

**MĀRUPES NOVADA
TERITORIJAS PLĀNOJUMS
2014.-2026. GADAM**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Saturs

1. MĀRUPES NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNES	4
1.1. TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI.....	4
1.2. MĀRUPES NOVADS AUGSTĀKĀ LĪMEŅA PLĀNOŠANAS DOKUMENTU KONTEKSTĀ.....	5
1.2.1. Mārupes novads Nacionālā līmeņa plānošanas kontekstā	5
1.2.2. Mārupes novads Rīgas reģiona kontekstā	6
1.3. MĀRUPES NOVADA UN KAIMIŅU TERITORIJU KOPĒJĀS PLĀNOŠANAS PAMATNOSTĀDNES	7
2. NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS UN PRIEKŠNOTEIKUMI.....	10
2.1. NOVADA ĢEOGRĀFISKAIS NOVĪETOJUMS UN APDZĪVOJUMS	10
2.1.1. Novada ģeogrāfiskais novietojums	10
2.1.2. Novada apdzīvojuma struktūra	10
2.1.3. Mārupes novada iedzīvotāji	13
2.2. ZEMES IZMANTOŠANAS UN ĪPAŠUMA STRUKTŪRA	19
2.2.1. Zemes izmantošanas struktūra	19
2.2.2. Zemes īpašuma un lietojuma struktūra	19
2.2.3. Teritorijas pašvaldību funkciju realizēšanai	20
2.3. MĀRUPES NOVADA DABAS APSTĀKĻI, RESURSI UN VIDES KVALITĀTE.....	22
2.3.1. Reljefs un ģeoloģiskais raksturojums	22
2.3.2. Derīgo izrakteņu resursi	23
2.3.3. Ūdens resursi	24
2.3.4. Augsne	25
2.3.5. Meži	25
2.3.6. Purvi	27
2.3.7. Aizsargājamās dabas teritorijas un ainavas	28
2.3.9. Atkritumu apsaimniekošana	34
2.4. SAIMNIECISKĀ DARBĪBA UN APBŪVE	35
2.4.1. Dzīvojamās teritorijas	35
2.4.2. Izglītības, kultūras, sporta, veselības un sociālās aprūpes, apkalpes nodrošinājums.	37
2.4.3. Darījumi un ražošana	40
2.4.4. Lauksaimniecība	42
2.5. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA	43
2.5.1. Mārupes novada esošās satiksmes infrastruktūras un tās attīstības potenciāla izvērtējums	43
2.5.2. Perspektīva	57
2.5.3. Galvenie veicamie pasākumi	71
2.5.4. Secinājumi	72
2.5.5. Mārupes novada pašvaldības politika satiksmes infrastruktūras jomā:	73
2.5.6. VAS „Starptautiskās lidostas „Rīga”” teritorija	73
2.6. INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA	75
2.6.1. Ūdens apgāde un kanalizācija	75
2.6.2. Gāzes apgāde	77

2.6.3. Elektroapgāde	78
2.6.4. Meliorācijas sistēma	79
2.6.5. Siltumapgāde	81
2.6.6. Elektronisko sakaru tīkli	81
2.6.7. Civilā aizsardzība un ugunsdzēsība	82
3. MĀRUPES NOVADA TERITORIJAS PERSPEKTĪVĀ ATTĪSTĪBA.....	85
3.1. MĀRUPES NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJA.....	85
3.1.1. Apbūve	85
3.1.2. Transports	88
3.1.2. Dabas teritorijas	89
3.2. MĀRUPES NOVADA TERITORIJAS FUNKCIONĀLAIS ZONĒJUMS	91
3.3. AIZSARGJOSLAS.....	95
3.3.1. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas	95
3.3.2. Eksploatācijas aizsargjoslas	96
3.3.3. Sanitārās aizsargjoslas	98
3.3.4. Drošības aizsargjoslas	99
3.3.5. Papildus aizsardzības teritorijas	99
3.4. TERITORIJAS, KUR NEPIECIEŠAMA TERITORIJAS PLĀNOJUMA DETALIZĀCIJA	100
3.5. TERITORIJAS, KAS NEPIECIEŠAMAS PAŠVALDĪBAS FUNKCIJU REALIZĒŠANAI.....	100

1. MĀRUPES NOVADA TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNES

1.1. Telpiskās attīstības mērķi

Mārupes novads vēsturiski ir veidojies kā unikāla teritorija tā ģeogrāfiskā novietojuma un funkcionālā izmantojuma dēļ. Tā ir vieta, kur līdzās pastāv pilsētas vide un lauku vide, tā ir vieta, kur aktīvi norit biznesa aktivitātes un attīstās kvalitatīva dzīves vide, tā ir vieta, kur pasaule satiek Latviju un veidojas aktīva novada sadzīve. Mārupes novads vienlaicīgi uzskatāms par Rīgas piepilsētu ar vairākām galvaspilsētas funkcijām, un par tipiska lauku teritoriju ar lauksaimniecisko ražošanu tiešā galvaspilsētas tuvumā.

Telpiskās attīstības svarīgākais pamatnosacījums Mārupes novadā ir teritorijas ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana, ievērojot novada teritorijas attīstības vēsturisko pēctecību, respektējot iedzīvotāju šodienas vajadzības un nākotnes nepieciešamības, nodrošinot darījuma un ražošanas iespēju realizēšanu tik lielā mērā, lai tas nodrošinātu sabalansētu teritorijas dabas un cilvēku radītās vides līdzāspastāvēšanu. Mārupē, kā ekonomiski augošā novadā, ir plānota iedzīvotāju skaita un ekonomisko aktivitāšu palielināšana, paredzot intensīvu esošo inženiertehniski sagatavoto teritoriju izmantošanu un neveicinot jaunu dabas teritoriju piemērošanu apbūves vajadzībām. Novada telpiskās attīstības pamatā ir esošās apbūves struktūras intensificēšana, novada īpašo iezīmju saglabāšana, kvalitatīvu atpūtas iespēju nodrošināšana koptās dabas teritorijās un neskartās dabas vides saglabāšana aizsargājamās dabas teritorijās.

Mārupes novada attīstībai ir izvirzīti galvenie nosacījumi -

- Harmonija starp cilvēku saimniecisko darbību un apkārtējo vidi.
Mūsdienu sadzīves funkciju nodrošināšana harmonijā ar saglabātu un saudzētu dabas mantojumu un vēsturiski izveidotām teritorijas apsaimniekošanas tradīcijām.
- Racionāla transporta sistēma, vienlaicīgi nodrošinot optimālas saiknes novada iekšienē un kopējā Rīgas reģionā.
- Pilnvērtīgs pakalpojumu klāsts novada iedzīvotājiem un novada apmeklētājiem.
- Pievilcīga vide uzņēmējdarbības veicināšanai ar izdevīgiem transporta pievadeļiem ražošanas un darījumu attīstībai, vienlaicīgi nodrošinot sakārtotu, vizuāli kvalitatīvu un drošu dzīves vidi novada iedzīvotājiem,
- Novada teritorijas kompozicionālās uzbūves sakārtošana, raksturīgā vizuālā tēla izkopšana.
- Iedzīvotājiem optimālu darba, atpūtas, izglītības apstākļu nodrošināšana.
- Mārupes novada un kaimiņu teritoriju saistīta un harmoniska attīstība.

Mārupes novada galvenā vērtība ir prasmīgi, radoši, labklājīgi un sabiedriski aktīvi cilvēki, kuriem attīstības perspektīvē ir veidojama kvalitatīva, viegli sasniedzama, ar infrastruktūru nodrošināta dzīves vide, kā arī darba vietas tradicionālo un inovatīvo nozaru ekonomiskajā vidē.

Mārupes novada teritorijas plānojumā laika posmam 2014-2026 ir noteikta pēctecīga teritorijas attīstība, kas balstīta uz vēsturiski izveidoto novada apbūves struktūru un specifisko mozaīkveida teritorijas izmantošanu.

1.2. Mārupes novads augstākā līmeņa plānošanas dokumentu kontekstā

1.2.1. Mārupes novads nacionālā līmeņa plānošanas kontekstā

Hierarhiski augstākais ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā ir „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”, apstiprināts Latvijas Republikas Saeimā 2010. gada 10. jūnijā. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteiktas 7 prioritātes, no kurām 6. prioritāte saistās ar telpiskās attīstības perspektīvu, kas jāņem vērā zemāka līmeņa plānošanas dokumentos.

Telpiskās attīstības perspektīva akcentē 3 galvenos attīstības aspektus:

- Sasniedzamības un mobilitātes iespējas;
- Apdzīvojums kā ekonomiskas attīstības, cilvēku dzīves un darba vide;
- Nacionālo interešu telpas – unikālas specifiskas teritorijas, kas nozīmīgas visas valsts attīstībai.

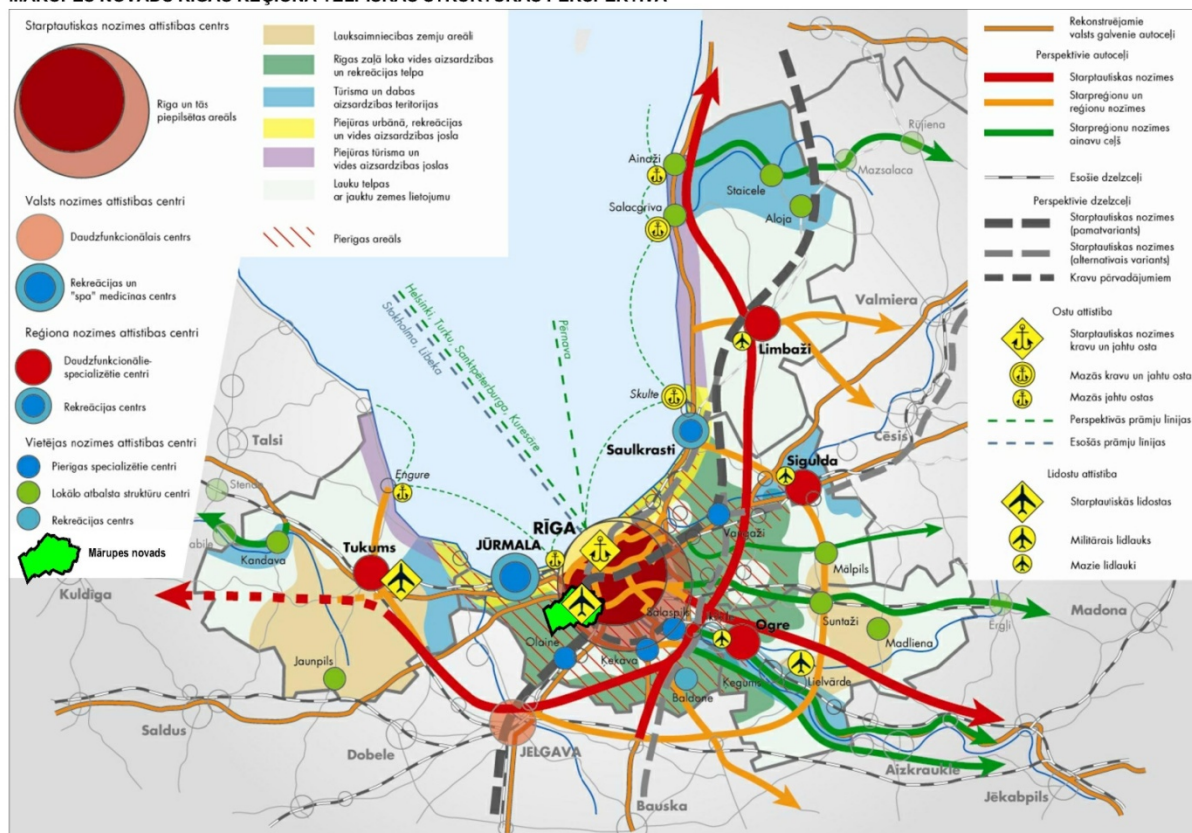
Latvijas mērogā Mārupes novada ekonomiskā specializācija saistīta ar Starptautiskās lidostas „Rīga” darbību, kas nodrošina Latvijas ārējo sasniedzamību pasažieru pārvadājumos. Arī attīstības perspektīvē ārējās sasniedzamības nodrošināšanai lielākos attālumos joprojām galvenā loma būs gaisa satiksmei un starptautiskajai lidostai „Rīga” kā nozīmīgam Eiropas līmeņa gaisa satiksmes mezglam. Starptautiskā lidosta „Rīga” ir dominējošā Baltijā ar tendenci kļūt par Eiropas līmeņa gaisa satiksmes centru, sekmējot visas valsts ekonomisko izaugsmi. Mārupes teritorijas plānojumā ir paredzēti pasākumi lidostas infrastruktūras attīstībai.

Mārupes novads kā svarīgs posms ir iekļaujams ārējā sasniedzamībā un Latvijas integrācijā vienotā Eiropas dzelzceļa sistēmā, realizējot starptautiskā dzelzceļa maršruta „Rail Baltica” projektu. Arī iekšējās sasniedzamības uzlabošanai Mārupes novadam ir nozīmīga loma kā Rīgai tieši pieguļošai teritorijai, piemēram, pilnveidojot dažādu transporta veidu maršrutu sasaistes, attīstot “Park & ride” sistēmu.

Saskaņā ar „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam” Mārupes teritorijas plānojumā tiek paredzēti pasākumi pilsētu un lauku mīļdarbībai, kas sniedz iedzīvotājiem plašākas iespējas un dažādo kvalitatīvas vides pieejamību.

1.2.2. Mārupes novads Rīgas reģiona kontekstā

MĀRUPES NOVADS RĪGAS REĢIONA TĒLPISKĀS STRUKTŪRAS PERSPEKTĪVĀ

Izmantota karte no Rīgas reģiona attīstības programmas 2005.-2011.gadam

Attēls Nr. 1 Mārupes novads Rīgas reģiona telpiskās struktūras perspektīva

Mārupes novadam ir būtiska nozīme kā Rīgas reģiona sastāvdaļai ar specifisko novietojumu tieši Rīgas tuvumā, ar dinamiski augošo iedzīvotāju skaitu, ar kvalitatīvu dzīves vidi, ar valsts autoceļu regulāro tīklojumu, kas ir būtisks priekšnoteikums biznesa aktivitāšu attīstībai, ar starptautisko lidostu „Rīga”, ar unikālajām dabas vērtībām.

Mārupes novada teritorijas plānojums ir izstrādāts, vadoties pēc Rīgas plānošanas reģiona telpiskā plānojuma Vadlīnijām. Mārupes novada plānojums ir izstrādāts, respektējot vispārējos plānošanas mērķus:

- sociālās, ekonomiskās un vides attīstības līdzsvarošana.
- dzīves kvalitātes uzlabošana.
- racionāla zemes un citu dabas resursu izmantošana.

Rīgas reģiona plānošanas pamatnostādnēs ir noteikta Pierīgas telpas īpašā nozīme Rīgas reģiona apdzīvojuma vienotības veidošanai. Mārupes novads organiski iekļaujas Pierīgas telpā ar Rīgai piegulošām apbūves teritorijām, kas veidojas kā pilsētas blīvās apbūves turpinājums, ar plašajām dabas teritorijām, ar cieši saistīto transporta infrastruktūras elementu tīklojumu un starptautisko sasniedzamību nodrošinātāju - Starptautisko lidostu „Rīga”.

Mārupes novads ir veidojams kā hierarhiski strukturēta policentriska apdzīvojuma sistēma, kas vienlaicīgi ir ekonomiski patstāvīga, bet cieši saistīta ar Rīgu un kaimiņu pašvaldībām. Lai nodrošinātu vēsturiski izveidoto specifisko apbūves struktūru, Mārupes novadā apbūve ir koncentrējama esošajās apdzīvotajās vietās. Iedzīvotāju skaita palielināšana

ir veicama, intensificējot esošās apbūves teritorijas.

Gar valsts autoceļiem ir izvietojami darījumu un ražošanas objekti, kas nodrošina iedzīvotāju skaita un darbavietu līdzsvaru. Gar valsts autoceļu A5 veidojams plašs, no dzīvojamām teritorijām attālināts, tehnoloģiskais un biznesa parks. Mārupes novada maz apbūvētajā teritorijā ir saglabājama raksturīgā lauku ainava un lauksaimniecības tradīcijas.

Mārupes novadā ir kopjamas dabas vērtības. Dabas liegums "Cenu tīrelis" ir saglabājams kā unikāla dabas vērtība, tā tuvumā nav paredzēta saimnieciska darbība, kas varētu radīt kaitējumu videi. Savukārt izstrādātā Medemu purva teritorijā pakāpeniski ir veidojama reģionāla rakstura aktīvas atpūtas vieta. Bez tam Mārupes novadā aktīvi attīstās dažāda veida specializētais tūrisms, kas piedāvā savus pakalpojumus gan novada, gan reģiona, gan valsts līmenī. Plaši pazīstami ir golfa laukumi, zirgu izjādes, BMX trase, pastaigu takas. Mārupes novada pašvaldība iesaistās tūrisma un aktīvās atpūtas iespēju popularizēšanā, piesaistot Rīgas pilsētas un citu pašvaldību iedzīvotājus.

Starptautiskajai lidostai „Rīga” ir nozīmīga loma Rīgas reģiona labai starpkontinentālai sasniedzamībai. Mārupes teritorijas plānojumā ir iekļauti pasākumi lidostas ērtākai sasniedzamībai. Bez tam Rīgas plānošanas reģiona ekonomikas profils akcentē, ka Rīgas reģionā veidojas teritoriāli klasteri ap lielajiem tranzīta uzņēmumiem. Mārupes novadā, ņemot vērā lidostas klātbūtni, veidojas aviācijas klasteris – tie ir uzņēmumi, kas apkalpo lidostu, vai kuru darbība ir cieši saistīta ar aviācijas pārvadājumiem.

Mārupes novads kopā ar Pierīgas un kaimiņu novadu teritorijām, ar galvaspilsētu Rīgu veido ekonomiski un sociāli cieši saistītu struktūru. Tādēļ par vienu no svarīgākajiem jautājumiem ir izvirzīta sasniedzamība nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī.

1.3. Mārupes novada un kaimiņu teritoriju kopējās plānošanas pamatnostādnes

Mārupes novada teritorijas attīstība ir uztverama vienotā kompleksā ar Rīgas reģionu un, jo īpaši, kompleksi ar kaimiņu pašvaldību attīstību. Mūsdienu dzīvesveids, prasības dzīves kvalitātei un ekonomisko aktivitāšu globalizācija veicina pastiprinātu mobilitāti un plašāku areālu resursu nepieciešamību.

Mārupes novada tiešie kaimiņi ir Rīgas pilsēta, Olaines novads un Babītes novads, taču visciešākā saskarsme ir ar Rīgas pilsētu. Teritorijas, kas tieši nerobežojas ar Mārupes novadu, bet kam ir kopīgas intereses, ir Jūrmalas pilsēta un Ķekavas novads, kā arī pārējās Pierīgas pašvaldības. Mārupes novada un apkārtējo pašvaldību mijiedarbība ir veidojusies jau vēsturiski un nākotnē tai būs vēl būtiskāka loma iedzīvotāju mobilitātes un dzīves vides kvalitātes, kā arī uzņēmumu konkurētspējas nodrošināšanā.

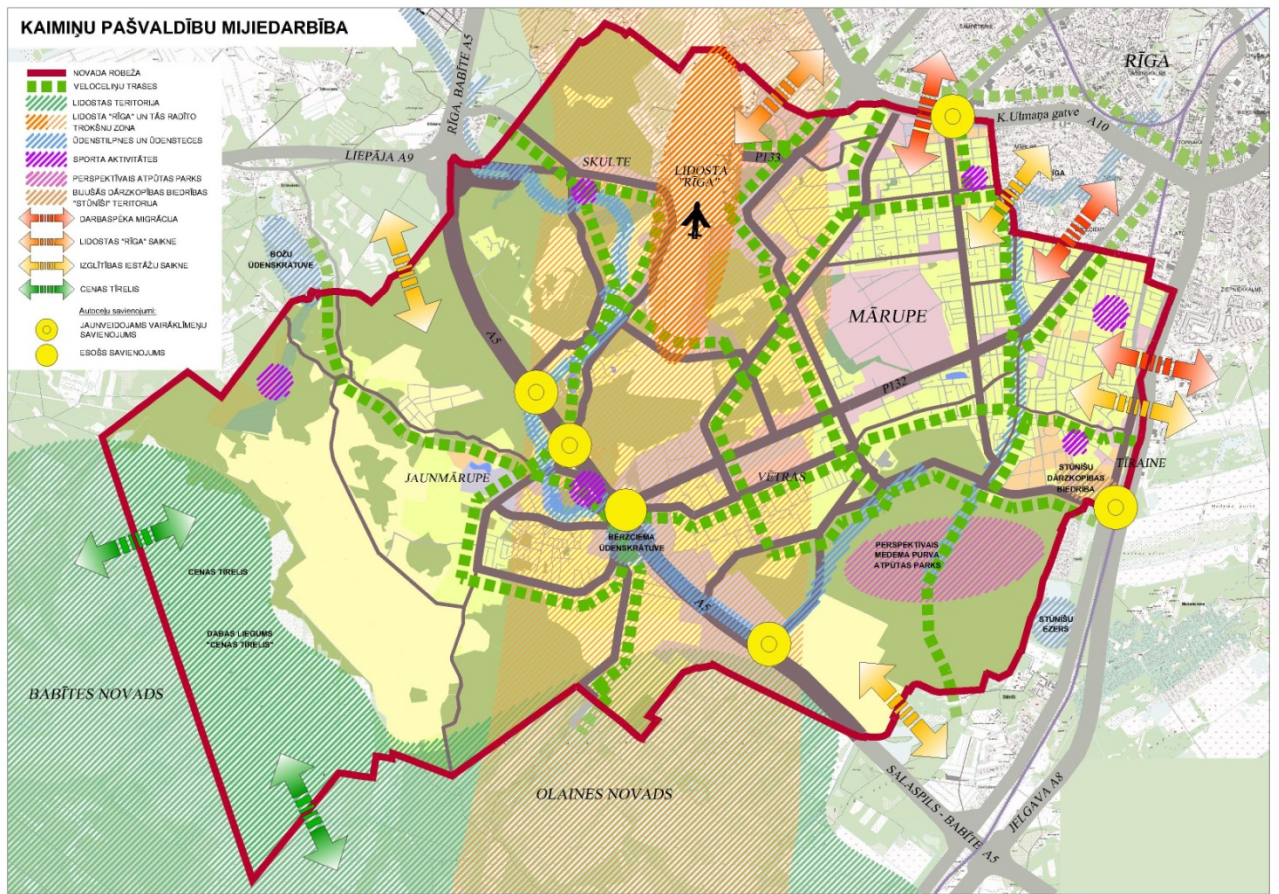
Galvenie risināmie jautājumi kaimiņu pašvaldību sadarbības jomās:

- **Izglītība.** 1070 Mārupes novada bērni apmeklē citu pašvaldību izglītības iestādes. 230 citu pašvaldību bērni apmeklē Mārupes izglītības iestādes
- **Darbspēka ikdienas migrācija.** Ievērojams skaits Mārupes novada iedzīvotāju strādā Rīgas pilsētā, aptuveni tāds pats skaits citu pašvaldību iedzīvotāju strādā Mārupes novadā.
- **Transporta infrastruktūra.**

- Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāna ietvaros tiek plānoti, izstrādāti un īstenoti nozīmīgi transporta infrastruktūras projekti.
- Rīgas pilsētas un Mārupes novada ir kopējais ielu tīkls.
- Mārupes novada ar Babītes novada ir kopējais ceļu tīkls.
- Rīgas un Mārupes esošo transporta savienojumu rekonstrukcija un jaunu transporta mezglu izbūve.
- Starptautiskās lidostas „Rīga” sasniedzamības nodrošinājums.
- Veloceliņu tīkla uz Rīgu, Olaini, Babīti, Jūrmalu attīstība.
- „Park&ride” auto stāvvietas izveidošana pie pieturas punkta „Tiraine”.
- **Sabiedrisko pārvadājumu pakalpojumi**, ko Mārupes novadā sniedz Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas Satiksme”.
- **Rekreācijas un aktīvās atpūtas teritorijas.**
 - Atpūtas maršrutu savienojumi ar Olaines, Ķekavas novadiem, Jūrmalas un Rīgas pilsētām.
 - Golfa laukumi.
 - Perspektīvais atpūtas parks izstrādātā Medemu purva teritorijā.
 - Mārupes novadā izveidotās specifiskās sporta bāzes, kādas nav iespējams izveidot citās kaimiņu pašvaldībās.
 - Rekreācijas teritorija pie Božu ūdenskrātuves.
 - Olaines novada Stūnīšu ezeru un Lagatas ezeru kopīga izmantošana.
- **Inženierinfrastruktūra.**
 - Mārupes novada notekūdeņu kanalizācijas sistēmas pieslēgšana Rīgas notekūdeņu kanalizācijas sistēmai.
 - Ar kaimiņu teritorijām kopīga meliorācijas sistēma.
 - Ar Babītes novadu kopēju meliorācijas sistēmu un ūdens teces – mazupītes Neriņas uzturēšana un apsaimniekošana.
 - „Stūnīšu” dārzkopības biedrības inženiertehniskais un ielu tīkla nodrošinājums kopīgi Mārupes un Olaines pašvaldībām.
- **Uzņēmējdarbība**
 - Mārupes novada izdevīgā ģeogrāfiskā stāvokļa izmantošana ražošanas uzņēmumu attīstībai, Rīgā vai caur Rīgas transporta mezgliem realizējot produkciju.
- **Dabas teritorijas.**
 - Mārupes novada, Olaines novada un Babītes novada kopīgi apsaimniekojamā un aizsargājamā teritorija- „Cenu tīrelis” . Kaimiņu pašvaldībām vienojoties veidojamas dabas takas, putnu vērošanas vietas.
- **Vides kvalitāte.**
 - Mārupes novada teritorijā valsts nozīmes objekts VAS “Starptautiskā lidosta Rīga”, kuras trokšņu zona skar Babītes novada teritoriju. Kopīgi risināmi jautājumi par trokšņu līmeņa samazināšanu.
 - Mārupīte, kuras regulāra uzturēšana kārtībā ir Rīgas un Mārupes kopīgi risināms jautājums.

Mārupes novada un kaimiņu pašvaldību savstarpējās saiknes kļūst arvien ciešākas. Kaimiņu teritoriju attīstība ir skatāma vienotā kompleksā.

Shēma Nr.2. Mārupes novada un kaimiņu teritoriju kopējas plānošanas teritorijas

2. NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS UN PRIEKŠNOTEIKUMI

2.1. Novada ģeogrāfiskais novietojums un apdzīvojamums

2.1.1. Novada ģeogrāfiskais novietojums

Mārupes novads atrodas Latvijas centrālajā daļā, Rīgas reģiona dienvidu daļā, tiešā Rīgas pilsētas tuvumā. Novads robežojas ar Rīgas pilsētu, Babītes novadu un Olaines novadu. Novada kopējā teritorija ir 103,9 kvadrātkilometri. Mārupes novada teritoriju šķērso valsts nozīmes autoceļi A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte), A8 Rīga- Jelgava- Lietuvas robeža (Meitene), dzelzceļa līnija Rīga- Jelgava, kā arī Mārupes novadā atrodas valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauks VAS „Starptautiskā lidosta Rīga”. Mārupes novadā vēsturiski ir izveidojies ielu un ceļu tīkls, kas iekļaujas Rīgas reģiona un Rīgas pilsētas transporta infrastruktūrā.

Mārupes novada teritorijā atrodas plaši mežu masīvi, lielākie mežu masīvi ir izvietojusies novada novada rietumu un dienvidrietumu daļā. Mežu praktiski nav novada ziemeļu un ziemeļrietumu daļā, kur ir raksturīga augsta saimnieciskās apguves pakāpe. Lielākā daļa no Mārupes novada mežiem ir Rīgas pilsētas īpašumā.

Līdzēnais reljefs, ģeoloģiskā uzbūve, augstais gruntsūdens līmenis un lielais nokrišņu daudzums teritorijā ir noteikuši plašu pārmitru platību veidošanos. Mārupes novada teritorijā atrodas augstie jeb sūnu purvi, kas ir izvietojusies novada dienvidrietumu daļā - Cenas tīrelis ar kopējo platību - 8983 ha un dienvidaustrumu daļā - Medema purvs - 3400 ha. Mārupes novada teritoriju šķērso Mārupīte, Neriņa un Dzilnupīte.

2.1.2. Novada apdzīvojuma struktūra

Novada telpiskās attīstības pamatā ir esošās apbūves struktūras intensificēšana, novada īpašo iezīmju saglabāšana, harmoniski sakārtotu darījuma un dzīvojamo teritoriju līdzāspastāvēšana, kvalitatīvu atpūtas iespēju nodrošināšana koptās dabas teritorijās un neskartās dabas vides saglabāšana aizsargājamās dabas teritorijās.

Mārupes novada apdzīvojuma plānojuma prioritāte ir iedzīvotāju skaita palielināšana, veicinot esošo ar inženierinfrastruktūru nodrošināto apbūves teritoriju intensificēšanu un jaunu blīvi apbūvētu teritoriju izveidi. Svarīgs uzdevums ir raksturīgās lauku vides un pilsētas vides līdzāspastāvēšanas nodrošinājums.

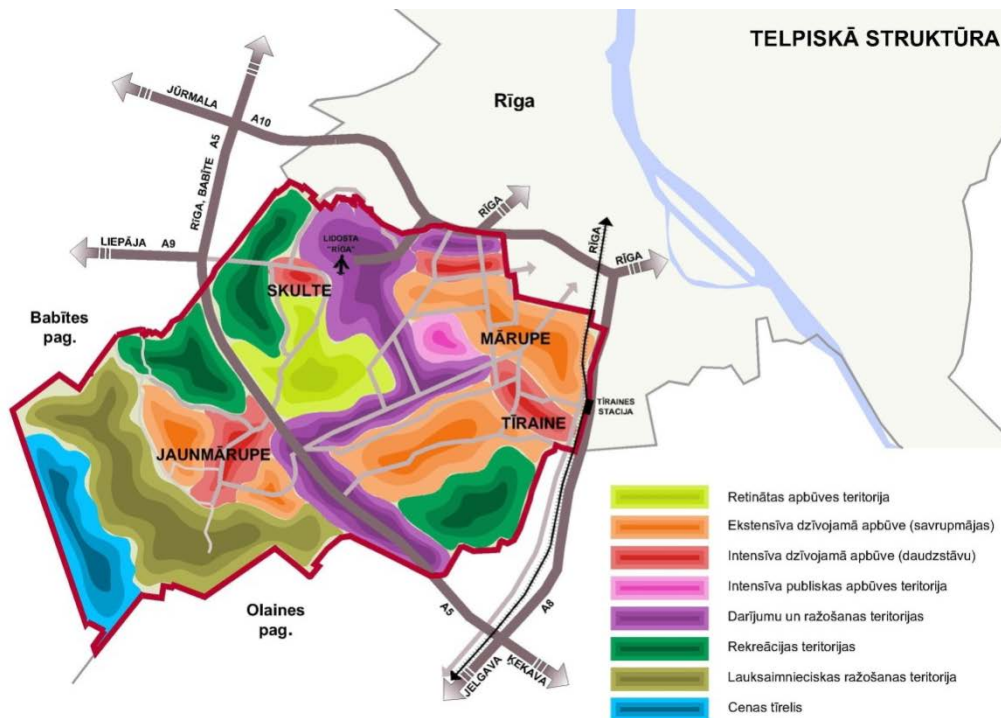
Mārupes novads ir blīvi apdzīvota teritorija - novadā uz vienu km² dzīvo vidēji 85 cilvēki (vidēji Latvijā 37 cilv./ km², Rīgas pilsētā - 2595 cilv./ km²). Augsto iedzīvotāju blīvumu teritorijā ir noteicis labvēlīgais Mārupes novada ģeogrāfiskais novietojums - atrašanās tiešā valsts galvaspilsētas un ekonomiskā, kultūras un zinātnes centra - Rīgas tuvumā. Mārupes novada apdzīvojuma struktūru veido vēsturiski izveidojies ciemu un viensētu tīkls. Novada administratīvais centrs ir Mārupe, kas praktiski jau ir saplūdusi ar Rīgas pilsētu. Katras apdzīvotās vietas nozīmi kopējā apdzīvojuma struktūrā nosaka tās lielums, novietojums, sasniedzamības rādītāji, kā arī tās veiktās funkcijas un saiknes ar citām apdzīvotajām vietām.

Mārupes novadā skaidri iezīmējas trīs raksturīgi telpiskās uzbūves elementi:

- kvalitatīvas dzīvesvietas ar nepieciešamo infrastruktūru un ikdienas pakalpojumu nodrošinājumu,

- pievilcīgas un viegli sasniedzamas ar inženierinfrastruktūru aprīkotas darījumu un ražošanas teritorijas,
- labiekārtotas un koptas atpūtas teritorijas novada un reģiona iedzīvotājiem, kur harmoniski tiek respektētas dabas vērtības.

Shema Nr. 2 Mārupes novada telpiskā struktūra

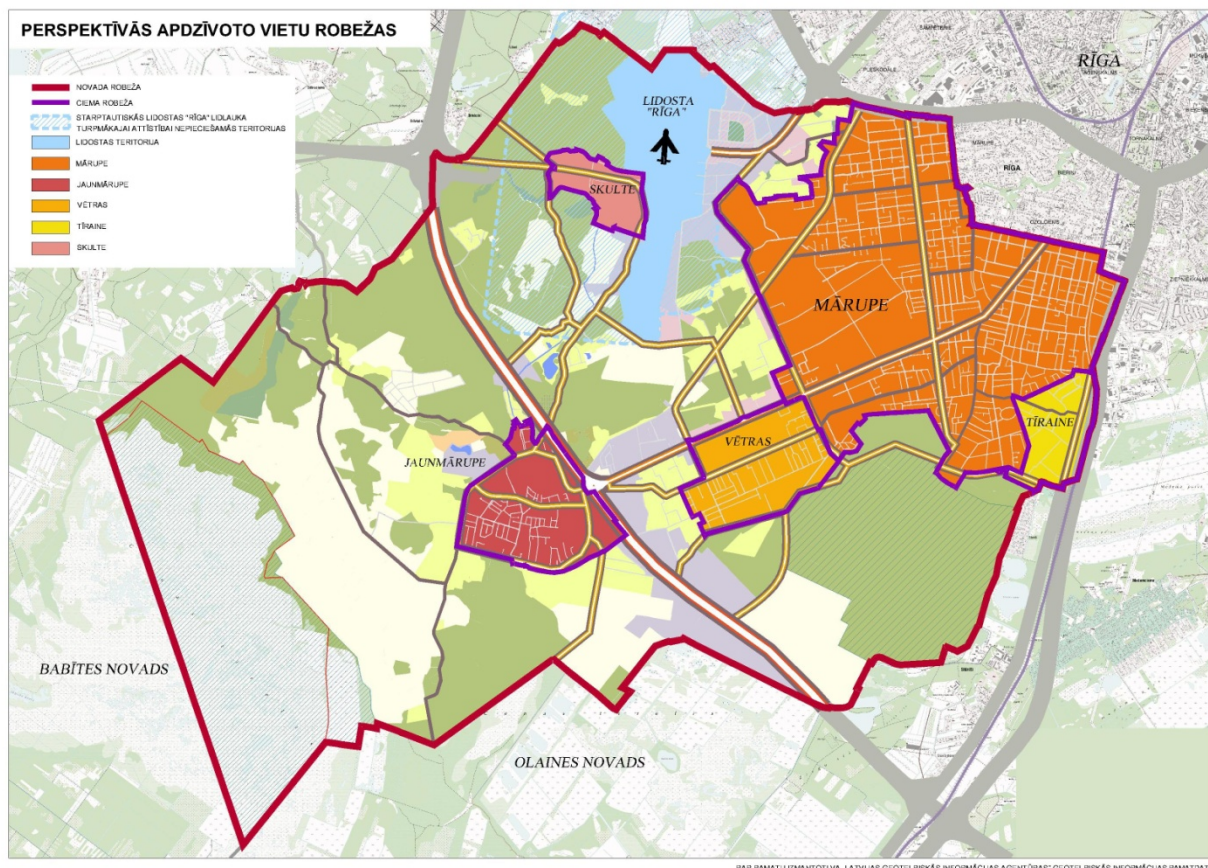

Mārupes novads no urbanizācijas viedokļa iedalāms vairākās joslās:

1. Darījumu teritorijas tiešā Rīgas tuvumā gar Ulmaņa gatvi un Vienības gatvi;
2. Savrupmāju apbūve - pāreja no Rīgas urbanizētās vides uz lauku teritoriju;
3. Nacionālas nozīmes civilās aviācijas objekts Starptautiskā lidosta „Rīga” ar tai pieguļošām darījumu teritorijām;
4. Lauku teritorijas kopā ar tām raksturīgo viensētu apbūvi;
5. Jaunmārupes daudzstāvu apbūve;
6. Dabas pamatnes teritorijas - purvi - unikāla bagātība tiešā Rīgas tuvumā, kas dod iespēju bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai, iespējams savienot ar vides izglītošanas funkciju.

Mārupes novadā ir saglabājama vēsturiski izveidotā un mērķtiecīgi attīstītā apdzīvojuma struktūra ar izteiktu administratīvo centru Mārupē un sadzīviski patstāvīgiem attīstības centriem Jaunmārupē, Skultē, Tīrainē, kā arī veidojams jauns ciems - Vētras. Mārupes novadā tiek piedāvātas dažāda blīvuma un dažāda rakstura apbūves teritorijas. Apdzīvojuma nodrošinājumam prioritāte Mārupes novada attīstībā ir intensīvas apbūves teritorijām esošajās labiekārtotajās vai inženiertehniski daļēji labiekārtotajās teritorijās. Apdzīvotās vietās ir nodrošināms iedzīvotāju skaitam un iedzīvotāju specifikai atbilstošs pakalpojumu nodrošinājums. Pilna spektra sociālie pakalpojumi izvietojami visos attīstības centros - Mārupē, Jaunmārupē, Skultē, Tīrainē, kā arī jaunveidojamā ciemā - Vētras.

Shēma Nr. 3 Mārupes novada apdzīvotās vietas

Mārupes ciemā vēsturiski ir veidojusies blīva savrupmāju apbūve ar blīvu ielu tīklu. Mārupes ciemā ir izveidojušās apkalpes un pārvaldes iestādes. Mārupes ciema vēsturiskajā daļā nav iespējams veidot jaunas ekstensīvas apbūves teritorijas. Iespējams esošo apbūvi neapbūvētajā teritorijās papildināt ar apkārtējai infrastruktūrai atbilstošu blīvu apbūvi. Mārupes ciemā veidojams lineārs apkalpes centrs gar Daugavas ielu, kur palielināma pakalpojumu daudzveidība, veidojamas publiskas ārtelpas. Mārupes ciema teritorijas daļā, kas atrodas tuvināti K.Ulmaņa gatvei, ir veidojama blīva daudzfunkcionāla apbūve, kas veido pakāpenisku pāreju no pilsētas apbūves uz lauku teritorijām. Tuvināti Rīgai ir veidojama daudzstāvu apbūve. Kantora iela nosacīti nodala pilsētas tipa apbūvi no piepilsētas apbūves. Kantora ielā veidojams lineārs centrs Mārupes vidusskolas tuvumā. Lineārajā centrā ir koncentrējami tuvējās apkārtnes apkalpes objekti, veidojamas publiskas ārtelpas.

Mārupes ciema teritorijas paredzēts paplašināt R virzienā līdz Starptautiskajai lidostai „Rīga”, līdz valsts autoceļam P133 un D virzienā, ietverot izstrādāto Bierīņu purva teritoriju līdz Bašēnu ceļam. Ciema robežu paplašināšana pamatojama ar aktīvu apdzīvojuma blīvuma pieaugumu un strauju darījuma objektu attīstību Starptautiskās lidostas „Rīga” tuvumā. Izstrādātā Bierīņu purva teritorijā ir paredzēts veidot jauktu centra apbūves teritoriju, kurā paredzams plašs izmantošanas klāsts. Perspektīvā iespējama Mārupes novada administratīvā un darījuma centra pārvietošana uz jaunveidojamo jauktu centra apbūves teritoriju.

Tiraines ciems ir izvietojies Mārupes A daļā tiešā Rīgas tuvumā. Tiraines ciems ir veidojams kā strauji augoša apdzīvota vieta. Tiraines un Mārupes ciemi būtībā ir saplūduši. Tiraines ciemā ir atbilstoša infrastruktūra jaunu savrupmāju un daudzdzīvokļu dzīvojamo māju

apbūvei ciema dienvidu daļā. Dabas teritoriju tuvums un izdevīgais novietojums pie transporta maģistrālēm ir apdzīvojamu veicinoši faktori. Tīraines ciema robežu nav paredzēts mainīt.

Jaunmārupes ciems ir ar lielu attīstības potenciālu. Šim nolūkam ir izveidots plašs izglītības un pakalpojumu objektu nodrošinājums, kā arī liels labiekārtotu publisko ārtelpu īpatsvars. Jaunmārupes ciemā ir jāpabeidz savrupmāju teritoriju apbūve, kā arī jāveido jauna, blīva apbūve ciema ZR daļā. Ciema centrā jāattīsta lineārs centrs ar sākumpunktu pie Jaunmārupes sākumskolas.

Skultes ciemā ir raksturīga ar esošā, padomju laika apbūve. Jauna dzīvojamā apbūve nav veicināma sakarā ar Starptautiskās lidostas „Rīga” skrejceļu tiešo tuvumu. Skultes ciema ģeogrāfiskais novietojums nodrošina plašas dabas teritorijas iedzīvotāju ikdienas atpūtai. Skultes ciemā jānodrošina pilns pakalpojumu spektrs iedzīvotājiem un jāveido labiekārtotas publiskas ārtelpas. Skultes ciemā perspektīvā apbūve varētu būt galvenokārt saistīta ar Starptautiskās lidostas „Rīga” apkalpi. Skultes ciema robežu nav paredzēts mainīt.

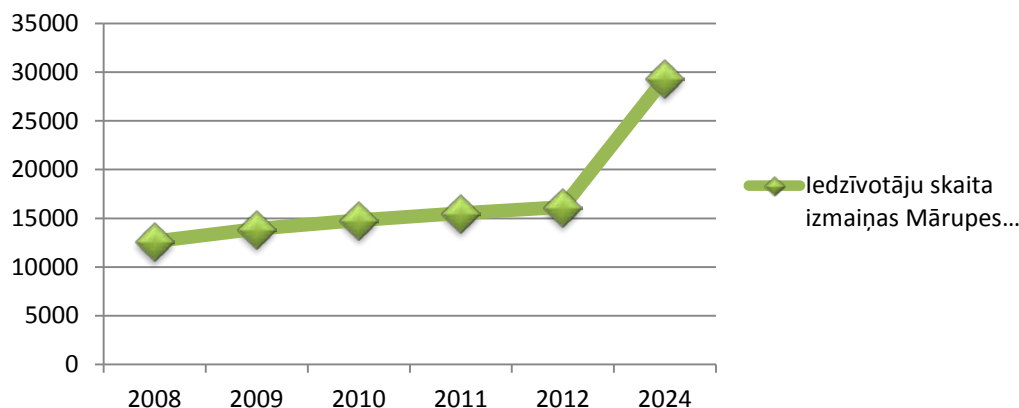
Mārupes novadā ir veidojams jauns ciems Vētras, tā ir teritorija ar blīvu apbūvi pie valsts autoceļa P132. Teritorijā ir izveidojusies dzīvojamā apbūve, bet nav atbilstoša pakalpojumu nodrošinājuma. Šim nolūkam veidojams centrs Vētras perspektīvā ciema dienvidu daļā. Vētras ciema robeža nosakāma blīvās apbūves teritorijai no valsts autoceļa P132 līdz robežai ar Medemu purvu un līdz robežai ar Mārupes ciemu.

No pārvaldes un apkalpes viedokļa Mārupes novads veidosies kā monocentrisks struktūra, kur galvenajam centram ir pakārtoti spēcīgi ar inženierinfrastruktūru un apkalpes objektiem nodrošināti apakšcentri. Visos kompozicionālajos apakšcentros ir veidojami vietēji lineārie centri. Lineārie centri ir paredzami gar iedzīvotājiem pieejamu ielu, uz kuras jau ir izvietojusies apkalpes objekti, izglītības vai kultūras iestādes. Esošie publiskie objekti būtu piesaistes elementi, ap kuriem varētu koncentrēties atbilstoši publiski vai komercobjekti. Tā kā Mārupes novadu par savu dzīves vietu izvēlas jaunas ģimenes ar bērniem, apkalpes infrastruktūrā būtiska loma ir jāatvēr labiekārtotu publisko ārtelpu izveidei. Lokālais lineārais centrs ciemos ir veidojams kā iedzīvotāju ikdienas pulcēšanās vieta, kā sadzīves centrs ar plašu pieejamo funkciju klāstu un atpūtas iespējām.

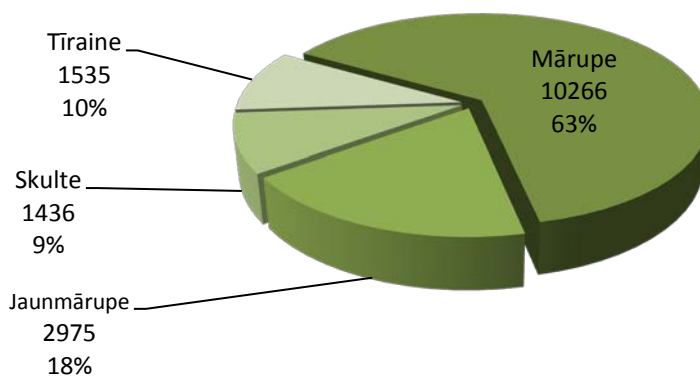
Esošais Mārupes ciema centrs ir izvietots pie aktīvas automaģistrāles un tā attīstību ierobežo apkārtējā apbūve. Mārupes ciema lokālajam centram ir jānodrošina gan ciema, gan visa novada apkalpe. Jauna plašāka sadzīves centra izveidei piemērota ir šobrīd neapgūtā, bet stratēģiski veiksmīgā vietā izvietotā Bierīņu purva teritorija. Perspektīvā šī teritorija veidojama kā jaukta centra teritorija, kurā izvietojami pārvaldes, apkalpes, kultūras un izglītības objekti, kā arī plašas dzīvojamās teritorijas. Jaunveidojamai jauktā centra teritorijai ar plašu pakalpojumu klāstu izdevīgā novietojuma dēļ pie valsts autoceļa varētu būt būtiska loma arī Rīgas reģiona līmenī.

2.1.3. Mārupes novada iedzīvotāji

Mārupes novads ir raksturīgs ar stabilu iedzīvotāju skaita pieauguma dinamiku. Kvalitatīvā dzīves vide un izdevīgais novada novietojums ir galvenie faktori, kas veicina iedzīvotāju skaita pieaugumu. Latvijā pēdējo gadu laikā ir vērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās tendence, savukārt Mārupes novadā iedzīvotāju skaits ir palielinājies. Laika posmā no 2008. līdz 2012. gadam Latvijas iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 3%, savukārt Mārupes novadā tas ir pieaudzis par 28%.

Attēls Nr. 2. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Mārupes novadā (2008.-2024.g.)

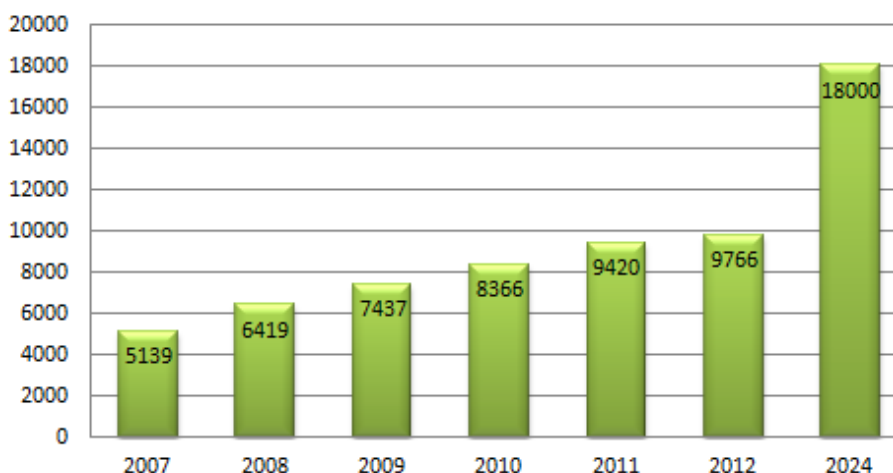
Mārupes novadā 2012. gada 1. janvārī dzīvo 16157 iedzīvotāji. Tomēr faktiskais iedzīvotāju skaits novadā varētu būt lielāks, jo ne visi Mārupes novadā dzīvojošie ir novadā deklarējuši savu dzīves vietu. Pamatojoties uz iedzīvotāju skaita pieauguma dinamiku, dabas un inženierinfrastruktūras resursu pieejamību, plānošanas periodā Mārupes novadā paredzams iedzīvotāju skaita straujš **pieaugums** un tas var sasniegt maksimāli pieļaujamo robežu 29 000 iedzīvotāju.

Attēls Nr.3 Iedzīvotāju skaita sadalījums pa ciemiem Mārupes novadā

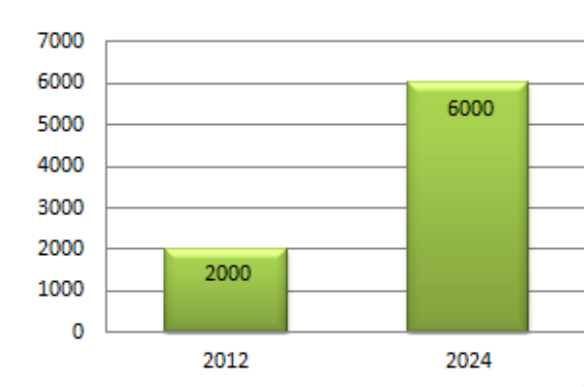
Dati uz 01.01.2012

Būtiskākais iedzīvotāju pieaugums pēdējos 10 gados ir sasniegts Mārupes ciemā, kur iedzīvotāju skaits ir pieaudzis vairāk kā 7 reizes (no 1378 līdz 10266 iedzīvotājiem), Mārupes ciemā dzīvo 63% no visiem novada iedzīvotājiem. Vēsturiskajā Mārupes ciemā nav veidojamas jaunas apbūves teritorijas, ir veicama esošo apbūves teritoriju intensifikācija. Mārupes ciemā ir izveidots regulārs ielu tīkls, dzīvojamai apbūvei atbilstoša infrastruktūra, ir plašs pakalpojumu klāsts. Šie nosacījumi ļauj intensificēt esošo apbūvi.

Mārupes ciema teritorijā ir iekļaujama perspektīvā jauktā centra teritorija, kas izvietojama izstrādātā Bierīņu purva teritorijā. Jauktajā centra teritorijā bez publiskiem objektiem un labiekārtotām publiskām ārtelpām ir veidojama dažāda rakstura dzīvojamā apbūve, kas būtiski veicinās iedzīvotāju skaita pieaugumu Mārupes ciema teritorijā.

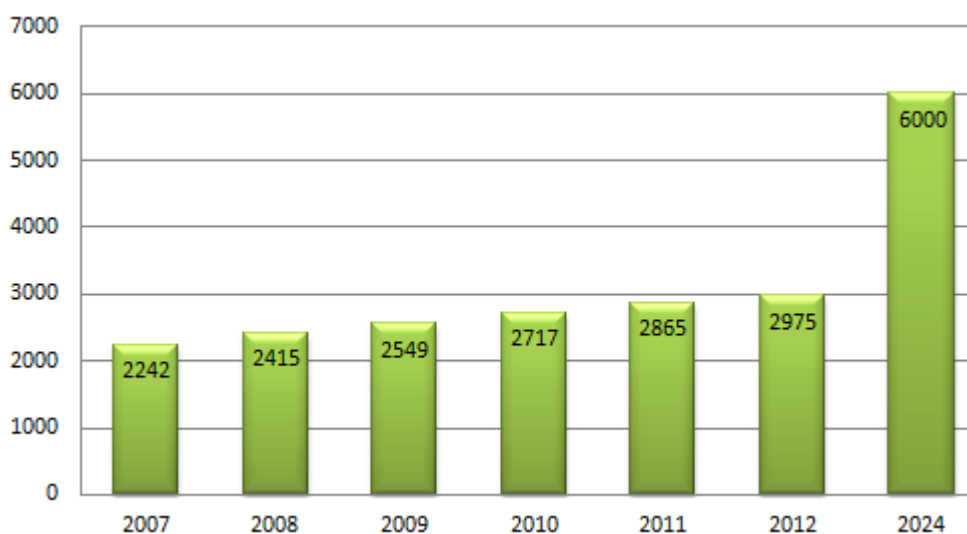
Attēls Nr.4 Iedzīvotāju skaita pieauguma dinamika Mārupes ciemā

Plānošanas periodā Mārupes ciemā paredzams iedzīvotāju skaita pieaugums galvenokārt apbūvējot blīvās apbūves teritorijas K.Ulmaņa gatves tuvumā, Tēriņos, kur veidojama daudzdzīvokļu apbūve kā turpinājums Rīgas pilsētas apbūvei, kā arī veidojams plašs pakalpojumu objektu klāsts, kas nodrošinās novada iedzīvotājus un apmeklētājus, kā arī Rīgas pilsētas iedzīvotājus un apmeklētājus. Teritorija pie K. Ulmaņa gatves ir attīstāma kā daudzfunkcionāls komplekss, kas izvietojas lineāri starp K.Ulmaņa gatvi un Kantora ielu. Teritorija ir veidojama ar reprezentablu apbūves raksturu, un tā būtu pievilcīga dzīvošanai tiešā Rīgas tuvuma dēļ.

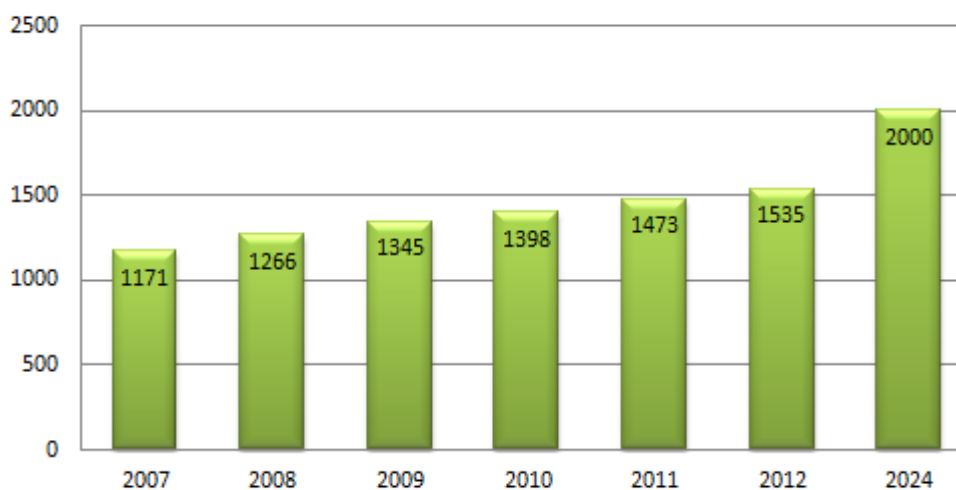
Attēls Nr.5 Iedzīvotāju skaita pieauguma

dinamika Mārupes ciema Tēriņos

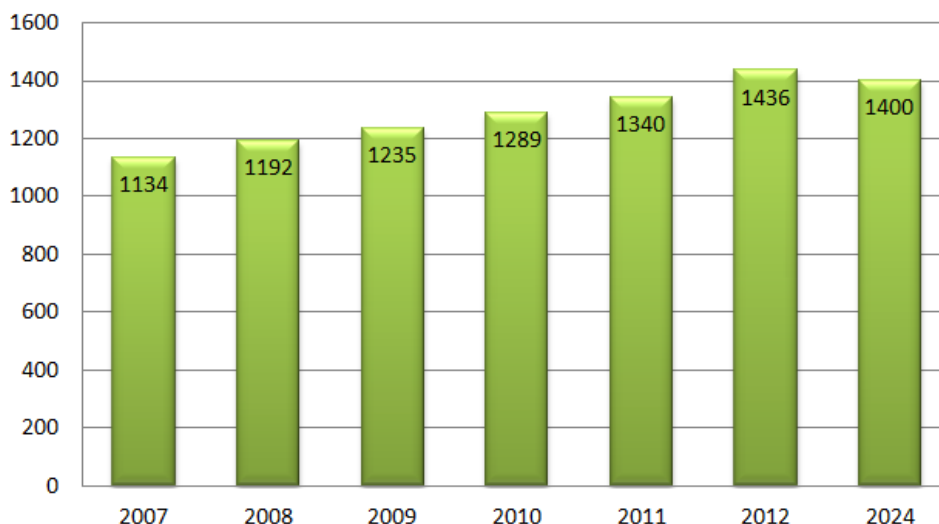
Jaunmārupē iedzīvotāju skaita pieaugums ir bijis ne tik straujš kā Mārupes ciemā. 2012. gada sākumā Jaunmārupē ir 2975 iedzīvotāji, kas sastāda 18% no kopējā Mārupes iedzīvotāju skaita. Plānošanas periodā Jaunmārupē ir prognozējams krietni lielāks iedzīvotāju skaita pieaugums, jo Jaunmārupē ir plašas neapbūvētās savrupmāju teritorijas. Jaunveidojamā dzīvojamā teritorija nodrošināma ar atbilstošu infrastruktūru.

Attēls Nr.6 Iedzīvotāju skaita pieauguma dinamika Jaunmārupē

Tīrainē iedzīvotāju skaita pieaugums nav bijis liels, bet uz 2012. gadu tas ir 1535, kas sastāda 10% no kopējā iedzīvotāju skaita Mārupes novadā, savukārt plānošanas periodā paredzams iedzīvotāju skaita pieaugums, izbūvējot jaunas savrupmāju un daudzdzīvokļu teritorijas ciema dienvidu daļā.

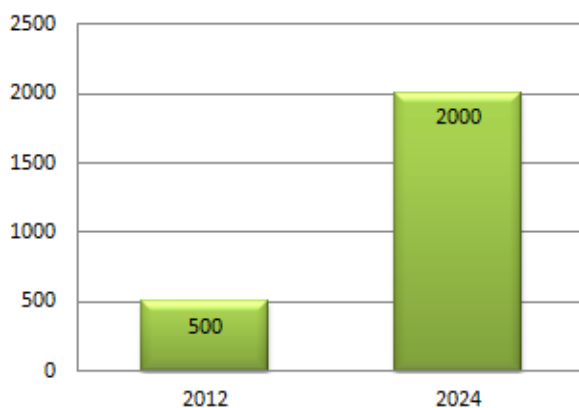
Attēls Nr.7 Iedzīvotāju skaita pieauguma dinamika Tīrainē

Skultes ciemā, ņemot vērā lidostas tuvumu un ar to saistītajiem attīstības plāniem, iedzīvotāju skaits ir samazinājies, uz 2012. gada sākumu tas ir 1436, kas sastāda 9% no kopējā Mārupes novada iedzīvotāju skaita. Plānošanas periodā nav prognozējama iedzīvotāju skaita palielināšanās, jo to neveicina Starptautiskās lidostas „Rīga” tuvums.

Attēls Nr.8 Iedzīvotāju skaita pieauguma dinamika Skultē

Jaunveidojamā ciema Vētras teritorijā ir izveidojusies savrupmāju apbūve, izveidots daļēji labiekārtots ielu tīkls. Veicot Vētras ciema teritorijas labiekārtošanu, nodrošinot to ar pieejamām inženierkomunikācijām, izvietojot publiskus un apkalpes objektus, ir prognozējams būtisks iedzīvotāju skaita pieaugums.

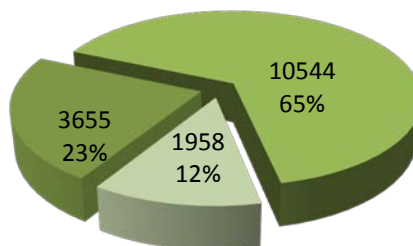

Attēls Nr.9 Iedzīvotāju skaita pieauguma dinamika perspektīvajā ciemā Vētras

Mārupes novada iedzīvotāju lielāko daļu sastāda iedzīvotāji darbaspējas vecumā, kas sastāda 65%, 23% Mārupes novada iedzīvotāju ir vecuma grupā līdz darbaspējas vecumam (jaunāki par 15 gadiem), un 12% - virs darbaspējas vecuma (vecāki par 62 gadiem).

Attēls Nr.10 Iedzīvotāju iedalījums pēc vecuma grupām (informācija uz 2012. gadu)

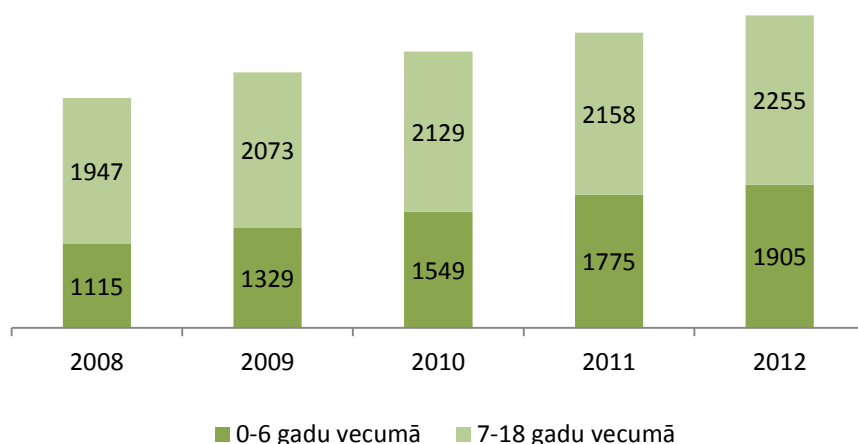
- Līdz darbaspējas vecumam
- Darbspējas vecumā
- Pēc darbaspējas vecuma

Avots: PMLP

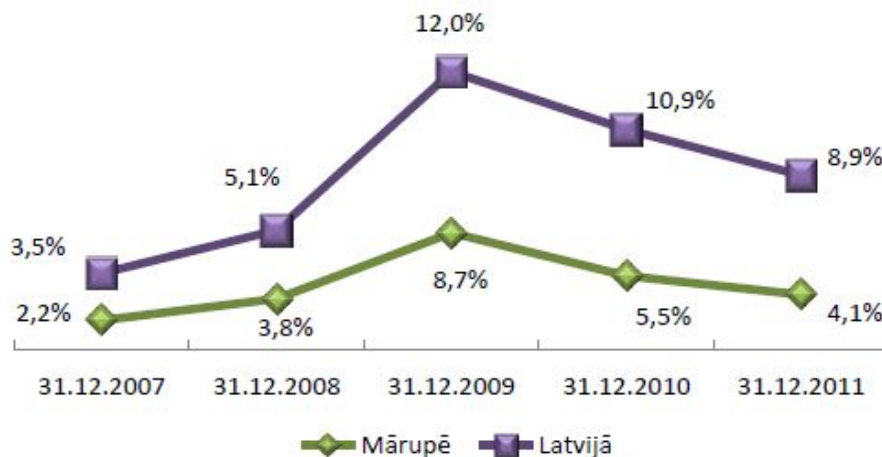
Laika posmā no 2008. gada līdz 2012. gadam ir vērojama bērnu un jauniešu skaita pieauguma tendence. Salīdzinot ar 2008. gadu, kopējais bērnu un jauniešu skaits Mārupes novadā ir pieaudzis par 1098 bērniem (36%) un 2012. gada sākumā bija 4160. Pieaudzis ir bērnu īpatsvars vecumā no 0-6 gadiem – 2008. gada sākumā tas bija 36%, 2012. gada sākumā – 46%. Respektējot demogrāfiskās tendences, novadā ir jāveicina pirmsskolas bērnu iestāžu izveide, galvenokārt akcentējot nelielus objektus tiešā blīvā apdzīvotības tuvumā. Bez tam būtiska loma jāpievērš skolas vecuma un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām. Kā pamatu izmantojot esošos sporta un brīvā laika pavadīšanas objektus, ir jāveido daudzfunkcionāli brīvā laika pavadīšanas centri.

Attēls Nr.11 Mārupes novada bērnu (0-18 gadi) skaita dinamika, 2008.-2012.gads (dati uz 2012. gada sākumu)

Mārupes novada dzīves vides kvalitātes uzlabošanā būtiska loma ir darba vietu nodrošinājumam. Saskaņā ar VID informāciju 2012. gada janvārī Mārupes novadā ir 16615 darba ņēmēji un 980 darba devēji. Novadā ir reģistrētas arī 122 pašnodarbinātas personas un 11 personas - nekustamā īpašuma apsaimniekotājas. Atbilstoši NVA informācijai 2011. gada 31. decembrī Mārupes novadā bija reģistrēti 408 bezdarbnieki. Bezdarba līmenis novadā ir 4,1%, kas ir zemāks kā valstī kopumā.

Attēls Nr.12 Bezdarba līmenis Mārupes novadā

2903 zemes īpašnieki ar zemes kopplatību - 9464,9 ha, tajā skaitā:

- 2559 fizisko personu īpašumi (4494,6 ha);
- 157 juridisko personu īpašumi (685,7 ha);
- 115 pašvaldības īpašumi (3758,6 ha, t.sk. Rīgas domes īpašumi - 3634,9 ha);
- 51 valsts īpašumi (512,6 ha);
- 21 jaukta statusa īpašumi (13,4 ha)
- 442 zemes lietotāji ar kopplatību 929,4 ha, t.sk.:
- 225 fizisko personu lietojumi (423,9 ha);
- 4 juridisko personu lietojumi (5,8 ha);
- 175 pašvaldības lietojumi (232,6 ha);
- 38 valsts pārvaldes institūciju lietojumi (264,1 ha).

VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” aizņem 643 ha jeb 6,2% no Mārupes novada teritorijas kopplatības. VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” lidlaukam ir noteikts valsts nozīmes aviācijas lidlauka statuss, kā arī noteiktas teritorijas robežas. Mārupes novada teritorijas plānojumā tās tiek uzrādītas kā perspektīvās VAS „Starptautiskās lidostas „Rīga”” teritorijas.

Mārupes novadā ir izvietoti Aizsardzības ministrijas valdījumā un lietošanā esoši objekti, kas nepieciešami valsts aizsardzības funkciju veikšanai: Aizsardzības ministrijas valdījumā esošs nekustamais īpašums „Ceri” ;Lidosta “Rīga” 40, ko apsaimnieko GS Aviācijas glābšanas spēku perons, kopplatība 287109 m2 valsts īpašums.

2.2.3. Teritorijas pašvaldību funkciju realizēšanai

Mārupes novadā pašvaldība realizē dažādas funkcijas, kas saistītas ar izglītību, sociālo aprūpi, kultūras un sporta dzīvi, un nodrošina novada pārvaldi pašvaldības īpašumu ietvaros. Pašvaldības īpašumā ir pašvaldības ielas un ceļi, pa kuriem tiek nodrošināta iedzīvotāju pārvietošanās un apdzīvoto vietu un apkārtības objektu sasaiste.

Pašvaldību funkciju realizēšanai ir veidojams publisks centrs jaunveidojamā Vētru ciemā. Šim nolūkam ir izmantojams pašvaldības īpašumā esošs zemes īpašums.

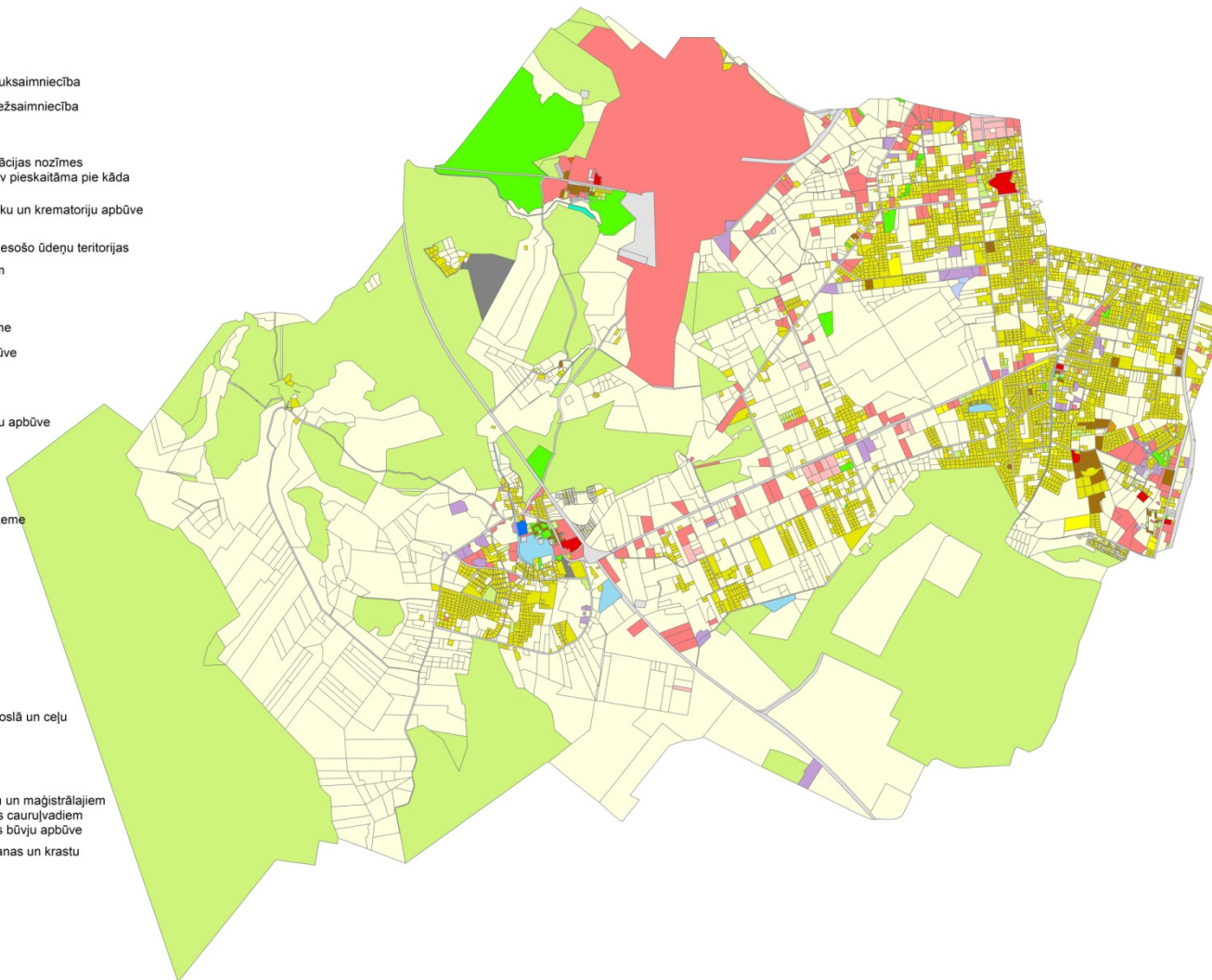
Lai nodrošinātu novada iedzīvotāju mobilitāti, ciemu (Skulte un Mārupe) un kaimiņu pašvaldību sasaisti, ir paplašināms pašvaldības ielu un ceļu tīkls. Iedzīvotāju veselīga dzīvesveida nodrošināšanai un racionālas transporta sistēmas izveidei, nepieciešams izveidot velosipēdistu ceļus starp ciemiem un gājēju ceļus ciemos. Lai nodrošinātu racionālu dažādu transporta veido mijiedarbību, veidojams stāvparks (park&ride) pie Tīraines stacijas, kas realizējams kopīgi ar privātajiem partneriem un valsts institūcijām. Risināmi alternatīva sabiedriska transporta veidi (sliežu transports kopā ar Rīgas pašvaldību).

Pie skolām kā sabiedriskās dzīves centriem ir veidojamas sporta bāzes. Visos ciemos ir veidojami Dienas centri, kur aktīvi un pilnvērtīgi iespējams pavadīt brīvo laiku.

Shēma Nr. 4 Mārupes novada teritorijas esošā izmantošana

APZĪMĒJUMI:

- Zemes vienību robeža
- 0101 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība
- 0201 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība
- 0202 - Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu
- 0501 - Dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa
- 0907 - Kapsētu teritorijas un ar tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūve
- 0301 - Publiskie ūdeņi
- 0302 - Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas
- 0502 - Pagaidu atļautā zemes izmantošana sakrā dārziem
- 0601 - Individuālo dzīvojamo māju apbūve
- 0701 - Vienstāva un divstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve
- 0600 - Neapgūta individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme
- 0702 - Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve
- 0700 - Neapgūta daudzdzīvokļu māju apbūves zeme
- 0801 - Komerccdarbības objektu apbūve
- 0902 - Ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūve
- 0903 - Valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu apbūve
- 0905 - Reliģisko organizāciju ēku apbūve
- 0908 - Pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve
- 0800 - Neapgūta komercdarbības objektu apbūves zeme
- 0900 - Neapgūta sabiedriskās nozīmes objektu apbūves zeme
- 0901 - Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve
- 1001 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve
- 1002 - Nolikavu apbūve
- 1003 - Lauksaimnieciskā rakstura uzņēmumu apbūve
- 1005 - Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu apbūve
- 1000 - Neapgūta ražošanas objektu apbūves zeme
- 0906 - Valsts aizsardzības nozīmes objektu, drošības, policijas, ugunsdzēsības un glābšanas, robežsardzes un soda izciešanas iestāžu apbūve
- 1101 - Zeme dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā
- 1102 - Lidlauku apbūve
- 1104 - Transporta līdzekļu garāžu apbūve
- 1105 - Atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas
- 1201 - Ar maģistrālajām elektropārvades un sakaru līnijām un maģistrālajiem naftas, naftas produktu, ķīmisko produktu, gāzes un ūdens cauruvadiem saistīto būvju, ūdens ņemšanas un notekūdeņu attīrīšanas būvju apbūve
- 1202 - Ūpju un kanālu, ūdens uzkrāšanas, ūdens regulēšanas un krastu nostiprināšanas būvju apbūve

2.3. Mārupes novada dabas apstākļi, resursi un vides kvalitāte

2.3.1. Reljefs un ģeoloģiskais raksturojums

Lielākā Mārupes novada teritorijas daļa atrodas Viduslatvijas zemienes Tīreļu līdzenumā, teritorijas ziemeļu daļā iestiepjas Piejūras zemienes Rīgas līdzenums.

Reljefs ir veidojies pēdēduslaikmetā, Baltijas ledus ezeram un Litorīnas jūrai pārskalojot vai noskalojot ledāja nogulumus. Zemes virsa ir lēzena, absolūtā augstuma atzīmes Mārupes novada teritorijā nepārsniedz 15 m vjl., dominējošās ir 10 m v.j.l., absolūtās atzīmēs augstuma starpība ir 4-6 m. Reljefa formas izveidojušās galvenokārt Baltijas ledus ezera pastāvēšanas laikā baseina seklūdēns daļā. Pēc tā regresijas radušās atsevišķas kāpas vai to masīvi, bet zemes virsas pazeminājumos, nevienmērīgas akumulācijas ieplakās-plaši purvāji. [Enciklopēdija "Latvijas Daba", 1994-1998; īss pārskats par Mārupes novada zemju dziļu resursiem, 2002]

Klimats ir mēreni silts un mitrs, ar izteiktu Atlantijas okeāna gaisa masu ietekmi. Gada vidējā temperatūra ir +8° C, janvāra - -4° C, jūlija - +17° C. Aktīvo temperatūru summa 1850 - 2000° C, bezsala periods - 150 - 160 dienas, nokrišņu daudzums - 700-800 mm gadā. Vasaras ir samērā siltas, raksturīgas biežas miglas. Ziemas ir vēsas, ar biežiem atkušņiem. Sniega sega parasti ir plāna un nepastāvīga, tā veidojas decembra vidū vai beigās un saglabājas līdz marta sākumam. (Enciklopēdija "Latvijas Daba", 1994-1998).

Tāpat kā visā Latvijā, arī Mārupes novadā ģeoloģisko griezumus veido divi pamatelementi - kristāliskais pamatklintājs un nogulumiežu sega. Nogulumu biezums var sasniegt 10 m. Izplatīti purvu nogulumi. Pārsvārā dominē augstā tipa purvi, kuros visizplatītākā ir sfagnu, spilvu-sfagnu un spilvu-koku-sfagnu kūdra. Tās biezums svārstās no 0,3 līdz 5-7m. Zemkvartāra virsma ir visumā līdzena - ap 15-20 m zem jūras līmeņa. Kvartāra nogulumu biezums vidēji ir 15-20 m, reizēm sasniedzot pat 30 m. Kvartāra nogulumi sastāv pārsvārā no Baltijas ledus ezera smalkgraudainas smilts, kas dziļāk pāriet limnoglaciālā aleirītiskā smiltī un aleirītā. No devona iežiem to atdala plāns (līdz 5 m) Latvijas leduslaikmeta morēnas slānis. Ievērojamā platībā smilti klāj kūdra, kuras biezums var sasniegt 3-5 m.

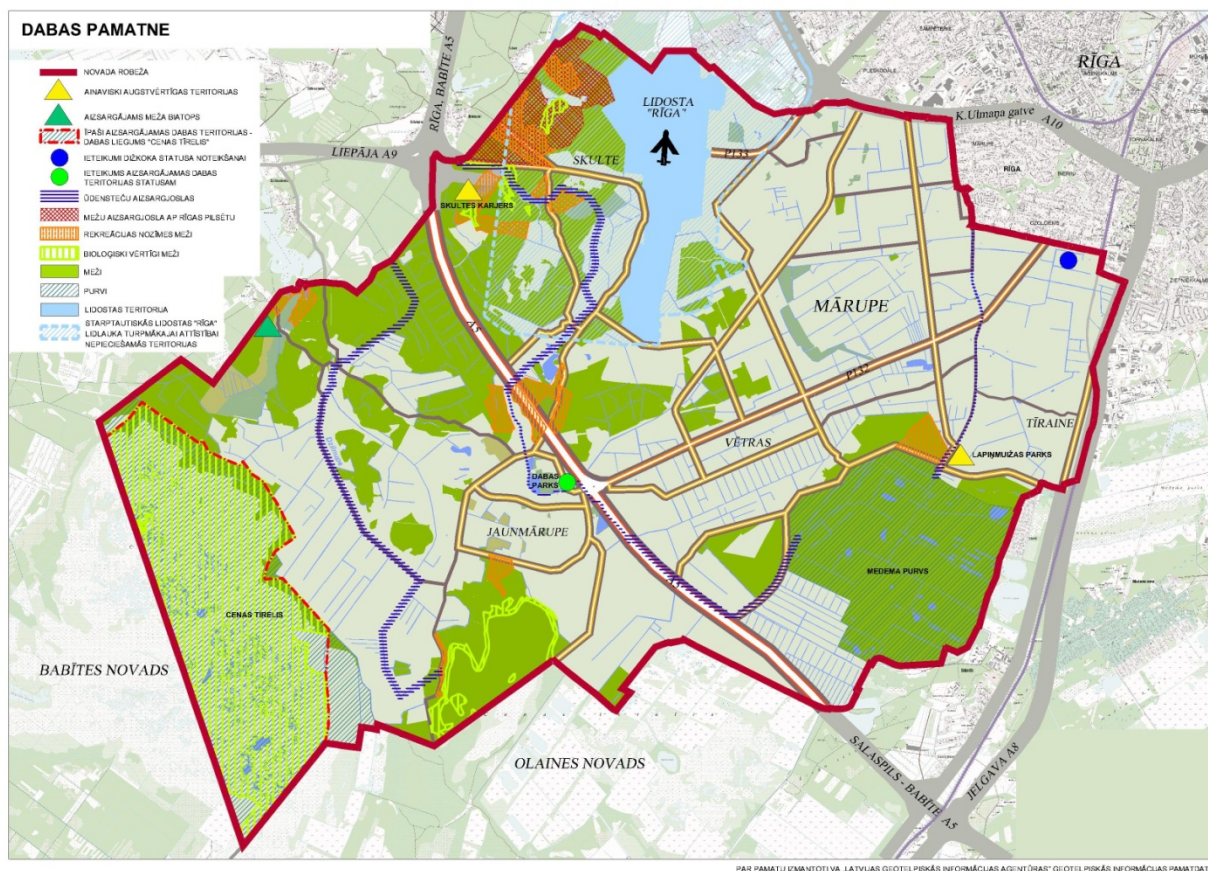
Gruntsūdeņi atrodas 1,0-2,0 m dziļumā un tajos bieži konstatēts paaugstināts organisko vielu saturs. [Īss pārskats par Mārupes novada zemju dziļu resursiem, 2002]

Novada teritorijā no mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem izplatīta upju erozija un pārpurvošanās. Mārupes novadā nav teritorijas, kas varētu applūst. Ģeoloģiskais griezums neveicina arī karsta un sufozijas procesu attīstību.

Neriņas, Dzilnupītes un Mārupītes gultnes gandrīz visā novada teritorijā ir mākslīgi iztaisnotas. Mazajām upītēm raksturīgi sānu erozijas procesi. Sānu erozija pastiprinās vēju un palu laikā un lietavu periodā paaugstinoties ūdens līmenim upītēs un palielinoties straumes ātrumam. Ūdens plūsmu rezultātā var tikt izskaloti krasti upīšu līkumos. Gultnes erozijas rezultātā izlīdzinās mazo upju garenprofili. Kopumā ar upju ģeoloģisko darbību saistītie procesi ir nenožīmīgi.

Pārpurvošanās procesu rezultātā turpinās Cenas tīreļa augšana horizontāli. Tā augšanu vertikālajā virzienā ietekmē lielās nosusinātās platības purva teritorijā. Pārpurvotajās teritorijās, kur ierīkoti nosusināšanas grāvji, purvu attīstības procesi ir stipri ierobežoti. Tas raksturīgi Bieriņu purvam, kas ir pilnībā nosusināts. Ja grāvji tiek aizsprostoti, pārpurvošanās procesi atjaunojas. [Īss pārskats par Mārupes novada zemju dziļu resursiem, 2002].

Shēma Nr. 5 Dabas pamatnes

2.3.2. Derīgo izrakteņu resursi

Mārupes novada teritorijā neatrodas neviena no Valsts ģeoloģijas dienesta datu bāzē "Būvmateriālu izejvielu atradnes" iekļautajām atradnēm vai prognožu laukumiem. Novada ģeoloģiskais griezum nav labvēlīgs jaunu būvmateriālu izejvielu atradņu apzināšanai. Saistībā ar limnoglaciālajiem Baltijas ledus ezera nogulumiem vai eolajiem nogulumiem varētu tikt izpētītas smiltis atradnes, tomēr to derīgo slāni veidos nekvalitatīva - ļoti smalka, aleirītiska smiltis, kuras izmantošanas iespējas ir visai ierobežotas.

Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrā ir atrodamas ziņas par derīgo izrakteņu atradnēm Mārupes novadā. Nevienai no tām nav valsts nozīmes derīgā izrakteņa atradnes statuss. Mārupes novada teritorijā atrodas četras kūdras atradnes vai to daļas

Novadā atrodas daļa no Cenu tīreļa kūdras krājumiem, kaut gan kūdras ieguve notiek Babītes un Olaines novadā. Mārupes novadā kūdras ieguve šobrīd ir pārtraukta. Novada rietumu daļā esošā purva daļa nav apgūta, un tajā ar kūdras ieguvi tuvākajā nākotnē neplāno, jo tā atrodas dabas lieguma "Cenas tīreļis" teritorijā. Purva teritorijā nav paredzēta saimnieciskā darbība.

Novada teritorijā esošajā Bīriņu purvā līdz 2000. gadam tika veikta kūdras ieguve. Pēdējos gados kūdras ieguve, pēc VĢD rīcībā esošās informācijas, nav veikta. Perspektīvē bijušā Bīriņu purva teritorijā ir veidojama jauka centra teritorija ar daudzfunkcionālas

izmantošanas iespējām, kur iespējams izvietot pārvaldes un apkalpes iestādes, dzīvojamās teritorijas, kā arī plašas labiekārtotas publiskas teritorijas sportam un atpūtai ar mākslīgi veidotām ūdenskrātuvēm un mežu stādījumiem.

Māziņu purva kūdras krājumi ir nelieli un rūpniecisku ieguvi uzsākt nav lietderīgi.

Mārupes novadā atrodas daļa no Medema purvs. Pašreiz kūdras ieguve purvā nenotiek, daļa purva ir izstrādāta. Perspektīvē Medema purva teritorijā ir veidojama reģionālas nozīmes rekreācijas objekts, kur iespējams izvietot aktīvās atpūtas elementus, izmantot dabas takas un dabīgās ūdenskrātuves.

Tabula Nr.1 Purvi Mārupes novadā

	Nosaukums (nr. kartē)	Nr. kūdras fondā	Atradnes platība (ha)		Kūdras dziļums (m)		Kūdras krājumi		Raksturojums
			"0" robežās	Rūpnieciski izmantojamā dziļuma (m) robežās	Max.	Vid.	Tūkst. m ³	Tūkst. t (Izpētes pakāpe)	
1.	Bieriņu purvs (16698)	1687	298	175	5,3	1,74	3045	395 A	<u>Mēslojums.</u> <u>Augstā tipa kūdra</u>
2.	Cenu tīrelis (daļa) (16699)	1691	3295	2035	6,0	3,0	6105 0	9158 A	<u>Lauksaimniecība,</u> <u>enerģētika</u> <u>Augstā tipa</u>
3.	Māziņu purvs(16755)	1686	39	7,2	2,9	1,3	94	14 A	<u>Mēslojums</u> <u>Augstā tipa kūdra</u>
4.	Medema purvs(16922)	1689	3411	1497	5,6	1,9	2956 5	3416 A	<u>Lauksaimniecība,</u> <u>enerģētika</u> <u>Augstā tipa kūdra</u>

2.3.3. Ūdens resursi

Hidrogrāfisko tīklu Mārupes novada teritorijā veido Daugavas baseina (Mārupīte) un Lielupes baseina (Neriņa un Dzilnupīte) upes, kā arī samērā blīvais meliorācijas grāvju tīkls.

Upēm ir raksturīgs mazs kritums un lēns tecējums. Mazo upju ielejas ir daļēji vai pat pilnīgi pārveidotas.

Mārupīte ir Daugavas kreisā krasta pieteka. Tā iztek no Meduma purva rietumu daļas (Mārupes novadā) un ietek Daugavā (Rīgas pilsētas teritorijā). Upes kopējais garums ir 11 km, baseina laukums - 35,5 km². Tā kā Mārupīte tek pa līdzenu reljefu, upes relatīvais kritums ir ļoti neliels - tikai 15 m. Novada teritorijā upes gultne ir iztaisnota.

Neriņa iztek no Medema purva rietumu daļas, tās augštecē ieplūst melioratīvie ūdeņi no Cenu tīreļa ZA daļas, kā arī lauksaimniecisko zemju notece. Neriņa tek cauri Jaunmārupi, Skulti un tālāk Babītes novada robežās kopā ar Dzilnupi saplūst Dzilnupes polderī, kas saistīts ar Babītes ezeru Lielupes baseinā. Upes kopējais garums ir 18 km, baseina laukums - 115,2 km². Upe visā gammā novada teritorijā ir regulēta, bet tās krastos ir atjaunojies aizaugums.

Dzilnupīte iztek no Cenu tīreļa ZR-Z daļas, daļēji meliorējot purva teritoriju, un tālāk novada teritoriju šķērso R-ZR virzienā jau kā regulēts grāvis, tikai mežu teritorijā tās krastos

atjaunojies aizaugums. Pie Božu ūdenskrātuves Dzilnupīte ieplūst Babītes novada teritorijā un tālāk Neriņas - Dzilnupes polderis saistīts ar Babītes ezeru. Upes kopējais garums ir 18 km, baseina laukums - 115,2 km².

Novada teritorijā liela bagātība ir purva ezeri. Cenu tīreļa lieguma daļā to skaits sniedzas vairākos desmitos, kas nosaka kopējo šīs Cenu tīreļa vērtību kā dabas liegumu.

Medema purvā atrodas Stūnīšu ezers.

Teritorijā atrodas vairākas mākslīgās ūdenstilpes - dīķi Jaunmārupē (Imaku dīķis, Gravas dīķis, Bērziema dīķis, Pavasara dīķis), dīķi pie mazstāvu apbūves Mārupē (Aigu ūdenskrātuve), dīķi pie golfa kluba "Viesturi", novada teritorijā iestiepjas neliela Božu ūdenskrātuves dienvidu daļa (4,1 ha).

Bērziema ūdenskrātuvi pie apvedceļa agrāk izmantoja tehniskajam ūdens nodrošinājumam lauksaimniecības zemju laistīšanai, pašreiz to izmanto kā atpūtas teritoriju, bet šeit nav izveidota nepieciešamā infrastruktūra. Skultes karjerā ir izveidojusies ūdenstilpe ar vairākām raksturīgām saliņām, bagāta ar dažādām putnu un zivju sugām. Medemu purvā atrodas vairākas mākslīgās ūdenskrātuves ar lielu rekreatīvo potenciālu.

Pazemes ūdeņi Mārupes novada teritorijā sastopami dažāda vecuma porainos un plaisainos - nogulumos, kas izplatīti līdz 1000-1100 m dziļumam. Tomēr, sakarā ar nelabvēlīgiem hidroķīmiskiem apstākļiem, ūdensapgādes iespējas novada teritorijā ir sliktākas nekā Latvijas teritorijas lielākajā daļā. Liela daļa artēzisko urbumu tika izveidoti pagājušajā gadsimtā, un šobrīd tie ir tamponēti sliktās ūdens kvalitātes dēļ vai lielā dziļuma dēļ.

Gruntsūdeņu resursi Mārupes novada teritorijā ir nelieli. Maksimālais limnoglaciālās Baltijas ledus ezera smilts biežums ir Mārupes apkārtnē (ap 25 m), bet pārsvarā tas ir ap 10-15 m, kas ļauj ierīkot individuālām vajadzībām seklos urbumus (spices) ar debetu līdz 10-20 m³ /dnn. tomēr gruntsūdeņu kvalitāte pārsvarā ir neapmierinoša (dzeltena nokrāsa, augsta dzelzs un amonjaka koncentrācija). Sliktu gruntsūdeņu kvalitāti nosaka lielās purvu platības novada teritorijā un tā apkārtnē. Mārupes novada teritorijas plānojumā tiek noteiktas vides un dabas resursu aizsargjoslas upēm, ezeriem un dīķiem.

2.3.4. Augsne

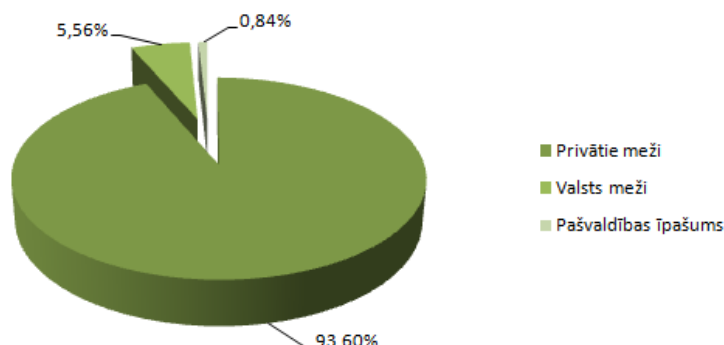
Mārupes novada teritorija atrodas smilšainās Piejūras zemienes augšņu rajonā. Augsnes cilmiežus veido leduslaikmeta nogulumi - smilts un mālsmilts, vietām arī smilšmāls, kā arī pēclēdus laikmeta nogulumi - kūdra. Raksturīgas ir velēnu glejaugsnes un velēnpodzolētās glejaugsnes (t.sk. trūdaines un kūdraines), diezgan lielās platībās izplatītas arī purvu augsnes.

Augsnes dabīgā auglība ir samērā zema, lai to uzlabotu ir jāveic augsnes kaļķošana un jāpalielina minerālo un organisko augu barības vielu saturs augsnē.

2.3.5. Meži

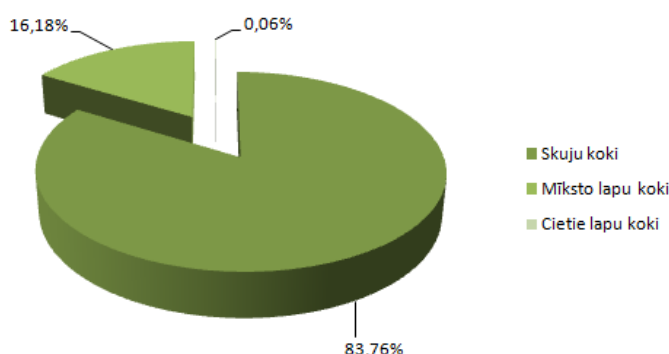
Dabas un vēsturiskie un ekonomiskie apstākļi Mārupes novadā ir noteikuši nevienmērīgu meža platību sadalījumu teritorijā - lielākie mežu masīvi ir izvietojusies novada rietumu un dienvidrietumu daļā. Mežu nav novada ziemeļu un ziemeļrietumu daļā, kur ir raksturīga blīva apbūve un intensīva teritoriju saimnieciskā izmantošana.

Mārupes novadā pēc Valsts meža dienesta datiem par 2011. gadu meži aizņem 2605,91 ha jeb 25% no Mārupes novada teritorijas (neskaitot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas). No tiem 93,6% ir privātie meži, 5,56% ir valsts meži un tikai 0,84% ir pašvaldības īpašumā esoši meži.

Attēls Nr.14 Mežu zemju īpašuma piederība Mārupes novadā

Mārupes novadā dominējošie ir skuju koki, kas aizņem 83,76% (2182,7 ha) no visām mežaudžu platībām, mīksto lapu koku meži aizņem 16,18% (421,64 ha), bet cietie lapu koki – tikai 0,06% no mežu teritorijas (1,57 ha).

Mitrzemēs melnalkšņi un bērzi veido dumbrāja tipa mežus. Augsto purvu malās aug mazražīgas, neliela auguma priedes, nelieli bērziņi, zemsedzē aug spilves, vaivariņi, zilenes, veidojot purvājus.

Attēls Nr.15 Mežu veidi

Lielākā daļa Mārupes novada mežu ir Rīgas pilsētas īpašums. Novada teritorijā augošie meži, izņemot Cenu tīreļa dabas liegumā, ir pieskaitāmi saimnieciskajiem mežiem.

Pašreiz Mārupes novada teritorijā zaļo zonu meža parku mežos ir izdalīti aizsargājамie krasta meži un aizsargājамie biotopu meži (aizsargjoslu meži).

Meža josla ap pilsētu pilda gaisa attīrīšanas funkciju, uztverot putekļus, izplūdes gāzes, karstā laikā samazina smogu. Vienlaicīgi meža josla iedzīvotājiem kalpo kā rekreācijas vieta, tādējādi pastiprinot vides izglītības funkcijas gan tiešā, gan netiešā veidā. Mārupes novada Rīgas pilsētas meža zemes ieskaitītas šajā zonā, lai nodrošinātu noteiktu ekosistēmu saglabāšanu, kā arī veicinātu izglītošanas funkcijas mežsaimniecībā - ir apzināti un noteikti, atbilstoši iepriekšējam apsekojumam, mikroliegumi (biotopi). Rīgas pilsētai piederošajos mežos dabiskie meža biotopi izdalīti 58,2 ha platībā, kā arī krastu mežu nogabali gar Božu ūdenskrātuvi un Neriņas upi. Šajās teritorijās pastāv saimnieciskās darbības ierobežojums, kas nodrošina labvēlīgus apstākļus biotopu saglabāšanai.

Privātīpašumā ir aizsargājамais meža iecirknis - krasta meži pie Božu ūdenskrātuves un Dzilnupes.

Mārupes novadā meži ir kopjami kā unikāla vērtība un saglabājama mežu bioloģiskā

daudzveidība. Lai mazinātu antropogēno ietekmi uz meža ekosistēmām aktīvā sporta vajadzībām ir veidojamas teritorijas blīvi apdzīvotu vietu tuvumā.

2.3.6. Purvi

Līdzēnais reljefs, ģeoloģiskā uzbūve, augstais gruntsūdens līmenis un lielais nokrišņu daudzums teritorijā ir noteikuši plašu pārmitru platību veidošanos. Pēc VZD datiem purvi aizņem 13,3% Mārupes novada teritorijas – 1380,6 ha. Tie galvenokārt ir augstie jeb sūnu purvi, kas ir izvietojušies novada dienvidrietumu (Cenas tīrelis ar kopējo platību - 8983 ha), dienvidaustrumu (Medema purvs - 3400 ha) daļā.

Cenas tīrelis atrodas Piejūras zemienē Tīreļu līdzenumā, tas ir izvietojies Mārupes, Babītes un Olaines novados. 1999. gadā Cenas tīrelim piešķirts īpaši aizsargājamas dabas teritorijas statuss. Cenu tīrelis ir viens no lielākajiem Latvijas augstajiem purviem ar unikālu purva ainavu un aizņem 8983 ha lielu teritoriju. 95 % teritorijas veido 4 Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājami biotopi: neskarti augstie purvi 1790 ha platībā (kods 7110), degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās 22 ha platībā (kods 7120), pārejas purvi un slīkšņas 64 ha platībā (kods 7140), purvaini meži 128 ha platībā (kods 91 D) un Latvijā īpaši aizsargājama biotops „Distrofie ezeri” 18,5 ha platībā (kods 3160). Cenas purva florā konstatētas 4 Latvijā īpaši aizsargājamas vaskulāro augu sugas (nozīmīgākās no tām pundurbērzs *Betula nana* un ciņu mazmeldrs *Trichophorum cespitosum*), 2 sūnu un 1 sēņu suga; šis ir viens no nedaudzajiem purviem Latvijā, kurā sastopamas gan austrumu tipa (pundurbērzs *Betula nana*, ārkauša kasandra *Chamaedaphne calyculata*), gan rietumu tipa (ciņu mazmeldrs *Trichoporum caespitosum*) purvu veģetācijas pazīmes. Teritorija ar piegulošajiem mežiem atzīta par putniem īpaši nozīmīgu vietu „Cenas tīrelis” (diagnosticējošās sugas sējas zoss *Anser fabalis*, dzērve *Grus grus*, purva tilbīte *Tringa glareola*). Kopumā faunā konstatētas 18 Latvijā un Eiropā īpaši aizsargājamas putnu sugas, 5 Eiropas Padomes Biotopu Direktīvas II.pielikuma zīdītāj dzīvnieku sugas un 1 bezmugurkaulnieku suga.

Purva centrālajā daļā ir daudz mazu, sīkām lāmām līdzīgu ezeriņu, akaču un slīkšņu, kas arī veido Cenas Tīreļa dabas liegumu. Cenas Tīreļa lieguma daļas kopplatība ir 2133 ha. Lieguma biotopus veido: mitrāji 80,1% (kūdras purvi), krūmi 12,3%, meži 7,3%, pārveidotie mākslīgiem biotopi 0,2%. Cenas tīrelis ir svarīga ūdensputnu atpūtas un barošanās vieta. Mārupes novada teritorijas plānojumā Cenu tīrelim ir noteikts īpašas izmantošanas stauss-dabas liegums, kā arī tam noteikta aizsargjosla. Cenu tīreļa apsaimniekošana ir veicama saskaņā ar Dabas aizsardzības plānu. Cenas tīrelis ir iekļauts Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 sarakstā. Mārupes novada teritorijas plānojumā Cenu tīreļa teritorijā un tā tiešā tuvumā nav paredzēts veidot apbūvi, intensīvu saimniecisko darbību vai derīgo izrakteņu ieguvu.

Mārupes novada DA daļā atrodas Medemu purvs. Pašreiz kūdras ieguve purvā nenotiek, daļa purva ir izstrādāta. Perspektīvē Medema purva teritorijā ir veidojams reģionālas nozīmes rekreācijas objekts, kur iespējams izvietot aktīvās atpūtas elementus, dabas takas, sakopjamas esošās un veidojamas mākslīgas ūdenskrātuves. Mārupes novada teritorijas plānojumā Medemu purvam ir noteikta aizsargjosla. Pakāpeniski pārveidojot to par saimnieciski izmantojamu teritoriju, aizsargjosla var nebūt noteikta.

Novada centrālajā daļā atrodas Bierīņu purvs (342 ha), kas praktiski ir izstrādāts un zaudējis purvam raksturīgo veģetāciju. Perspektīvē bijušā Bierīņu purva teritorijā ir veidojama jaukta centra teritorija ar daudzfunkcionālas izmantošanas iespējām, kur iespējams izvietot pārvaldes un apkalpes iestādes, dzīvojamās teritorijas, kā arī plašas labiekārtotas publiskas teritorijas sportam un atpūtai ar mākslīgi veidotām ūdenskrātuvēm un mežu stādījumiem. Tā kā Bierīņu purvs ir zaudējis purvam raksturīgo veģetāciju, un jau kopš 2002. gada tam ir plānota cita izmantošana, aizsargjosla tam nav noteikta.

2.3.7. Aizsargājamās dabas teritorijas un ainavas

Mārupes novada teritorijā atrodas daļa Natura 2000 teritorijas – dabas liegums „Cenas tīrelis” (LV0519800), līdz ar to teritorijā esošo dabas vērtību aizsardzību regulē Latvijas Republikas un Eiropas Savienības likumdošana, kā arī citas starptautiskās saistības. Dabas liegumam „Cenas tīrelis” ir izstrādāts Dabas aizsardzības plāns 2005.-2020.gadam, bet nav izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Cenas tīreļa lieguma platība ir 2133 ha, tīrelis ir starptautiski nozīmīga putnu vieta (kods LV030) 2488 ha platībā. Liegums izveidots īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu saglabāšanai. Šobrīd Cenas tīrelis ir noteikts kā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājama dabas teritorija - „Natura 2000” teritorija.

Teritorijas dabas vērtības:

Biotopi: 5 Eiropas nozīmes biotopi, tai skaitā 2 prioritāri: neskarts augstais purvs un purvainis mežs (7110*, 91D0*). Galvenā teritorijas vērtība – neskarts augstais purvs ar ciņu – lāmu kompleksu, kā arī pārejas purvi un slīkšņas. Kopumā 95% no teritorijas aizņem Eiropas Savienības īpaši aizsargājami biotopi. Tīrelī sastopami vienkopus rietumu un austrumu tipa purvu veģetācijas pazīmes.

Flora: konstatētas 4 īpaši aizsargājamas vaskulāro augu sugas, 2 retas sūnu un 1 aizsargājama sēņu suga.

Fauna: pēc dažādu projektu datiem teritorijā konstatētas 26 Latvijas īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības Putnu direktīvas sugas. Teritorija ir nozīmīga migrējošo putnu - zosu un dzērviu atpūtas vieta. Tīreli kā tranzīteritoriju izmanto arī vilki.

Cenu tīreļa apsaimniekošana ir veicama saskaņā ar Dabas aizsardzības plānu.

Mārupes novada teritorijā nav mikroliegumu un dabas pieminekļu. Ir noteikta vietējas nozīmes aizsargājama teritorija, kā arī Mārupes novadā atrodas aizsargājami koki. Unikālās dabas vērtības ir kopjamas un saglabājamās.

2000. gadā tika izveidota vietējas nozīmes aizsargājama teritorija - dabas parks Jaunmārupē pie Pavasaru dīķa.

2002. gadā pie saimniecības “Zālītes” mājām konstatēts bērzs, kas atbilst dižkoka statusam, tā apkārtmērs ir 3,25 m (1,3 m augstumā) un bērza vainaga augstums - 24 m. Koka stāvoklis ir labs, bez būtiskiem bojājumiem. Tam ir noteikts dižkoka statuss.

Perspektīvā dižkoka statusam atbilst baltalkšņu audzes pie Mazcenu bibliotēkas

Aizsargājamo kokus statuss ir piešķirts 8 kokiem.

Tabula Nr.2 Aizsargājamie koki Mārupes novadā

ID	Suga	Atrašanās vieta	Apkārtmērs (m)	Augstums (m)
2006	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Mārupe, Kantora ielas turpinājumā, Rozītes, 50m aiz vidusskolas	4.94	24
2007	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Drusti, 20m R no dzīvojamās ēkas	4.52	25
2008	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Mārupes vidusskola, 3 ozoli vienā rindā, 100m W no skolas jaunās ēkas	4.19	27
2009	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Mārupes vidusskola, 3 ozoli vienā rindā, 80-150m N-NE no ēkām	4.75	21
2010	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Mārupes vidusskola, 3 ozoli vienā rindā, 80-150m N-NE no ēkām	4.92	22
2027	Parastā kļava (Acer platanoides L.)	Mārupe, ~30m N no vecās muižas	3.07	22
2028	Parastā kļava (Acer platanoides L.)	Mārupe, ~30m N no vecās muižas	2.89	22
2021	Parastā liepa (Tilia cordata Mill.)	Pārupji (saimnieks Bruno Cīrulis)	4.86	24

Avots: VSIA LMĢMC

Viena no specifiskajām un saglabājamām ainavām Mārupes novadā ir pēc meliorācijas saglabājušās Neriņas upes meandras kopā ar melnalkšņu audzēm - dumbrāju veido teritoriju, kura ir interesanta no bioloģiskās daudzveidības viedokļa. Teritorijā raksturīgas smilšaino līdzenuma ainavas - gan stipri iekultivētas agroainavas, gan mežu un mežāru ainavas.

Veicot Mārupes novada teritorijas intensīvu apsaimniekošanu, daļa no dabiskajām ainavām ir zaudētas. Plānojot jaunu apbūvi, svarīgs nosacījums ir saglabāt Mārupes novada mozaīkveida raksturu. Maksimāli ir saglabājamās esošās meža teritorijas, lauku teritorijās ārpus ciemiem kā prioritāte attīstāmas viensētas, nepieļaujot nepārdomātu jaunu viensētu grupu veidošanos, bet saglabājot tradicionālo viensētu ainaviski brīvu izvietojumu, kā arī veicināma ar rekreāciju saistītu objektu attīstība, saglabājot atvērto lauku telpu.

2.3.8. Potenciāli piesārņotās vietas

Vērtējot vides kvalitāti Mārupes novadā, kas ietekmē cilvēku dzīves apstākļus, jānovērtē gan tā ietekme uz apkārtējo vidi, ko rada novada teritorijā notiekošās saimnieciskās aktivitātes, gan ietekme, kas rodas no tranzītpārnēsēm, kā arī republikas nozīmes autoceļu, dzelzceļu un lidostas ietekmes.

Gaisa baseina piesārņojums

Gaisa kvalitāti ietekmē piesārņojošo vielu izmešu apjomi. Klimatiskie apstākļi - vējš un lietus sekmē piesārņojuma izkliedēšanos. Galvenie piesārņojuma avoti ir komunālās saimniecības uzņēmumu katlu mājas, kas veido lielāko apjomu CO un NOx izmešiem. Mārupes novadā nav pārsniegti nevienā no punktveida avotiem izmešu atļaujā norādītie daudzumi, tas norāda par nebūtisku ietekmi uz vidi un cilvēkiem. Pielietojot modernas tehnoloģijas un variējot ar kurināmo veidiem, būtiski ir samazinājušies kaitīgo izmešu daudzums gaisā.

Mārupes novada gaisa piesārņojumu lielu daļu veido transporta izplūdes gāzes. Jo īpaši „Šosciema” (Tīraines ciema daļa) apbūve pakļauta transporta izmešu ietekmei. Viens no atmosfēras piesārņotājiem ar putekļiem ir autocoļi, īpaši neasfaltētie, kuri ir ar grants, smilts segumu. Tādi raksturīgi pie jaunbūvēm un atsevišķās novada vietās, kur ceļi nav asfaltēti.

Individuālās apbūves rajonos veidojas plaša nelielu punktveida piesārņojuma zona, kas atkarīga no izmantotā kurināmā - malka, skaidu briketes, ogles, dīzeļdegviela, gāze. Šajos gadījumos mainās oglekļa oksīda (CO), sēra oksīda (SO₂) daudzumi, kuri tiek ievadīti gaisā kā izmetes, pašreiz par šādu summāciju konkrētas ilgstošas uzskaites nav, tāpēc informācija ir nepietiekama, lai novērtētu ietekmes būtiskumu. Lielāka nozīme varētu būt transporta radītiem izmešiem, kuru uzskaitē un aprēķinu iespēja ir tikai tuvināta, kā arī summējošās piesārņojuma pārneses no blakus esošām teritorijām - Olaines rūpnieciskās zonas un Rīgas pilsētas.

Vasaras laikā kūdras putekļu plūsma no Medema un Bierīņu purva var sagādāt diskomfortu Mārupes un Tīraines iedzīvotājiem.

Tā kā ir prognozējams gan vietējā, gan tranzīta transporta līdzekļu skaita pieaugumus, piesārņojums ar izplūdes gāzēm un putekļiem tikai palielināsies. Lai kaitīgo ietekmi samazinātu, Mārupes novadā ir paredzēts veidot racionālu transporta infrastruktūru, kas nodrošinās atbilstošu transporta skaita caurplūdi, gājēju un velosipēdistu kustību. Kvalitatīvi ielu apstādījumi un apgaismojums radīs kvalitatīvu dzīves vidi blakus esošajās teritorijās.

Gaisa piesārņojums novērojams arī Starptautiskās lidostas „Rīga” Mehanizācijas nodaļas teritorijā, kur notiek elektroautotransporta skābes akumulatoru uzlādēšana, kā arī transporta remonta zona, kur tiek veikti lidostas darbības nodrošināšanai nepieciešamā autotransporta remontdarbi. Elektroautotransporta skābes akumulatoru uzlādēšanas procesā darbojas velkmes ventilācija, izmeši nonāk atmosfērā caur gaisa izplūdes vadu. Piesārņojošo vielu novadīšanai no automašīnu remontdarbnīcas tiek izmantota vietējā nosūcējventilācija ar piesārņojošo vielu aizvadīšanu caur ventilācijas caurulēm ēkas sienās. Pēc Atļaujas B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai datiem elektroautotransporta skābes akumulatoru uzlādēšanas procesā gaisā tiek emitēti sērskābes tvaiki – 0,0248 tonnas gadā.

Līdz 2011. gadam ugunsdzēsēju depo apkurei katlumājās kā kurināmo izmantoja kokogli. Kurināmā sadegšanas rezultātā veidojās gaisu piesārņojošās vielas: putekļi PM₁₀ (0,065 tonnas gadā), sēra dioksīds (0,192 t/gadā), slāpekļa dioksīds (0,026 t/gadā), oglekļa dioksīds (0,162 t/gadā). 2011. gadā abās ugunsdzēsēju depo katlumājās tika nomainīts kurināmā veids – kokogļu vietā apkures vajadzībām izmantoja videi draudzīgāku atjaunojamo resursu kurināmo – kokskaidu briketes. Rezultātā ievērojami samazinājās oglekļa dioksīda un slāpekļa dioksīda emisija gaisā.

Nozīmīgas emisijas rada gaisa kuģu uzpildīšanai paredzētās degvielas pārkraušana un uzglabāšana. Degvielu piegādā SIA „Latvija Statoil” un SIA „GulfstreamOil” aviācijas degvielas termināļi, kas atrodas lidostas teritorijā. SIA „Latvija Statoil” ir izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja 70 000 tonnām reaktīvo dzinēju degvielas JET A-1 pārkraušanai un uzglabāšanai gadā. Saskaņā ar atļauju gada laikā maksimāli tiks emitēti 1,4128 t petrolejas tvaiku.

Gaisa kuģi ir mobili piesārņojuma avoti. Gaisa kuģu dzinēju darbības rezultātā atmosfērā tiek emitētas šādas piesārņojošās vielas – slāpekļa oksīdi, oglekļa monoksīds, sēra dioksīds, ogļūdeņraži, cietās daļiņas. 2010. gadā tika veikts gaisa kuģu emisiju gaisā aprēķins un piesārņojuma izkliedes analīze esošajai un perspektīvajai situācijai (2014. gadam). Aprēķinus un analīzi veica SIA „Vides konsultāciju birojs”. Aprēķinu un analīžu rezultāti liecina, ka oglekļa monoksīda, sēra dioksīda, putekļu PM₁₀, benzola, formaldehīda un slāpekļa dioksīda stundas maksimālā summārā koncentrācija esošajā situācijā nepārsniedz likumdošanas aktos noteiktos

robežlielumus vai mērķlielumus. Pārējo aprēķināto vielu emisijas ir nenožīmīgas un tās nepasliktina gaisa kvalitāti ārpus lidostas teritorijas. Slāpekļa dioksīda maksimālā summārā gada koncentrācija lidostas teritorijā sasniedz 17-42,73 µg/m³, kas ir 42–107% no likumdošanas aktos noteiktā robežlieluma esošajai situācijai

Virszemes un pazemes ūdeņu un augsnes piesārņojums

Artēziskie ūdeņi Mārupes novada teritorijā kopumā ir ļoti labi aizsargāti no virszemes piesārņojuma iekļūšanas.

Centralizētās kanalizācijas sistēmas apdzīvotās vietās Jaunmārupē, Tīrainē, Skultē un Mārupē bija lielākie punktveida piesārņotāji Neriņas un Mārupītes baseinā. Lai novērstu šo piesārņojumu Mārupes novadā tiek realizēts „Ūdenssaimniecības projekts”, kas nodrošinās apdzīvoto vietu pieslēgšanu pie centralizētajām ūdensapgādes un kanalizācijas komunikācijām. Kanalizācijas notekūdeņi tiks savākti un centralizēti aizvadīti uz Rīgas attīrīšanas ietaisēm.

Gan Neriņa, gan Dzilnupe un Mārupīte bez punktveida piesārņojuma avotiem ir pakļautas arī izkliedētā piesārņojuma ietekmei no lauksaimniecībā izmantojamām teritorijām.

Augsnes un gruntsūdeņu piesārņojumu novada teritorijā rada:

- 1) piesārņojums, kurš veidojas vai var veidoties pašreiz saimnieciskās darbības rezultātā, neievērojot likumdošanā noteiktās prasības vai avārijas situācijās;
- 2) piesārņojums, kas veidojies pagājušā gadsimta saimnieciskās darbības rezultātā - vēsturiskais piesārņojums
- 3) Teorētiski iespējama gruntsūdeņu piesārņojuma plūsma no Olaines novada piesārņotajām teritorijām.

Viens no augsnes piesārņojuma avotiem ir Starptautiskās lidostas “Rīga” teritorija, kur konstatētas vairākas lokālās vietas ar piesārņojumu. Visbīstamākais piesārņojums ir bijušās jūras aviācijas degvielas un smērvielu noliktavas teritorijā. Piesārņotā gruntsūdens plūsma vērsta uz rietumiem gan pa grāvi, gan tieši Neriņas upē. 2011. gada decembrī tika veikts atkārtots pazemes ūdeņu monitorings. Monitoringa rezultātā netika konstatēts pazemes ūdeņu piesārņojums.

Bijušās padomju armijas teritorijā Skultē ir saglabāties vēsturiskais piesārņojums, teritorijā ir jāveic augšņu un grunts pētījumi, sagruvušo un neizmantoto būvju nojaukšana.

Mārupes novada teritorijā izvietotās ražotnes nav uzskatāmas kā videi bīstamas.

Tabula Nr. 3.1. Piesārņotas vietas Mārupes novadā

Nr.p.k.	Nosaukums	Apraksts/ Pašreizējais īpašnieks
1.	Lidostas „Rīga” bijušās degvielas bāze	Naftas produktu bāze no 1974. gada, tagad rekonstruēta degvielas bāze, pieder SIA „GULFSTREAM oil”, īpašnieks Satiksmes ministrija, gruntsūdeņu piesārņojums. Kods 5151. Kopējais laika periods – 30 gadi. Atrodas lidostas teritorijā, naftas produktu noliktava, vietas apskate notikusi 22.07.2004. Sanācijas (1999.g.-2003.g.) rezultātā no teritorijas atsūknēti 40,3 m ³ tīru naftas produktu.
2.	VAS Starptautiskā lidosta „Rīga”	Lidosta, skrejceļš, līdz 1999. gadam atradās kara aviācijas daļas. Kopējais darbības periods – 30 -35 gadi. Vietas apskate notikusi 22.07.2003. Kods – 6210. Teritorijā atrodas katlu māja un autobāze ar 6 urbumiem, bijusī helikopteru bāze ar 6 urbumiem, skrejceļš ar 4 urbumiem. ĶSP, NH4 noteikts 1997. gadā.
3.	Bijusī aviācijas bāzes degvielas noliktava,	Atrodas Mārupes novada Skultes ciemā, noliktava, ir grunts un gruntsūdens piesārņojums ar naftas produktiem. Kopējais darbības periods – 30 gadi, tuvākā upe – Neriņa – 800 m kā jutīga teritorija

		tuvumā esošā mazdārziņu teritorija. Īpašnieks – VAS starptautiskā lidosta „Rīga”. Kods - 5151
4.	Mārupes sadzīves atkritumu izgāztuve	Sadzīves atkritumu izgāztuve SIA „Meliorators –J”, ir gruntsūdens piesārņojums, kopējais darbības laiks – 15 gadi, platība – 50000 m ² . Tuvākā upe – Neriņa – 1300 m. Teritorijā ir 3 novērojuma urbumi, vajadzētu vēl papildus urbumus novērojumiem. Īpašnieks – SIA „Meliorators –J” Kods - 9000

Tabula Nr. 3.2. Potenciāli piesārņotas vietas Mārupes novadā :

Nr.p.k.	Nosaukums	Apraksts/Pašreizējais īpašnieks
5.	Katlu māja starptautiskās lidostas „Rīga” teritorijā	Lidostas „Rīga” teritorijā, saņemta atļauja B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, apkure.
6.	SIA „Latvijas Statoil” DUS, Ulmaņa gatve 110	Degvielas uzpilde stacija, darbojas no 1993. gada, teritorijā ir gruntsūdens novērojumu akas.
7.	ZS 17. bataljons, Mārupes novads	Aizsardzības ministrijas pārziņā esošs objekts. Priežu mežs, bijusī Krievijas armijas izlūku daļa, AM lietošanā kopš 1993. gada.
8.	Gaisa spēku perons lidostas „Rīga” teritorijā.	Aizsardzības ministrijas pārziņā esošs objekts, lidmašīnu skrejceļš.
9.	DUS un naftas bāze Jaunmārupē	Mārupes novada, Jaunmārupes ciemā, degvielas uzpilde un glabāšana, kopējais aktīvā laika periods – 30 gadi, tuvākā upe – Neriņa – 300 m. Grunts un gruntsūdens piesārņojums ar naftas produktiem.
10.	Minerālmēslu noliktava	Bijusī minerālmēslu noliktava, kopējais darbības periods- 15 gadi.

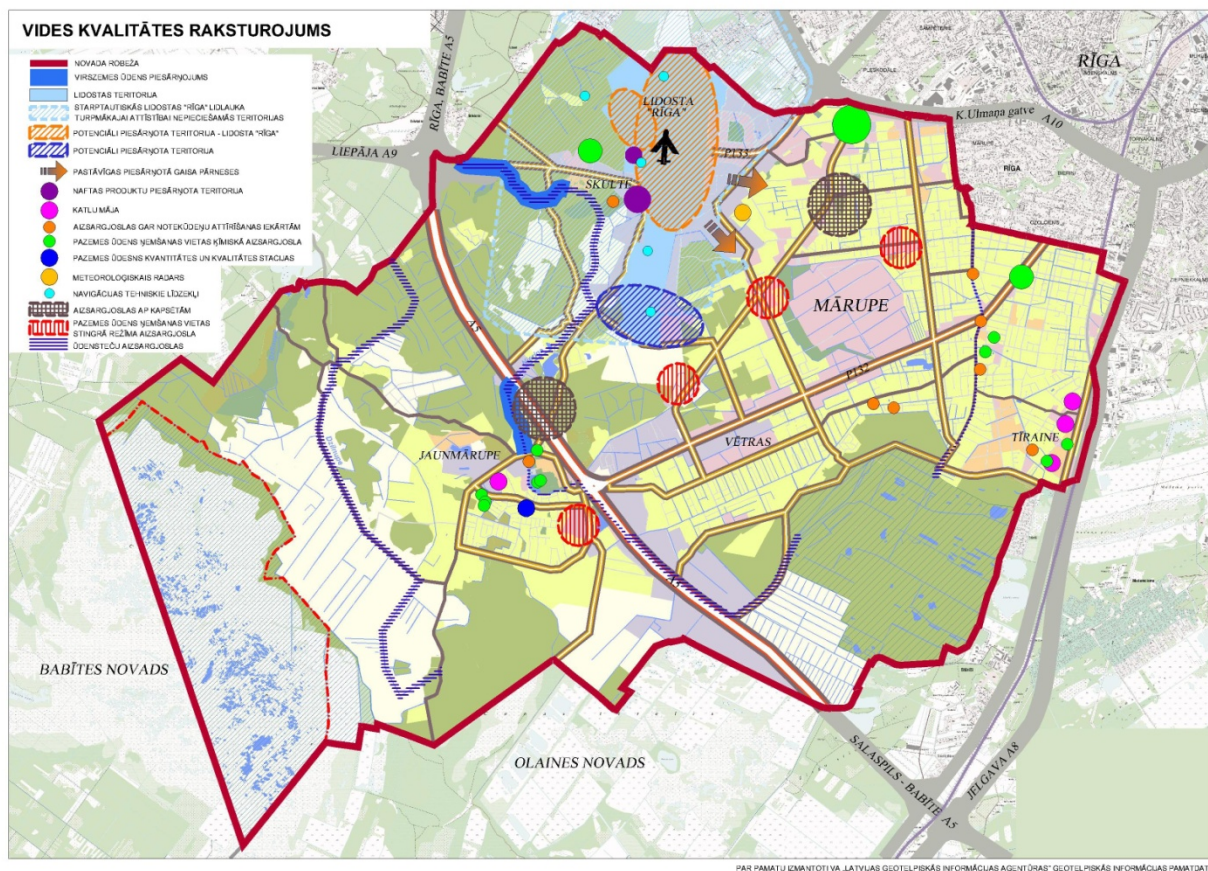
Dati: LVĢMA datu bāze „Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas”

Šobrīd visas degvielas un smērvielu tvertnes Starptautiskās lidostas „Rīga” teritorijā ir likvidētas. Veicot kontrolurbumus, tika konstatēts peldošo naftas produktu slānis.

Pie potenciālajām piesārņotajām vietām no vides viedokļa varētu pieskaitīt arī:

- Automaģistrāles (bīstamo kravu pārvadājums un iespējamās avārijas, ķīmisko vielu noplūde; valsts autoceļi A-5);
- Dzelzceļš (dzeltceļa bīstamo kravu tranzīts, iespējamās bīstamo vielu noplūdes);
- Lidosta „Rīga” ar tai pieguļošajām teritorijām;
- Latvijas gāzes tranzīts pa cauruļvadiem;

Shēma Nr. 6 Vides kvalitāte

Trokšņu piesārņojums

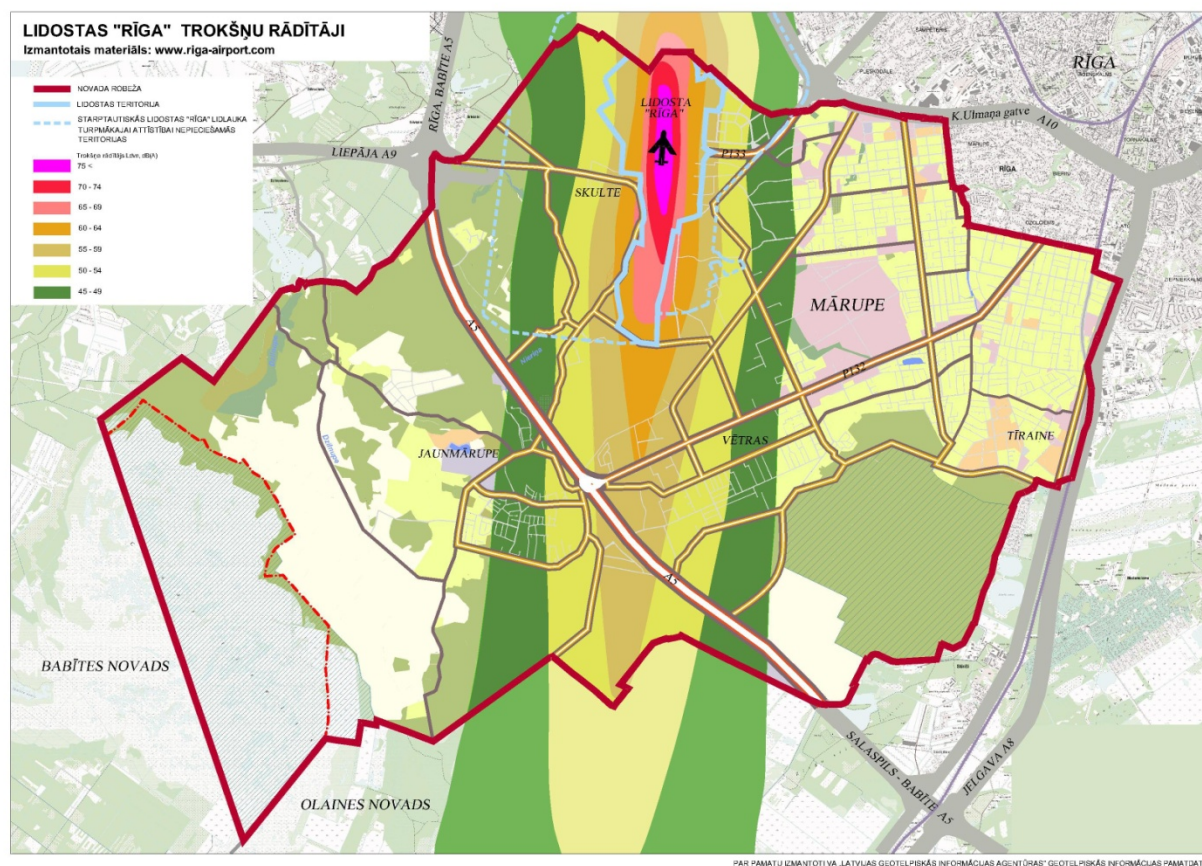
Mārupes novadā trokšņu problēma ir aktuāla lidostas „Rīga” apkaimē un gar galvenajām automaģistrālēm. Lidostas „Rīga” turpmākās attīstības plānotās teritorijas tieši ietekmēs Mārupes novada teritorijas, jo īpaši Skultes ciemu un lidlauka tuvumā esošās apbūves teritorijas. Aviokompāniju un bruņoto spēku īpašumā vai lietošanā esošie gaisa kuģi, kuri izmanto VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” lidlauku, ir lielākie vides trokšņu radītāji Mārupes novadā. Pieaugot gaisa satiksmes intensitātei, paaugstinās trokšņa līmenis arī Jaunmārupes ciemā.

Aviokompāniju īpašumā esošie gaisa kuģi, kas izmanto VAS Starptautiskā lidosta „Rīga” lidlauku, ir lielākie vides trokšņu radītāji Mārupes novadā, trokšņu zona ietekmē arī kaimiņu pašvaldības. Pamatojoties uz 2012. gadā izstrādātajā VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga” trokšņa stratēģiskajā kartē atklāto informāciju, redzams, ka Ldvn un Ldiena 50-54dB trokšņa zona ietekmē arī Rīgas pilsētas, Babītes un Olaines novadus, savukārt Lvakars un Lnakts 50-54dB trokšņa zona pavisam nedaudz skar arī Jūrmalas pilsētas teritoriju. Gaisa kuģu radītais troksnis, kas ir lielāks par 65 dB (A) skar vienu mājokli lidostas tiešā tuvumā. Nevienš iedzīvotājs nav pakļauts 55 dB (A) nakts troksnim. Tomēr samērā liels iedzīvotāju skaits dzīvo teritorijās, kur diennakts troksnis ir lielāks par 50 dB (A). Vēl lielāks iedzīvotāju skaits ir pakļauts vakara troksnim, kas lielāks par 45 dB (A). Vislielākais iedzīvotāju skaits, kas pakļauts gaisa kuģu izraisītā vides trokšņa pārsniegumiem, ir vakarā – gandrīz 5000 iedzīvotāju. Tie galvenokārt ir iedzīvotāji Babītes, Jaunmārupes, Spilves ciemos un Rīgas pilsētas Beberbeķu apkaimē, kā arī Imantas rietumu daļā. Lielākajā daļā Skultes ciema trokšņa līmenis vakaros nepārsniedz 55 dB (A). Robežlielumu pārsniegumi galvenokārt novērojami vakara trokšņa

rādītājiem. Galvenokārt tās ir pirmsskolas izglītības iestādes - kopumā 6 bērnudārzi (466 audzēkņi), kas atrodas trokšņa rādītāju robežlielumu pārsniegumu zonās un ir pakļauti pārlieku augstiem vakara trokšņu rādītājiem. Jaunmārupes bērnudārzā trokšņa robežlieluma pārsniegums ir konstatēts dienas laikā, savukārt nakts laikā tas ir novērojams gan jau minētajā Jaunmārupes bērnudārzā, gan Skultes bērnudārzā. Jaunmārupes sākumskola ir vienīgā izglītības iestāde, kas atrodas trokšņa rādītāja robežlieluma pārsnieguma zonā.

Mārupes novada teritorijā tiek veikta trokšņa kartēšana. Pamatojoties uz veiktajiem pētījumiem, Mārupes novada teritorijā netiek veicināta jaunu blīvas dzīvojamās apbūves teritoriju izveidošana paaugstinātā trokšņa zonās, kā arī tiek noteikts pasākumu kopums, lai novērstu trokšņu kaitīgo ietekmi.

Shēma Nr. 7 Trokšņu piesārņojums Mārupes novadā

Elektromagnētiskais starojums.

Starptautiskās lidostas „Rīga” teritorijā atrodas radiolokācijas novērošanas sistēmas. Saskaņā ar veiktajiem mērījumiem teritorijā, bāzes stacijas radītais elektromagnētiskais lauks cilvēkiem pieejamās vietās nepārsniedz robežvērtības. Radiolokatoru radītais starojums iedzīvotājiem nav bīstams, lidostu radiolokatoru EML starojums ir 0Hz līdz 30 kHz, kas nepārsniedz pieļaujamās normas.

2.3.9. Atkritumu apsaimniekošana

Mārupes novadā atkritumu apsaimniekošana tiek organizēta un kontrolē saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Visā novadā tiek realizēta racionāla atkritumu savākšana. Pakāpeniski

tiek veikta pāreja uz atkritumu šķirošanu. Mārupes novadā savāktie sadzīves atkritumi tiek izvesti uz atkritumu poligonu SIA „Getliņi Eko”.

Mārupes novada teritorijā darbojas arī dalīto atkritumu šķirošanas laukums, kur tiek nodrošināta arī būvgružu un zaļo atkritumu pieņemšana pārstrādei, šķirošanai un pārstrādei.

2.4. Saimnieciskā darbība un apbūve

2.4.1. Dzīvojamās teritorijas

Mārupes novada apbūve ir daudzveidīga - urbanizētai videi raksturīga apbūve ciemos un darījuma teritorijās gar galvenajām maģistrālēm un vēsturiski izveidotajās blīvi apdzīvotajās vietās, lauku videi raksturīgi lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi un retināta viensētu apbūve. Novada telpiskās attīstības pamatā ir vēsturiski izveidotās apbūves struktūras saglabāšana, esošās apbūves struktūras intensificēšana, novada īpašo iezīmju saglabāšana, kvalitatīvu atpūtas iespēju nodrošināšana koptās dabas teritorijās un neskartās dabas vides saglabāšana aizsargājamās dabas teritorijās.

Dzīvojamās apbūves raksturu ir veidojuši vairāki nozīmīgi faktori:

1. Vēsturiski Mārupes novads ir veidojies kā augsti attīstīta lauksaimnieciskās ražošanas teritorija ar augstu iedzīvotāju dzīves līmeni. Tādejādi tika veidoti nosacījumi aktīvai lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu būvniecībai un savrupmāju apbūvei, kā arī 70-to gadu augsta dzīves līmeņa simbolam - daudzstāvu dzīvojamo ēku apbūvei. Šāda rakstura apbūve ir veidojusies **Jaunmārupes ciemā**. Ciemā ir samērā labs nodrošinājums ar tehnisko infrastruktūru un izveidota sociālā infrastruktūra. Perspektīvē Jaunmārupes ciems ir veidojams kā stiprs novada attīstības centrs ar plašu apkārtības objektu spektru. Jaunmārupes ciemā iespējamās plašās dzīvojamo teritoriju izbūves iespējas, apgūstot brīvās teritorijas esošajās savrupmāju apbūves teritorijās. Izglītības iestāžu pieejamība, izveidotais ielu tīkls, dabas teritoriju tuvums un labiekārtotu publiski pieejamu ārtelpu nodrošinājums ir galvenie iedzīvotāju skaita palielināšanas iespēju faktori.
2. Tiešais Rīgas tuvums ir ietekmējis blīvu savrupmāju teritoriju izveidošanos **Mārupes ciemā**. Apbūve, kas veidojas gar novada robežu, organiski saplūst ar Rīgas nomales savrupmāju apbūvi. Apbūve ir ļoti blīva, ir nepieciešams uzlabot inženiertehniskās infrastruktūras un apkārtības objektu nodrošinājumu. Aktīva savrupmāju apbūve veidojas Mārupes ciema Dienvidu daļā. Jaunveidojamā apbūvē ir iespējams nodrošināt kvalitatīvāku dzīves vidi, jo ielas ir veidotas atbilstoši inženierkomunikāciju izvietošanas prasībām, ir iespējams veidot kvalitatīvus gājēju un velosipēdistu ceļus. Arī šajā blīvajā savrupmāju teritorijā ir jāveicina ikdienas apkārtības objektu un labiekārtotu publisku ārtelpu izveidošana.
3. Mārupes novadā ir izvietota **starptautiskā lidosta „Rīga”** ar tai raksturīgo apbūvi un atbilstošajiem apkārtības objektiem. Tiešā saistībā ar lidostu ir veidojušies valstij stratēģiski svarīgi aizsardzības objekti ar slēgtām teritorijām. Šī funkcija ir veidojusi priekšnoteikumus specifiskas dzīvojamās apbūves izveidei **Skultes ciemā**. Pārsvārā tā ir daudzstāvu dzīvojamā apbūve ar labu tehnisko un sociālo infrastruktūru. Diemžēl lidostas tiešais tuvums rada dzīvošanai nelabvēlīgus apstākļus.

Perspektīvē nav paredzēta iedzīvotāju skaita palielināšana Skultes ciemā. Ir veicināma apkalpes infrastruktūras objektu izveidošana, kā arī esošo publiski pieejamo ārtelpu labiekārtošana.

4. Savdabīgi ir veidojies **Tīraines ciems** ar lauku teritorijai netipisku daudzstāvu apbūvi, jo tika veidots kā Tīraines selekcijas stacijas un Olaines kūdras fabrikas ciemats. Ēku arhitektūra ir neizteiksmīga. Pakāpeniski ap daudzstāvu apbūvi ir veidojusies savrupmāju apbūve. Pateicoties tiešajai dzelzceļa satiksmei ar Rīgu, ciema iedzīvotāji pārsvarā izmanto darba vietas Rīgā. Šobrīd Tīraines vēsturiskā apbūve ir papildinājusies ar jauniem daudzdzīvokļu namiem un apkalpes objektiem. Perspektīvē iespējama daudzdzīvokļu un savrupmāju teritoriju būtiska paplašināšana Tīraines dienvidu daļā, veidojot inženiertehniski sagatavotas, ar ielu un piebraucamo ceļu tīklu nodrošinātas teritorijas. Tiešais valsts galvenais autoceļš un Medemu purva tuvums, kur veidojams aktīvās atpūtas parks, ir uzskatāmi par būtiskiem faktoriem iedzīvotāju skaita paplašināšanai Tīrainē.
5. Aktīva dzīvojamo teritoriju apgūšana notiek Lielās ielas un K.Ulmaņa gatves tuvumā- **Tēriņos**. Teritorija ietilpst Mārupes ciemā, taču atrodas attālināti no ciema un novada centra. Perspektīvē ir veicināma jauna vietēja lineāra apkalpes centra izveidošana, par kodolu izmantojot Mārupes vidusskolu. Šobrīd šeit ir retināta savrupmāju apbūve, kas vietumis mijas ar daudzdzīvokļu māju apbūvi. Jaunu apbūvi šajās teritorijās veicina tiešais Rīgas tuvums. Perspektīvē paredzama liela apbūves aktivitāte teritorijā pie K.Ulmaņa gatves. Pārsvarā šeit veidojama palielināta stāvu skaita daudzdzīvokļu ēku apbūve ar pilsētas videi raksturīgu labiekārtojumu.
6. Valsts autoceļa P132 tuvumā un pie pašvaldības autoceļa C6 ir izveidojusies savrupmāju apbūve, kas vietumis mijas ar darījuma objektiem. Perspektīvē šī apbūvētā teritorija veidosies par **Vētras ciemu**. Vētras ciema apbūvē veicināma darījumu teritoriju izvietošana gar valsts autoceļu, savukārt dzīvojamā apbūve ir veidojama gar pašvaldības autoceļu C6. Tādejādi darījuma objektiem tiks nodrošināta veiksmīga piekļuve no valsts autoceļa, un dzīvojamās ēkas tiks pasargātas no autoceļa negatīvās ietekmes. Šobrīd apbūves teritorija nav nodrošināta ar apkalpes objektiem. Šim nolūkam ir paredzēta pašvaldības īpašumā esoša zemesgabala izveide par publisku apkalpes centru.

Mārupes novadā dzīvojamā apbūve ir attīstījusies strauji. Ir izveidojušies jauni dzīvojamie rajoni ar mūsdienu vides kvalitātes prasību daļēju nodrošinājumu. Laika posmā līdz 2009. gadam tika realizēti daudzdzīvokļu dzīvojamo māju projekti ar kopējo dzīvokļu skaitu 1388. Tikpat strauji ir noritējusi arī savrupmāju apbūve. Plānošanas periodā Mārupes novadā galvenā uzmanība ir pievēršama dzīvojamo teritoriju dzīves kvalitātes uzlabošanai. Ir veicināma apkalpes objektu izvietošana blīvi apdzīvotās vietās un labiekārtotu publisku ārtelpu izveidošana. Iespēju robežās blīvi apdzīvotās vietas ir jānodrošina ar sabiedrisko transportu. Dzīvojamās teritorijās ir jāveido harmoniska dzīves vide, organizējot drošu visa veida transporta līdzekļu un gājēju pārvietošanos, veidojot ielu apgaismojumu un izkopjot katras dzīvojamās teritorijas atpazīstamību.

2.4.2. Izglītības, kultūras, sporta, veselības un sociālās aprūpes, apkalpes nodrošinājums

Mārupes novada iedzīvotāji ir labi nodrošināti ar sabiedriskajiem un privātajiem pakalpojumiem. Mārupes novadā ir nodrošinātas izglītības, sporta un kultūras iespējas, kā arī veselības un sociālās aprūpes iespējas.

Skat. Shēmu Nr. 8 Sociālā infrastruktūra

Izglītība

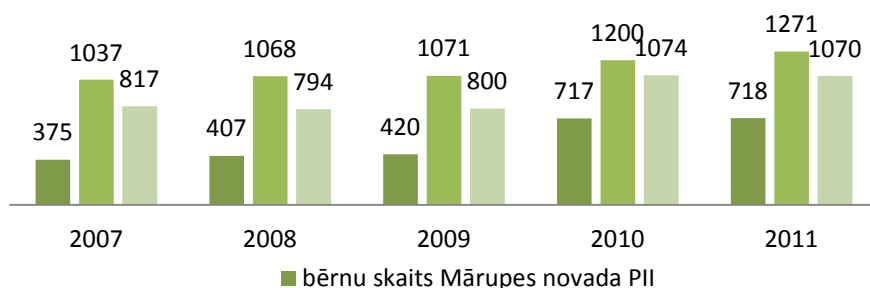
Mārupes novadā izglītības jomā tiek aptvertas visas iedzīvotāju grupas – pirmskolas vecuma bērnu izglītošana, vispārējā izglītība un pieaugušo izglītības programmu īstenošana atbilstoši iedzīvotāju interesēm, uzņēmējdarbības attīstības un darba tirgus vajadzībām.

Mārupes novads par galveno prioritāti ir izvirzījis bērnus. Šim nolūkam ir izveidots regulārs izglītības iestāžu tīkls. Jaunākā skolas vecuma bērniem ir iespēja iegūt izglītību iespējami tuvu dzīvesvietai visos Mārupes novada ciemos. Pieaugot bērnu skaitam novadā, uzbūvētas jaunas izglītības iestādes, rekonstruētas un pārbūvētas esošās ēkas. Novadā kopumā ir 7 pašvaldības izglītības iestādes:

- Mārupē atrodas Mārupes vidusskola, PII „Lienīte” un PII „Zeltrīti”,
- Tīrainē atrodas Mārupes pamatskola (ar PI grupām),
- Skultē atrodas Skultes sākumskola (ar PI grupām)
- Jaunmārupē – Jaunmārupes sākumskola (ar PI grupām) un Mārupes mūzikas un mākslas skola

Mārupes novadu par dzīves vietu arvien vairāk izvēlas jaunas ģimenes. Tādejādi regulāri pieaug bērnu skaits, kas apmeklē izglītības iestādes. Neskatoties uz to, ka aptuveni 35% Mārupes novada iedzīvotāju bērnu mācās citu novadu izglītības iestādēs, izglītojamo skaits strauji palielinās.

Attēls Nr.16 Bērnu skaits Mārupes novada izglītības iestādēs

Mārupes novadā izglītības iestāžu nodrošinājums ir pietiekošs, lai apmierinātu novada iedzīvotāju prasības, kā arī iespējams nodrošināt izglītības iestādes kaimiņu teritoriju iedzīvotājiem. Izglītības iestādes galvenokārt ir izvietotas ciemu centros un kalpo arī kā vietējais sadzīves centrs.

Diemžēl Mārupes novadā nav iespējams nodrošināt visu dzīvojošos pirmsskolas vecuma bērnus ar vietu esošajās pirmsskolas izglītības iestādēs. Blīvajos dzīvojamos rajonos ir jāveicina nelielu pirmsskolas izglītības iestāžu veidošana. Nelielo pirmsskolas izglītības iestāžu realizācija būtu jāveic, piesaistot privāto iniciatīvu un investīcijas. Nelielu mājas tipa bērnudārzu veidošana ir uzskatāma par kvalitatīvas ārpus pilsētas dzīves telpas svarīgu nosacījumu.

Veselības aprūpe

Mārupes novadā tiek nodrošināta veselības aprūpes pieejamība un veicināts veselīgs dzīvesveids. Mārupes novada iedzīvotājiem ir pieejama ambulatora medicīniskā palīdzība. Ģimenes ārsta pakalpojumi ir pieejami visos novada ciemos.

Pēc Veselības ekonomikas centra datiem ambulatoro apmeklējumu skaits uz 1 iedzīvotāju pie ārstiem ir 2,3, kas ir ievērojami zemāks kā vidēji Latvijā. Pateicoties pilsētas tuvumam, daudzi novada iedzīvotāji izmanto iespēju saņemt pakalpojumus Rīgā, kur piedāvātais spektrs ir daudz plašāks.

Sociālie pakalpojumi

Mārupes novadā tiek sniegti sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība.

Sociālie pakalpojumi tiek sniegti sekojošās vietās:

- Sociālajā dienestā, kas atrodas Mārupes novada domes ēkā;
- Dienas centrā „Švarcenieki”;
- Dienas centrā „Tīraine”;
- Jaunmārupē ir uzsākta jaunas sabiedriskās ēkas būvniecība, kurā būs arī telpas sociālajiem darbiniekiem.

Katrā novada attīstības centrā ir atvēlētas telpas sociālo pakalpojumu sniegšanai. Nav nepieciešama jaunu objektu izveide, bet ir jāveicina dažādu sociālo grupu integrācija, iesaistot visus novada iedzīvotājus vienlīdzīgās sporta, kultūras un izglītības aktivitātēs.

Kultūra

Mārupes Kultūras nams ir kultūras dzīves centrs Mārupes novadā, tas ir vieta, kur novada iedzīvotāji pulcējas izklaides pasākumos, šeit tiek rīkoti semināri, kursi, izstādes, konferences un sanāksmes.

Kultūras namā ir zāle ar 200 vietām, labu akustiku, mūsdienīgu skaņu aparāturu un gaismošanas tehniku.

Mārupes novada Mazcenu bibliotēka kopš 1971. gada atrodas vēsturiskā vietā – bijušajā muižnieka Švarca vasaras mītnē Jaunmārupes ciemā. Švarcekmuiža gandrīz gadsimta garumā bijusi Mārupes kultūras un sabiedriskās dzīves centrs un Mazcenu bibliotēka ir šo tradīciju turpinātāja. Paredzēts, ka 2013. gada februārī tiks pabeigta jaunas sabiedriskās ēkas būvniecība Jaunmārupē, un bibliotēka pārcelsies uz jaunām telpām šīs ēkas otrajā stāvā.

Galvenie kultūras pasākumi notiek Mārupes Kultūras namā, pārējo novada ciemu iedzīvotājiem dzīvesvietas tuvumā ir ierobežotas iespējas izmantot kultūras piedāvājumus. Novadu ciemos izveidoto dienas centru funkcijas ir papildināmas, vairāk uzmanības veltot kultūras pasākumu organizēšanai.

Kultūrvēsturiskais mantojums

Mārupes novadā nav valsts nozīmes kultūras pieminekļu, taču ir ēkas, kuras novadā tiek koptas kā vēsturisks mantojums:

- Viena no vecākajām novada ēkām, ir muižnieka Švarca vasaras mītne Švarcekmuiža, celta 1826. gadā. Ēkā no 1910. līdz 1971. gadam atradās Mazcenas pamatskola, tagad – bibliotēka;
- Mārupes vidusskolas vecākais korpuss bijis barona Rautenfelda medību pils, kurā jau no 1910. gada darbojas skola. Vēlāk tajā atradās arī novada valde. Tagad tas iekļauts skolas kompleksā. No 2002. gada šajās telpās atrodas skolas muzejs;

- Mārupes novada domes un kultūras nama ēka ir 1936. gadā celta kā Aizsargu nams. Ēka iesvētīta kā pagastmāja 1942. gadā;
- Mazcenu kapos atrodas 1927. gadā liets zvans, kuram uzcelts jauns zvanu tornis blakus jaunuzceltajai kapličiai;
- Vienīgais novada teritorijā esošais muzejs ir biedrības „F. Candra Aviācijas tehnikas muzejs” Rīgas lidostas teritorijā izveidotais Aviācijas tehnikas muzejs, kas ir vienīgais Baltijā un viens no lielākajiem visā Eiropā.

Sports

Mārupes novadā Sporta centrs vada un organizē sporta attīstību. Galvenais uzdevums ir veicināt sabiedrību uz aktīvu, veselīgu un pilnvērtīgu brīvā laika pavadīšanu, radīt optimālus apstākļus bērnu un jauniešu aktīvai brīvā laika un atpūtas organizēšanai.

Mārupes novada pašvaldībai ir šādas sporta bāzes:

- Skultes stadions,
- Skeitparks Jaunmārupē,
- Jaunmārupes stadions,
- Jaunmārupes sākumskolas sporta komplekss,
- Sporta komplekss Tīrainē,
- Mārupes vidusskolas sporta bāze,
- Skultes sākumskolas sporta bāze,
- Sporta laukums Gerberu ielā, Mārupē.

Novadā atrodas arī vairākas privātas sporta bāzes un aktīvās atpūtas vietas :

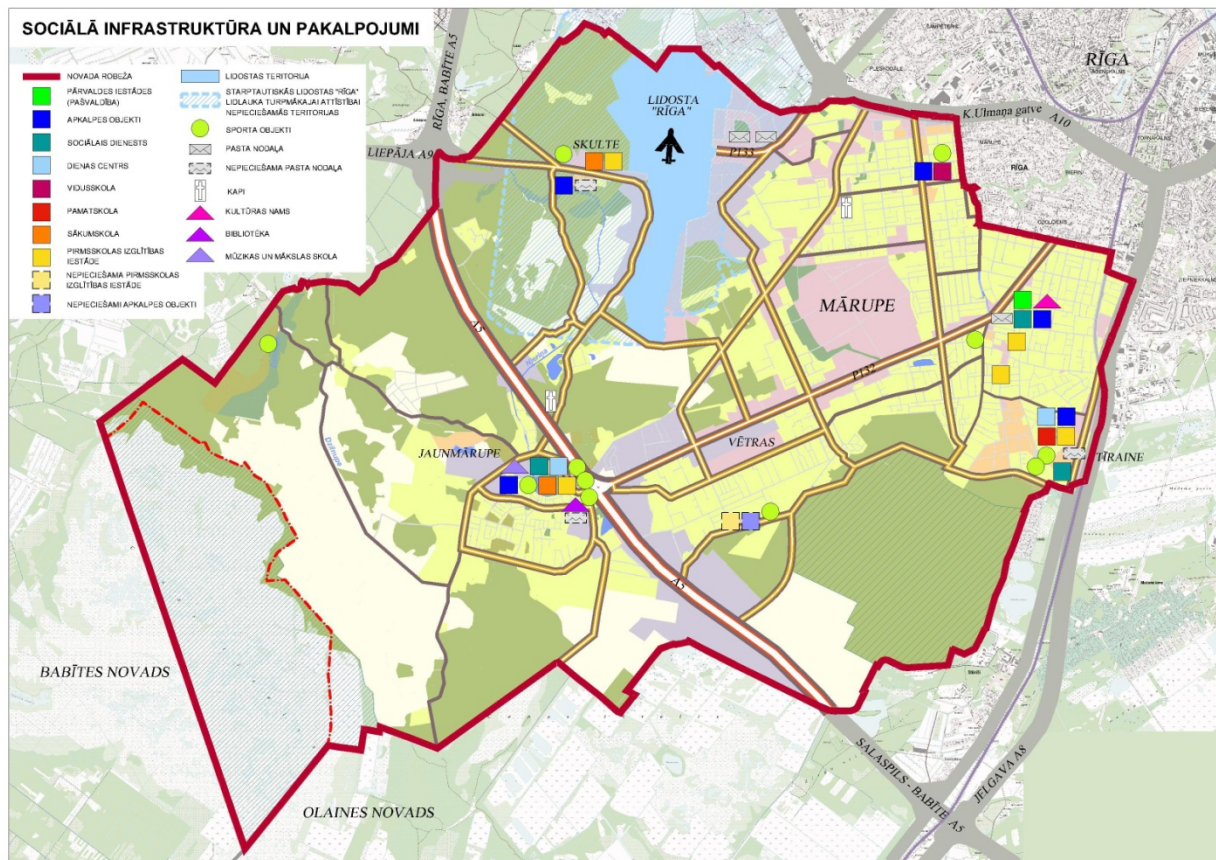
- golfa klubs „Viesturi”,
- sporta un atpūtas komplekss „Mārupes tenisa skola”,
- Mārupes BMX trase,
- zirgu stallis „Zirgzandas”, kas piedāvā izjādes ar zirgu brīvā dabā,
- privāta maksas peldvieta Jaunmārupē

Sporta bāzes ir izvietotas visā novada teritorijā. Nepieciešams rekonstruēt esošo stadionu, veidot teritorijas iedzīvotāju aktīvai atpūtai, tajā skaitā izveidot peldvietas. Daudzfunkcionāls aktīvās atpūtas parks izveidojams izstrādātā Medemu purva teritorijā.

Mārupes novadā nepieciešams nodrošinājums ar privātajiem apkalpes objektiem un mazumtirdzniecības objektiem. Īpaši būtu veicināma jaunu sabiedrību saliedējošu objektu veidošanu lokālajos lineārajos centros, kur jārada iedzīvotāju komunikācijas un brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Visās blīvi apdzīvotās vietās ir nodrošināmi iedzīvotāju skaitam un iedzīvotāju specifikai atbilstošs pakalpojumi. Pilna spektra sociālie pakalpojumi izvietojami visos attīstības centros - Mārupē, Jaunmārupē, Skultē, Tīrainē, kā arī jaunveidojamā ciemā – Vētras.

Shēma Nr. 8 Sociālā infrastruktūra

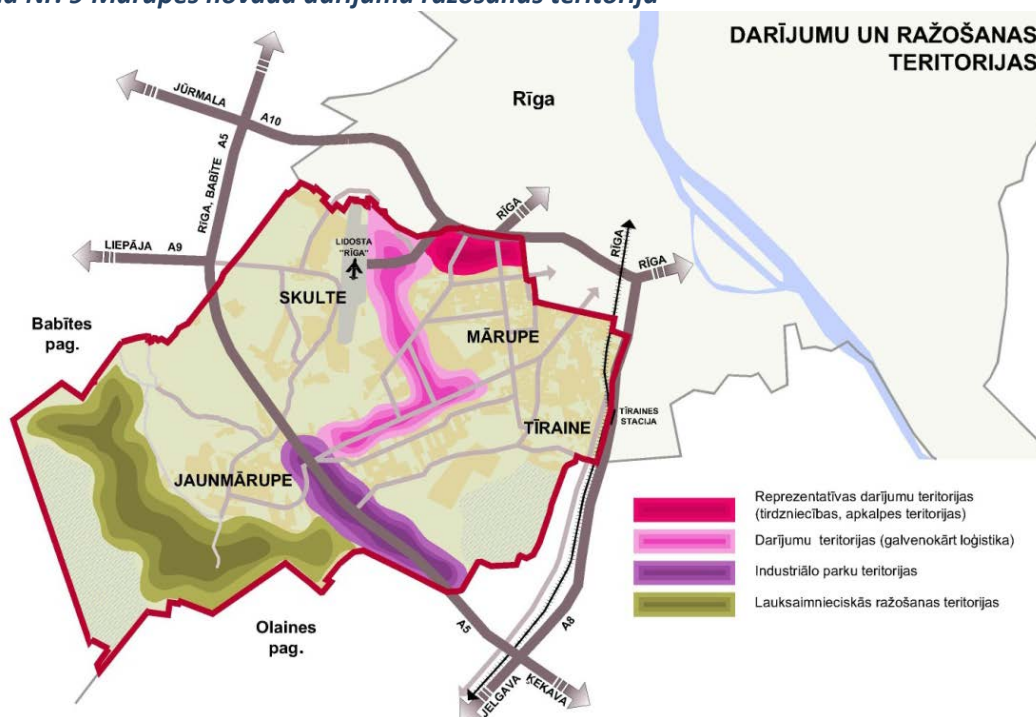

2.4.3. Darījumi un ražošana

Viens no Mārupes novada attīstības virzieniem ir pievilcīgas un viegli sasniedzamas, ar inženierinfrastruktūru aprīkotas darījumu un ražošanas teritorijas. Tiešais Rīgas tuvums un svarīgās automaģistrāles, kas šķērso novadu ir galvenie darījuma objektu pievilcības spēki. Mārupes novadā ir saglabājamas esošās uzņēmējdarbības tradīcijas, kā arī veidojama uzņēmējdarbībai pievilcīga vide, lai atbalstītu esošos novada uzņēmumus un piesaistītu jaunus darījumu un ražošanas uzņēmumus.

Mārupes ekonomisko pamatu un darbavietu nodrošinājumu veido augsti attīstītas ražotnes un darījuma objekti, kā novada specifiskā iezīme ir saglabājama augsti attīstīta intensīva lauksaimniecība. Tikpat svarīga un strauji augoša nozare ir transporta infrastruktūra ar nozīmīgu transporta mezglu – starptautisko lidostu „Rīga” un nozīmīgiem sauszemes transporta savienojumiem, ar ko cieši saistīti loģistikas objekti, kas izvietojami gar valsts autoceļiem un lidostas tuvumā. Būtiska loma ir ekskluzīvu tirdzniecības, pakalpojumu un biroju objektu attīstībai Rīgas robežas tuvumā. Jauni darījuma un ražošanas objekti ir koncentrējami šim mērķim atbilstošās teritorijās tuvināti transporta infrastruktūras elementiem- pie valsts autoceļiem, esošās un jaunveidojamās dzelzceļa līnijas, un starptautiskās lidostas „Rīga” tuvumā, jo vienkārša pieejamība ir viens no veiksmīgas funkcionēšanas pamatnosacījumiem. Jaunas darījumu un industriālās teritorijas ir veidojamas pie valsts autoceļa A5.

Shēma Nr. 9 Mārupes novada darījumu ražošanas teritorija

Šobrīd Mārupes novadā rūpniecības nozarē darbojas 88 komercstruktūras, no kurām 65 ir mikrouzņēmumi. Ražošanas apjomu un eksporta piegāžu ziņā nozīmīgākie uzņēmumi darbojas apstrādes rūpniecībā. Būtiska loma kopējā Mārupes novada uzņēmējdarbības vidē ir 117 loģistikas uzņēmumiem. Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības sfērā Mārupes novadā aktīvi darbojas 244 uzņēmumi

Uzņēmumi Mārupes novadā vēsturiski ir koncentrējušies pie izdevīgiem transporta ceļiem un vietās, kur ir iespējama veiksmīga pakalpojumu un produkcijas realizācija. Jau šobrīd uzņēmumi veido tematiski vai funkcionāli vienotas grupas vai klāsterus.

1. VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” ir lielākā lidosta Latvijā un Baltijas valstīs. Lidostas tuvumā ir izveidojies un attīstāms biznesa parks, kas kalpo kravu un pasažieru transporta nodrošinājumam, kā arī starptautiska mēroga darījumu realizācijai. VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” ieņem līdera pozīciju Baltijas reģionā, apkalpojot vairāk nekā pusi no Baltijas valstu lidostu pasažieriem. Šobrīd VAS „Starptautiskās lidostas „Rīga”” tuvumā atrodas dažādu nozaru uzņēmumi, galvenokārt, kas saistīti ar transportu un loģistiku, kā arī sakaru nodrošināšanu, tajā skaitā „Latvijas Pasts”. Lielākais uzņēmums ir Latvijas aviokompānija „airBaltic” ir padarījusi Rīgu par tranzīta centru Baltijas reģionā, kas savieno Baltijas valstis ar galamērķiem Eiropā, Tuvajos Austrumos, Krievijā un NVS valstīs. Lidostas tuvums un racionālas piekļuves nodrošinājums veicinās jaunu ar loģistiku un pasažieru apkalpošanu saistītu uzņēmumu izveidi VAS „Starptautiskās lidostas „Rīga”” tuvumā. Jaunas iespējas uzņēmumu attīstībai šajā teritorijā nodrošinās Dzirnīku ielas izbūve. Pasažieru apkalpes objektus iespējams izvietot teritorijās tiešā valsts autoceļa P133 tuvumā.
2. Lidostu apkalpojošu vai ar lidostu saistītu darījuma objektu izvietošana ir paredzēta Skultē.

Šobrīd tās ir daudzstāvu dzīvojamo māju teritorijas, bet palielinātā trokšņa līmeņa dēļ dzīvojamā funkcija nav piemērota. Tādēļ perspektīvē ir paredzēts dzīvojamās teritorijas transformēt par darījuma teritorijām, kas saistītas ar periodisku dzīvošanu.

3. Tiešā Rīgas tuvumā ir izvietojami arhitektoniski izteiksmīgi tirdzniecības un pakalpojuma objekti, kas kalpo gan Mārupes novada, gan Rīgas, gan Latvijas iedzīvotājiem un viesiem. K.Ulmaņa gatves tuvumā izvietojamie objekti ir uzskatāmi par Mārupes novada kā uzņēmējdarbībai draudzīga novada vizītkarti. Lielās ielas un Ulmaņa gatves krustojuma tuvumā ir veidojama apbūve ar paaugstinātu stāvu skaitu un pielietojot vertikālus akcentus, lai tiktu akcentēti „ieejas vārti” Mārupes novadā
4. Kā īpašā Mārupes iezīme ir saglabājama lauksaimnieciskā ražošana. Prioritārais lauksaimniecības virziens ir intensīva zemes izmantošana, attīstot tādas nozares kā lopkopība, dārzenkopība un augkopība, kas pamatotas uz modernu tehnoloģiju pielietošanu. Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi ir veidojami videi un ainavai nekaitīgi. Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi un intensīvās lauksaimniecības uzņēmumi galvenokārt ir koncentrējušies Jaunmārupes tuvumā. Šobrīd Mārupes novadā darbojas 38 lauksaimniecības komercsabiedrības un 7 mežsaimniecības komercsabiedrības. Labi pazīstams Latvijā uzņēmums ar lielu pieredzi lauksaimnieciskās produkcijas ražošanā ir SIA „Sabiedrība Mārupe”. SIA „Mārupes Siltumnīcas” ir lielākais dārzenu audzētājs segtajās platībās Latvijā. Kopējā siltumnīcu platība 9,6 ha, tai skaitā 6 ha audzē gurķus, 3,6 ha - tomātus. Uzņēmumā strādā gandrīz 300 darbinieki.
5. Uzņēmējdarbība aktīvi ir attīstījusies gar valsts autoceļu P132 Mārupe- Jaunmārupe. Veiksmīgā piekļūšana un objekta eksponēšana iespējas ir būtiski priekšnoteikumi šīs teritorijas attīstībai. Lai nodrošinātu darījumu objektu funkcionēšanu un jaunu uzņēmumu izvietojumu, paredzēta paralēlo ceļu tīkla izveidošana. Darījuma objektu ar ražošanas raksturu attīstība ir veicināma valsts autoceļu A5 un valsts autoceļa P132 Jaunmārupes - Mārupes autoceļa krustojuma tuvumā.
6. Valsts autoceļa A5 tiešā tuvumā ir veidojams plašs industriālā biznesa parks. Pateicoties veiksmīgam ģeogrāfiskajam novietojumam, teritorijai ir laba ārējā sasaiste, tā ir izvietota attālināti no dzīvojamām teritorijām.
7. Spēcīga darījuma objektu koncentrācijas vieta ir Tīrinē. Šī darījumu centra izveidi ir noteicis izdevīgais novietojums pie autoceļiem un pie dzelzceļa.

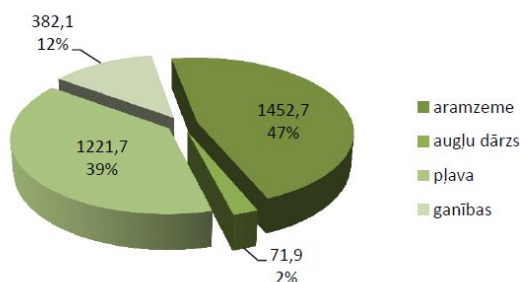
2.4.4. Lauksaimniecība

Līdzēnais reljefs un lauksaimniecības produkcijas noieta tirgus - Rīgas tuvums, ir noteicis, ka lauksaimniecība ir viena no nozīmīgākajām nozarēm Mārupes novadā. Mārupes novadā aktīvi darbojas 38 lauksaimniecības komercsabiedrības un 7 mežsaimniecības komercsabiedrības. Galvenais lauksaimniecības uzņēmums Mārupes novadā ir SIA „Sabiedrība Mārupe”. Uzņēmums specializējies augkopībā un lopkopībā.

Bez tradicionālās lauksaimniecības un lauksaimnieciskās ražošanas, Mārupes novadā ir veicināma bioloģiskā lauksaimniecība un netradicionālā lauksaimniecība. Mārupes novadā ir reģistrēta viena bioloģiskā saimniecība.

Jau šobrīd Mārupes novads ir pazīstams ar zirgu audzētavām.

Lielāko daļu lauksaimniecības zemju aizņem aramzeme – 1452,7 ha jeb 47% no kopējās lauksaimniecības zemju platības, pļavas aizņem 1221,7 ha jeb 39%. 382,1 ha (12%) Mārupes novadā aizņem ganības un 71,9 ha (2%) - augļu dārzi .

Attēls Nr. 17 Mārupes novada lauksaimniecības zemju sadalījums, 01.01.2012

Avots: Valsts zemes dienests

2.5. Transporta infrastruktūra

Attīstīta satiksmes infrastruktūra ir viens no faktoriem, kas nodrošina teritorijas attīstību un ekonomisko izaugsmi. Sakārtota transporta infrastruktūra un pakalpojumi veicina novada iedzīvotāju mobilitāti un sasniedzamību. Novada starptautisko sasniedzamību papildus nodrošina starptautiskās lidostas „Rīga” esamība novadā un Rīgas ostas tuvums.

Mārupes novada teritoriju šķērso A5 Rīgas apvedceļa (Salaspils- Babīte) posms no A8 Rīga–Jelgava–Lietuvas robeža (Meitene) līdz A9 Rīga (Skulte)–Liepāja. Rīgas apvedceļš saista Mārupes novadu ar Ķekavas, Olaines un Salaspils novadiem. Mārupes novadu nešķērso, bet tieši ietekmē divi citi valsts galvenie autoceļi- A10 Rīga – Ventspils (Rīgas pilsētas teritorijā – K.Ulmaņa gatve), A8 Rīga – Jelgava-Lietuvas robeža (Meitene) (Rīgas pilsētas teritorijā – Vienības gatve)), jo abi autoceļi ved gar Mārupes novada robežām ziemeļu un austrumu daļās un ir savā starpā savienoti ar autoceļu A5. Novada teritorijā atrodas valsts reģionālais autoceļš P133 Lidostas „Rīga” pievadceļš, kas nodrošina VAS „Starptautiskās lidostas „Rīga”” un tai piegulošās teritorijas transporta sakarus ar Rīgas pilsētu un pieslēgumu autoceļam A10. Autoceļš P132 Rīga – Jaunmārupe kalpo kā galvenais novada ceļš ne tikai iekšējās transporta plūsmas vajadzībām, bet arī kā tranzīta ceļš transporta plūsmai uz Rīgu caur Mārupes novadu.

Mārupes novadā teritorijā pie valsts galvenā autoceļa A5 tiks veikta izpēte „Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas Rail Baltic Latvijas posma detalizēta tehniskā izpēte”, kuras rezultātā iespējams detalizēt transporta infrastruktūras elementus.

2.5.1. Mārupes novada esošās satiksmes infrastruktūras un tās attīstības potenciāla izvērtējums

2.5.1.1. NOVADA TERITORIJAS IZMANTOŠANAS VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

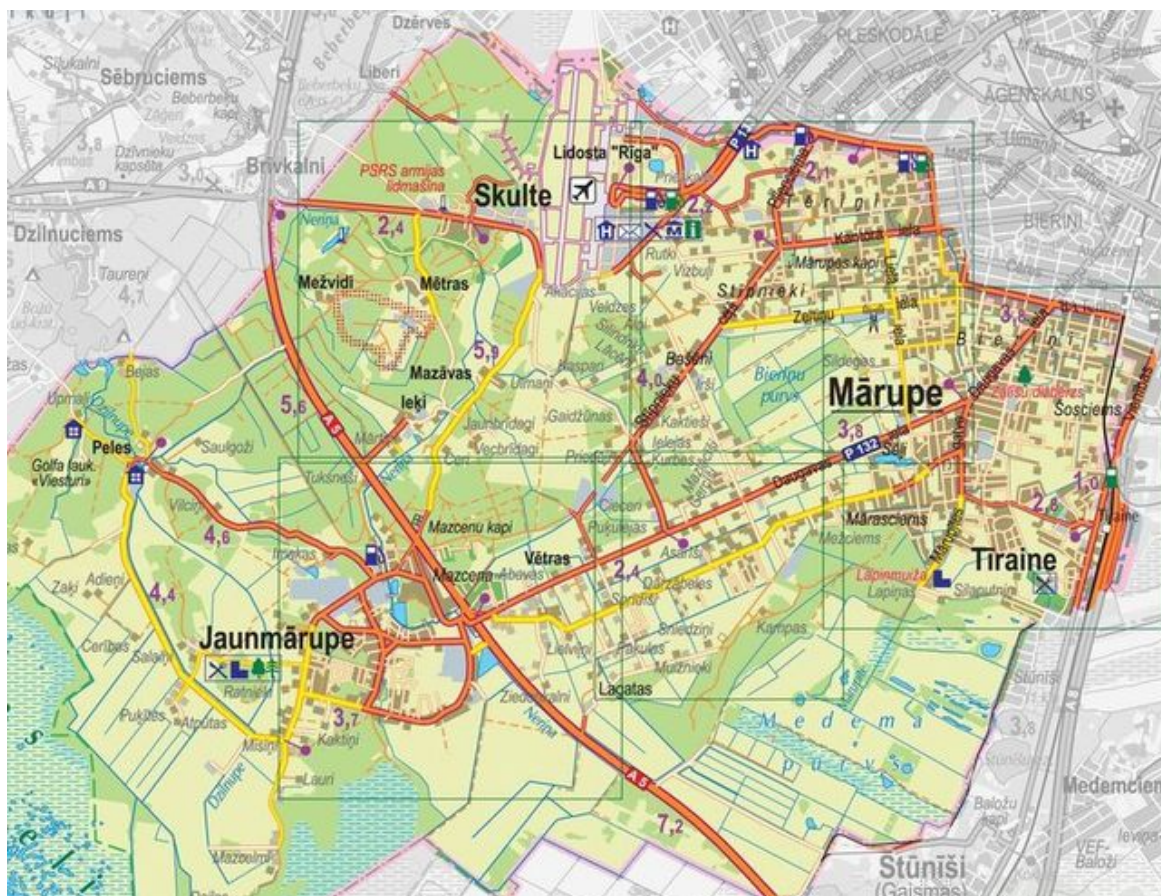
Mārupes novada ģeogrāfiskais izvietojums un valsts nozīmes transporta infrastruktūras klātbūtne rada sarežģītu situāciju satiksmes sistēmā, it īpaši transporta plūsmu apkalpošanā.

Mārupes novada teritorija atrodas starp valsts galvenajiem autoceļiem: A8 Rīga-Jelgava-Lietuvas robeža (Meitene), A10 Rīga-Ventspils, A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils- Babīte). Bez tam novada teritorijā atrodas VAS „Starptautiskā lidosta “Rīga””. Mārupes novads attīstās kā populāra dzīvesvieta. Šobrīd novadā ir deklarēti 15, 1 tūkstoši cilvēku (pēc Mārupes Būvvaldes

novērtējuma faktiskais iedzīvotāju skaits ir lielāks – 16,2 tūkstoši). Ikdienas darbaspēka migrācija saistībā ar Rīgu ir 70-80% no visa strādājošo iedzīvotāju skaita.

Novada administratīvajā teritorijā ir 4 ciemi: Mārupe iedzīvotāju skaits -10,3 tūkst. cilvēku (63% no novada kopā); Jaunmārupe, iedzīvotāju skaits – 3,0 tūkst. (18%); Tīraine iedzīvotāju skaits -1,5 tūkst. (10%); Skulte 1,4 tūkst. iedzīvotāju (9%).

Attēls Nr. 19 Mārupes novads. Latvijas karte. Karšu izdevniecība Jāņa sēta

Tabula Nr. 4 Iedzīvotāju skaita dinamika Mārupes novada ciemos

Gada beigās:	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2011. gadā pieaugums pret 2008. gadu	2012. novērtējums kopā ar nedeklarētiem tūkst.iedzīv.
	Tūkstoši iedzīvotāju						
Mārupē	5,1	6,4	7,4	8,4	9,4	47%	10,3
Tīrainē	1,2	1,3	1,3	1,4	1,5	15%	1,5
Jaunmārupē	2,2	2,4	2,6	2,7	2,9	21%	3,0
Skultē	1,1	1,2	1,2	1,289.	1,3	8%	1,4
Kopā novadā	9,7	11,3	12,6	13,8	15,1	34%	16,2

Avots: Mārupes domes iedzīvotāju reģistrs, Mārupes novada Attīstības programma.

Kopš 2008. gada novadā deklarēto iedzīvotāju skaits ir pieaudzis par 34%, īpaši straujš pieaugums ir Mārupē - gandrīz 1,5 reizes, mazākais Skultē - par 8%.

Mārupes novadā reģistrētajos uzņēmumos ir reģistrēti: 17,7 tūkst. darba ņēmēji, darba devēji un pašnodarbinātas personas (Mārupes novada Attīstības programma). Darba vietu nodrošinājums galvenokārt ir VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” saistītajā biznesa parkā, uzņēmumos gar K.Ulmaņa gatvi, gar Daugavas ielu (a/c P-132), Tīrainē.

Faktiskais novadā strādājošo skaits ir nosakāms pēc transporta plūsmu analīzes un ekspertu aptaujas, jo nav pieejama informācija par faktisko darbavietu skaitu Mārupes novadā.

Tabula Nr. 5 Darba vietu skaits

Zonas nosaukums	Darbavietu skaits vienā maiņā, tūkst. darbavietu
Lidostā	1,5
Biznesa parkā	1,5
Uzņēmumos gar K.Ulmaņa gatvi	1,0
Uzņēmumos gar Daugavas ielu	2,0-3,0
Tīrainē	0,5
Pārējās vietās	1,0
Kopā	8,0-9,0

Ir novērojama Mārupes un Rīgas iedzīvotāju, kā arī strādājošo savstarpēja ikdienas darba migrācija.

Tabula Nr. 6 Mārupes un Rīgas iedzīvotāju ikdienas migrācija

Mārupes novada iedzīvotāji 100 %		Mārupes novadā strādājošie 100 %	
strādā ārpus Mārupes	strādā Mārupē	dzīvo ārpus Mārupes	dzīvo Mārupē
70-80 %	20-30 %	80-90 %	10-20 %

Mārupē ir augsts iedzīvotāju automobilizācijas līmenis – 1,4-1,5 reizes augstāks nekā Rīgā vai kopā Latvijā.

Tabula Nr. 7 Vieglo automobiļu skaits un automobilizācijas līmenis 2007.-2012.gadā Rīgā un Mārupē

Apdzīvotā vieta	Gada sākumā	Vieglie auto		Iedzīvotāju skaits, tūkst. cilv.	Automobilizācijas līmenis reģistrētie/ tehn.kārtībā, auto uz 1000 iedz.
		Tūkst. auto reģistrētie/ tehn.kārtībā	Salīdzinājuma koefic. pret iepriekš. gadu		
Latvijā	2012.	613 / 510		2042	300 / 250
Rīgā	2007.	265 / 167		725	365 / 230
	2008.	288 / 186	1,09 / 1,11	720	400 / 258
	2009.	292 / 183	1,01 / 0,98	715	408 / 256
	2010.	279 / 171	0,96 / 0,93	710	393 / 241
	2011.	201 / 167	0,72 / 0,98	703	286 / 238*
	2012.	191 / 165	0,95 / 0,99	655	292 / 252
	2012./2007.	0,72 / 0,99		0,9	0,8 / 1,1
Mārupē	2007.	6,2 / 4,4		nav datu	
	2008.	7,4 / 5,4	1,19 / 1,23	9,7	763 / 557
	2009.	8,1 / 5,9	1,09 / 1,09	11,3	717 / 522
	2010.	7,8 / 5,5	0,96 / 0,93	12,6	619 / 436
	2011.	6,3 / 5,4	0,81 / 0,98	13,8	456 / 391
	2012.	6,4 / 5,8	1,02 / 1,07	15,1	424 / 384
	2012./2007.	1,03 / 1,32		1,56	0,56 / 0,69

Avots: www.csdd.lv, www.csb.gov.lv, Mārupes novada iedzīvotāju reģistrs.

Pēdējo 5 gadu laikā Mārupē reģistrēto vieglo automobiļu skaits pieaudzis tikai par 3%, bet tehniskā kārtībā esošo auto skaits – par 23% (Mārupē deklarēto iedzīvotāju skaits pieaudzis tai pašā laikā – par 56%.

Reģistrēto kravas automobiļu skaits 2012. gada sākumā bija 0,9 tūkst., no tiem tehniskajā kārtībā – 80%.

2.5.1.2. TRANSPORTA PLŪSMU STRUKTŪRA UN TERITORIJAS SASNIEDZAMĪBA

Transporta plūsmu struktūra novada teritorijā novērtēta pēc satiksmes intensitātes uzskaišu datu analīzes (2008. gadā, 2010. gadā, un šī darba sastāvā 2012. gada septembrī veiktās uzskaites).

Veicot satiksmes intensitātes uzskaiti 2012. gada septembrī un analīzi, var secināt, ka no kopējās transporta plūsmas novadā

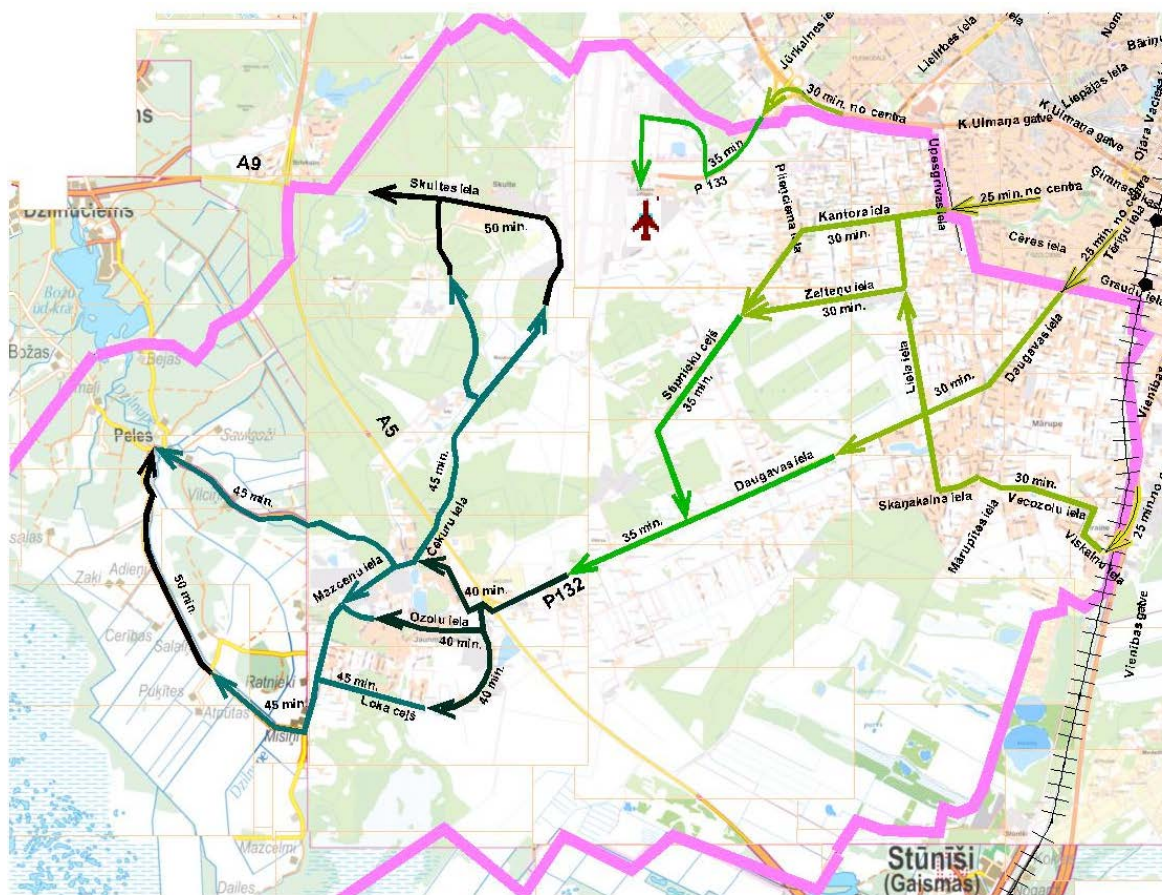
- tranzīta plūsmas sastāda ap 5%,
- transporta plūsmas saistības ar Rīgu sastāda līdz 90%,
- novada iekšējās plūsmas sastāda ap 5% no kopējās satiksmes uz ceļiem.

Būtiska nozīme ir Mārupes novada sasniedzamībai no Rīgas. Ceļš ar vieglo auto no Rīgas centra līdz tuvākai novada robežai ir apmēram 25 minūtes, līdz tālākām novada teritorijām - līdz 50 minūtēm.

Saistībās ar Rīgu noslogotākais ir P133 un K.Ulmaņa gatves šķērsojums, pārslogots ir Tēriņu un Cēres ielas krustojums, Liepājas ielas un K.Ulmaņa gatves krustojums.

Novada pasažieru pārvadājumus saistībā ar Rīgu nodrošina sabiedriskais transports, ko veido Rīgas pilsētas maršrutu autobusi, maršruta taksometri, elektrovilcieni, kā arī Mārupes novada vietējie skolas autobusi.

Shēma Nr. 10. Mārupes novada teritorijas sasniedzamība no Rīgas centra ar vieglo automašīnu

Apzīmējumi:

- -Mārupes novada robeža
- -dzelzceļa līnija ar pieturām
- -Lidosta

2.5.1.3. TRANSPORTA SISTĒMA

Ārpusnovada transports

Mārupes novada teritoriju šķērso valsts nozīmes transporta ceļi, kas rada labvēlīgus apstākļus pasažieru un kravu pārvadājumu attīstībai. Starptautiskajā un nacionālajā līmenī pakalpojumus sniedz Rīgas starptautiskā autoosta, Rīgas Pasažieru dzelzceļa stacija, VAS „Starptautiskā lidosta "Rīga"” un Rīgas Pasažieru osta. Sasaistē ar Rīgu pasažierus pārvadā "Rīgas satiksmes" un Rīgas taksometru parka transports.

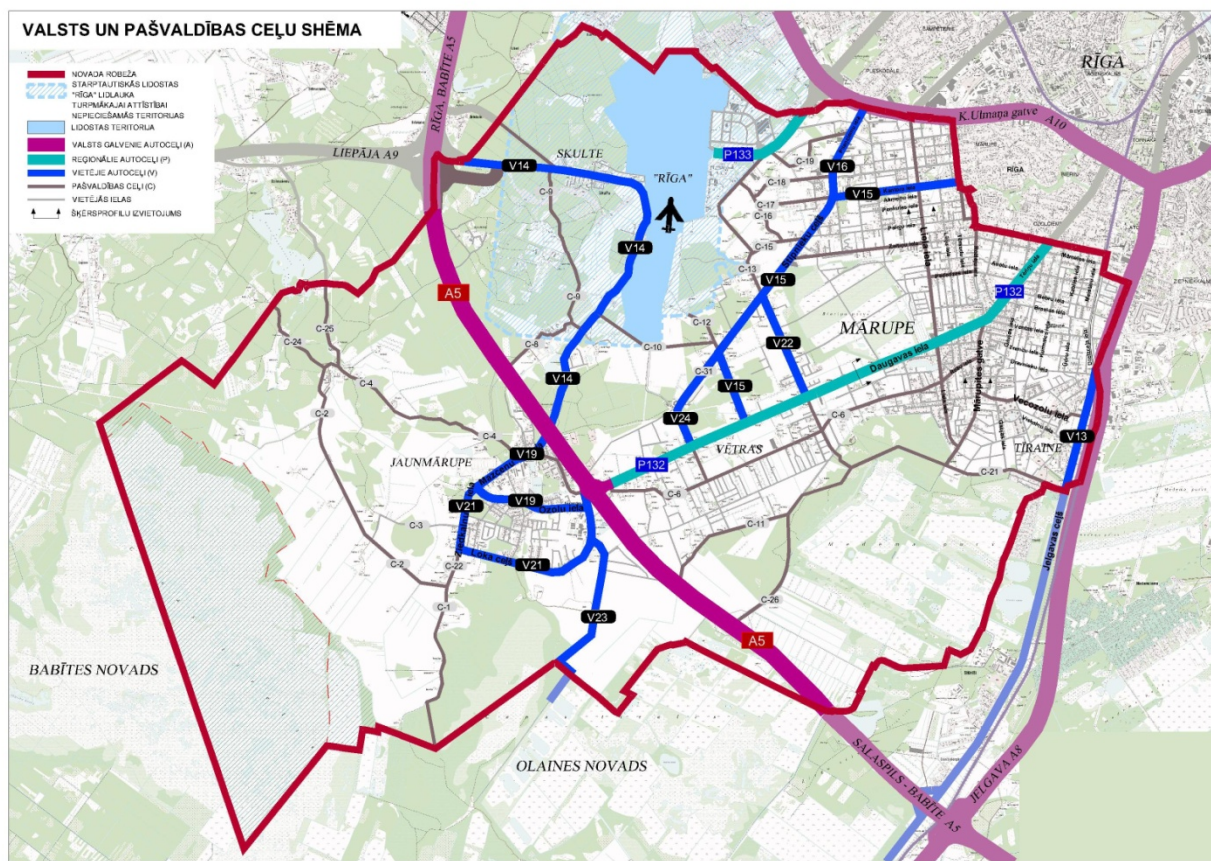
Tranzīta plūsmas apkalpo sekojošie autoceļi:

- Mārupes novada teritoriju šķērso Rīgas apvedceļa A5 posms no A8 Rīga–Jelgava–Lietuvas robeža (Meitene) līdz A9 Rīga (Skulte)–Liepāja;
- gar novada robežu iet autoceļš A10 Rīga – Ventspils (K.Ulmaņa gatve Rīgas teritorijā) un A8 Rīga – Jelgava (Vienības gatve Rīgas teritorijā);
- tranzīta plūsmām tiek izmantots arī a/c P132- (Daugavas iela);
- autoceļš P 133 - savieno lidostu Rīga ar K.Ulmaņa gatvi,

Novada teritorijā sasaisti ar Rīgu un ar valsts autoceļu tīklu nodrošina:

- autoceļš P 132 Rīga – Jaunmārupe, galvenais novada ceļš iekšējās transporta plūsmas vajadzībām,
- novada ielas: Plienčiema, Upesgrīvas, Dikļu-Liepājas, Daugavas-Tēriņu-O.Vācieša un Cēres ielas.

Shēma Nr. 11 Mārupes novads. Valsts autoceļu shēma

VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” izvietota novada ziemeļu daļā. Tās savienojumu ar K.Ulmaņa gatvi (A 10) nodrošina a/c P 133. Savienojumam ar pārējām Mārupes teritorijām tiek izmantotas Dzirnieku un vairākas citas vietējas nozīmes ielas. Sabiedriskā transporta, kas tieši apkalpo Mārupes novada satiksmi ar lidostu, praktiski nav. VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” ir kļuvusi par dominējošo Baltijas valstu lidostu vidū, 2011. gadā tika apkalpoti tiešie lidojumi uz 28 valstīm. Darbs pie tās tālākas attīstības plāniem vēl turpinās. VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” ir valsts centrālā lidosta un 2011. gadā apkalpoja ap 5,1 milj. pasažieru, izlidojušo un ielidojušo lidmašīnu skaits pārsniedza 70 tūkst., bet kravu apgrozība bija 12,7 tūkst. tn. (ap 1 tūkst.t mēnesī).

Vēsturiski izveidojusies maģistrāle - K.Ulmaņa gatve kļuvusi par ievērojamu šķērsli transporta plūsmām no Mārupes uz Rīgu. Divlīmeņu satiksmes izkārtojumi izveidoti šķērsojumos ar P133 un ar Tēriņu ielu; regulējams krustojums izveidots ar Liepājas ielu; Plieņciema un Upesgrīvas ielas pieslēgumos pie maģistrāles kreisie pagriezieni ir izpildāmi ar lieliem pārbraukumiem – 0,3 – 3,8 km. Transporta sasaiste starp Rīgu un Mārupi apgrūtināta, jo ir izsmelta caurlaides spēja šo apdzīvoto vietu savienojošās ielās (Tēriņu, Liepājas, Cēres ar turpinājumu Rīgas teritorijā).

Uz valsts ceļiem Mārupes novada teritorijā transporta kustības intensitātes (turpmāk TKI) mērījumus veic VAS "Latvijas valsts ceļi".

Tabula Nr. 8 Transporta kustības valsts autoceļu intensitātes dinamika Mārupes novadā

Tabula Nr.6 - Mārupes novads: galvenie autoceļi, reģionālie un vietējie autoceļi, kustības intensitāte un mērķa maršruts				
Ceļa	Ceļa (ielas) nosaukums	Vidējā diennakts kustības intensitāte, tūkst.auto/diennaktī		2011./2008.
		2008.gads	2011.gads	
Galvenie autoceļi				
A5	Rīgas apvedceļš (Salaspils-Babīte)	9,5	6,0	0,6
Reģionālie autoceļi				
P132	Rīga - Jaunmārupe	4,0(2010.)	3,50	0,9
P133	Lidosta "Rīga" pievedceļš	13,7	15,0	1,1
Vietējie autoceļi				
V13	Tīraine - Jaunolaine (Jelgavas ceļš)	2,0	1,60	0,8
V14	Jaunmārupe- Skulte	0,9(2010.)	0,90	1,0
V15	Rīgas robeža - Puķulejas	3,5	3,4	1,0
V16	K.Ulmaņa gatve - Silnieki (Plieņciema iela)	4,6	2,7	0,6
V19	Pievedceļš Mārupes darbu vadītāja iecirknim		0,80	
V21	Bērziems - Lāčplēši - Kalngale	1,4(2010.)	1,3	0,9
V22	Bašēni - Mežgaļi	1,3(2010.)	0,9	0,7
V23	Kalngale - Lagatas	-	0,2	
V24	Pievedceļš Mārupes zvēru fermai	-	0,2	

Avots: http://lvceli.lv/lat/valsts_celu_tikls/satiksmes_intensitate/

Pārējās novada ielās transporta kustības intensitātes (TKI) mērījumi tika veikti 2008. un 2010. gadā. Intensitāšu lielumu (maksimālās slodzes stundās) salīdzinājums rāda:

- Daugavas ielā (P132) un to šķērsojošās ielās 2010. gadā TKI lielums ir par 10-15% mazāks, nekā 2008. gadā;
- uz a/c P133 un uz Stīpnieku ceļa TKI samazinājums ir ap 17%.

2012. gada septembra darbadienās veikta satiksmes uzskaitē Daugavas ielas krustojumā ar Mārupītes gatvi, kā arī Vecozolu ielā.

Rezultātā noskaidrots, ka **2012. gadā salīdzinājumā ar 2008. gadu** (4 gados) satiksmes intensitāte Daugavas ielas un Mārupītes gatves krustojumā ir pieaugusi:

- virzienā uz Rīgu – 1,2 reizes,
- virzienā no Rīgas – 1,1 reizes.

Kravas transporta īpatsvars Mārupes novadā galvenajos un reģionālajos valsts ceļos:

A-5 Rīgas apvedceļā – līdz 20 %,

P132 Rīga - Mārupe un P133 Lidostas „Rīga” pievedceļā – ap 10 %.

CSDD statistikas dati liecina par to, ka novada teritorijā 5 gadu laikā ir samazinājies **satiksmes negadījumu** skaits – no 159 līdz 120 (par 25%), toties pieaudzis negadījumu skaitam ar smagām sekām. Par satiksmes negadījumu vietām datu nav.

Novada iekšējie ceļi un transports

Novada teritorijā atrodas gan valsts autoceļi, gan pašvaldības ielas un ceļi: P132 – Daugavas iela, V13 – Jelgavas ceļš, V14 – Skultes iela, V15 – Kantora iela un Stīpnieku ceļš, V16 – Plieņciema iela, V19 – Mazcenu aleja un Ozolu iela, V21 – Ziedkalnu iela un Loka ceļš, u.c. Iekšējai satiksmei tiek izmantotas novada ielas: Plieņciema, Upesgrīvas, Kantora, Dikļu-Liepājas, Daugavas-Tēriņu-O.Vācieša un Cēres u.c.

Skat. Attēlu Nr. 19 Mārupes novada valsts ceļu shēma.

Mārupes novadā kopējais ielu garums ir 85 km, no kuriem 36 km jeb 43% ir ielas ar asfaltbetona segumu. Grants un šķembu seguma īpatsvars ir 35% (garums 29 km). Gandrīz 23% no Mārupes novada ielām ir bez seguma (19 km). Vietējo ielu tīkls attīstās līdz ar apbūvi un ekonomiskām vajadzībām.

Tabula Nr. 9 Pašvaldības ielu raksturojums

Nr. p.k.	Ciems	Kopējais garums, km	t.sk. pēc seguma veida, km		
			Asfaltbetons	Šķembas, grants	Bez seguma
1.	Mārupe	68	26	26	16
2.	Jaunmārupe	9	6	1	2
3.	Tīraine	7	4	2	1
4.	Skulte	0	0	0	0
Kopā:		84	36	29	19

Autostāvvietas

Autostāvvietas tiek ierīkotas pie publiskiem objektiem saskaņā ar pieprasījumu. Lielākās stāvvietas izvietotas pie lidostas un tās tuvumā esošiem objektiem, kā arī pie Mārupes novada domes un pie Mārupes vidusskolas. Mārupes novada teritorijā pie Tīraines stacijas ir veidojama Park&ride tipa stāvvietā (auto- un velotransportam).

2.5.1.4. SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

Mārupes novadu ar Rīgu savieno galvenokārt Rīgas pilsētas autobusu maršruti. Pasažieru pārvadājumus Mārupes novada teritorijā nodrošina: Rīgas pilsētas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme”, AS Rīgas Taksometru parks, AS „Pasažieru vilciens”. Visi Mārupes novadu apkalpojošie sabiedriskā transporta maršruti ir saistīti ar Rīgas teritoriju, to galapunkti atrodas Rīgas centrā - Abrenes ielā, dzelzceļa stacijā vai pie Lāčplēša un Baznīcas ielas krustojuma. Mārupes novadu apkalpo sekojoši Rīgas sabiedriskā transporta maršruti:

- Rīgas pilsētas nozīmes autobusu maršruti: Nr.7 un 25 (Mārupe), 10 un 55 (Jaunmārupe), 22 (Lidosta “Rīga”) un 43 (Skulte), bez tam, Tīraines teritorija tiek apkalpota no Vienības gatves – autobuss Nr. 42 (trasēts gar Rīgas-Mārupes robežu ap 700 m garā posmā);

- Mikroautobusi: no Rīgas centra Nr. 241 (Lidosta "Rīga"), 5435 (Tīraine), 5433 (Jaunmārupe) un 5139 (Gaismas caur Tīraini).

Mārupes novada teritorijā ir veikta sabiedriskā transporta pieturu pieejamības un no Rīgas centra (nosacīti no centrālās dzelzceļa stacijas) sasniedzamības viedokļa:

- Autobusu pieturu 10 minūšu pieejamības zonas – R līdz 500 m skatīt shēmā Nr. 12. Šajās zonās dzīvojošo iedzīvotāju skaits sniegts tabulā Nr. 11.
- Novada teritorijas sasniedzamības rādītājus no Rīgas centra skatīt shēmā Nr. 12 un tabulā Nr. 12 izmantojot maršruta autobusus un elektrovilcienu, shēmā Nr. 13 un tabulā Nr. 12 – izmantojot maršruta taksometrus.

Novada teritoriju šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Jelgava. Pieturas punkts "Tīraine" atrodas novada administratīvajās robežās tuvu Tīraines ciemam. Ap 300 m attālumā no Mārupes robežas atrodas arī pieturas punkts „Turība”. Elektrovilcienu satiksmi izmanto praktiski tikai Tīraines iedzīvotāji, jo starp Mārupi un Tīraines staciju darbojas tikai viens mikroautobusa maršruts, nav labiekārtots piebraucamais ceļš, pie stacijas nav drošu auto velosipēdu stāvvietu. Pārdoto biļešu skaits pieturas punktā „Tīrainē” 2011. gadā - 16,1 tūkst.

Tabula Nr. 10 Dati par sabiedrisko transportu Mārupes novadā

Nr.	Maršruta nr.	Maršrutu galapunkti	Pieturu skaits maršrutā	Braukšanas laiks starp galapunktiem min.	Darba dienas		Brīvdienas	
					Reisu skaits dienā	Kustības intervāls maks. st. min.	Reisu skaits dienā	Kustības intervāls min.
"Rīgas satiksmes" autobusu maršruti								
1.	7.	Abrenes-Stīpnieki	17	31	35	25-30	25	40
2.	10.	Abrenes-Brūkleņu-Jaunmārupe	34	45	22	35-40	19	60
3.	22.	Abrenes-Lidosta	22	34	88	10	57	15-20
4.	25.	Abrenes-Mārupe	20	35	64	10	25	40
5.	43.	Abrenes-Skulte	22	45	23	30-50	18	40-70
6.	55.	Abrenes-Jaunmārupe	28	44	17	55-60	17	60-110
"Rīgas satiksmes" minibusu maršruti								
7.	241.	Centrs-Lidosta	26		45	15-20	45	18
"Rīgas Taksometru parka" rajona autobusu maršruti								
8.	5435	Rīga - Mārupe -Tīraine t.sk.:	4		40	30	12	40
		Rīga - Mārupe		25	31		12	
		Mārupe- Vecozoli		5	31		12	
		Vecozoli-Tīraine		5	5		12	
9.	5433	Rīga- Jaunmārupe, t.sk.:			20-26	30	16	30-120
		Rīga - Mārupe		20				
		Mārupe- Jaunmārupe		10				
10.	5139	Rīga-Tīraine-Gaismas		25	14-16	30-120	8	30-120
Dzelzceļš								
11.	Rīga-Jelgava	Rīga-Tīraine	4	12	23	0:18-1:31	18	0:32-1:36

Tabula Nr. 11 Sabiedriskā transporta pieturvietu pieejamības novērtējums

Ciema nosaukums	Iedzīvotāju tūkst. cilvē.	10 min. sasniedzamības zonā no ST pieturām dzīvo:	
		tūkst. iedz.	% no iedz.skaita
Mārupe	10,2	4,6	45%
Tīraine	1,6	0,8	50%
Jaunmārupe	2,9	2,2	76%
Skulte	1,5	1,5	100%
Kopā:	16,2	9,1	56%

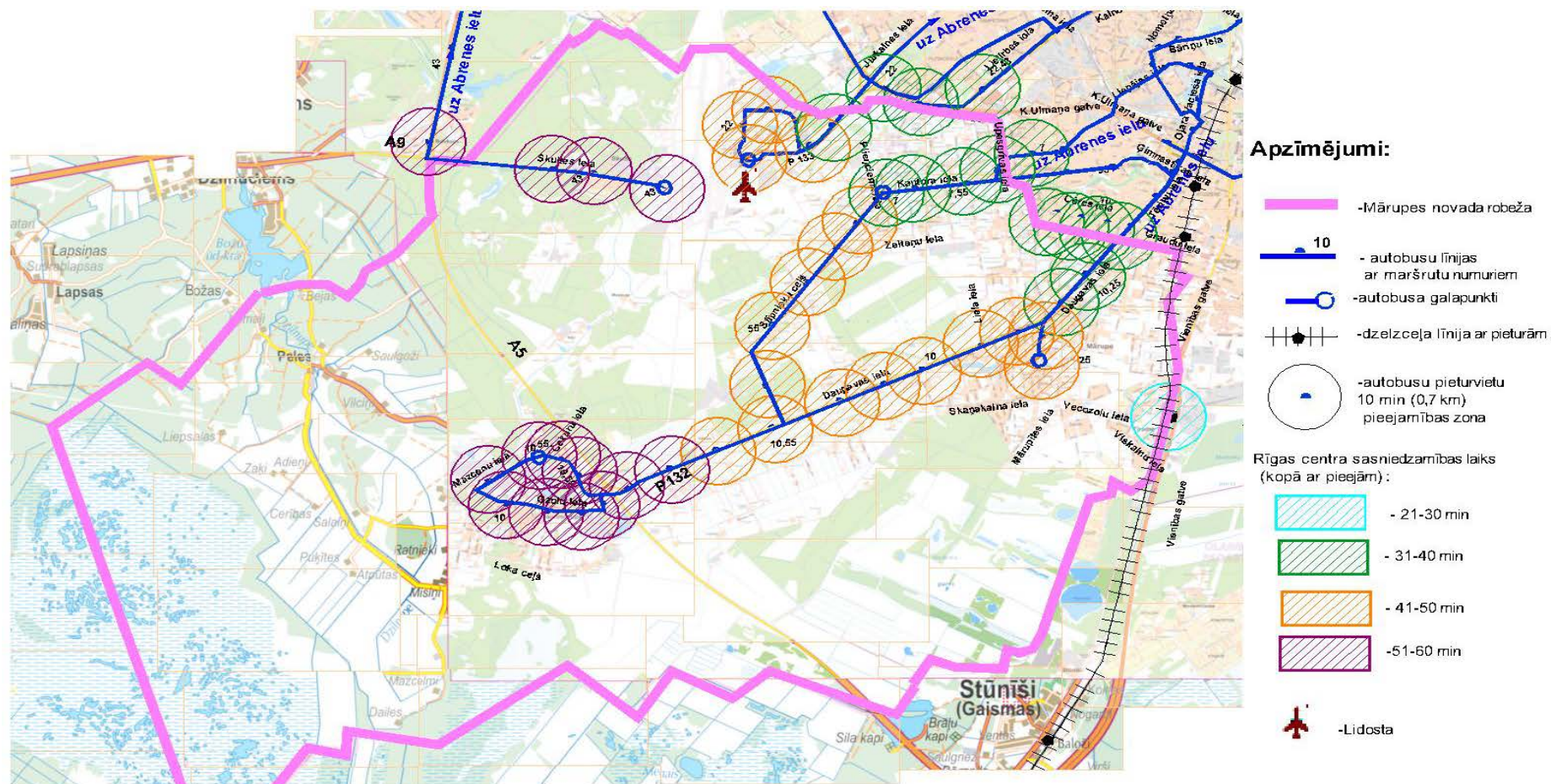
Tabula Nr. 12 Mārupes novada iedzīvotāju sadalījums pēc Rīgas centra sasniedzamības:

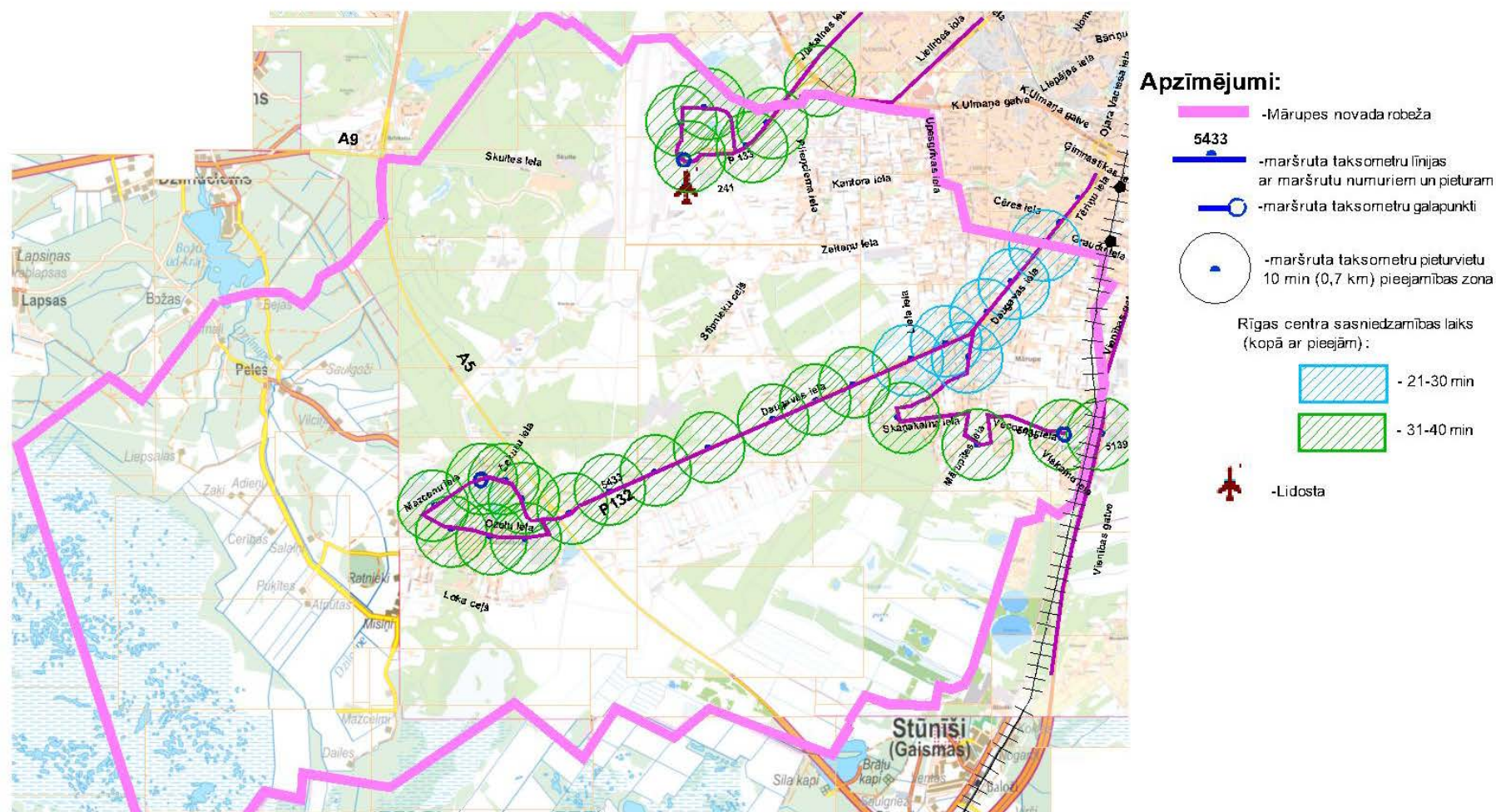
Ciema nosaukums	Iedzīvotāju skaits tūkst. cilvē.	Sasniedzamības zonas									
		21-30 min.		31-40 min.		41-50 min.		51-60 min.		Kopā:	
		tūkst. cilvē.	% no iedz.sk.	tūkst. cilvē.	% no iedz.sk.	tūkst. cilvē.	% no iedz.sk.	tūkst. cilvē.	% no iedz.sk.	tūkst. cilvē.	% no iedz.sk.
Mārupe	10,2			1,8	18%	2,8	27%	0,0	0%	4,6	45%
Tīraine	1,6	0,3	19%	0,0	0%	0,0	0%	0,0	0%	0,3	19%
Jaunmārupe	2,9	0,0	0%	0,0	0%	0,0	0%	2,2	76%	2,2	76%
Skulte	1,5	0,0	0%	0,0	0%	0,0	0%	1,5	100%	1,5	100%

ar maršruta taksometru

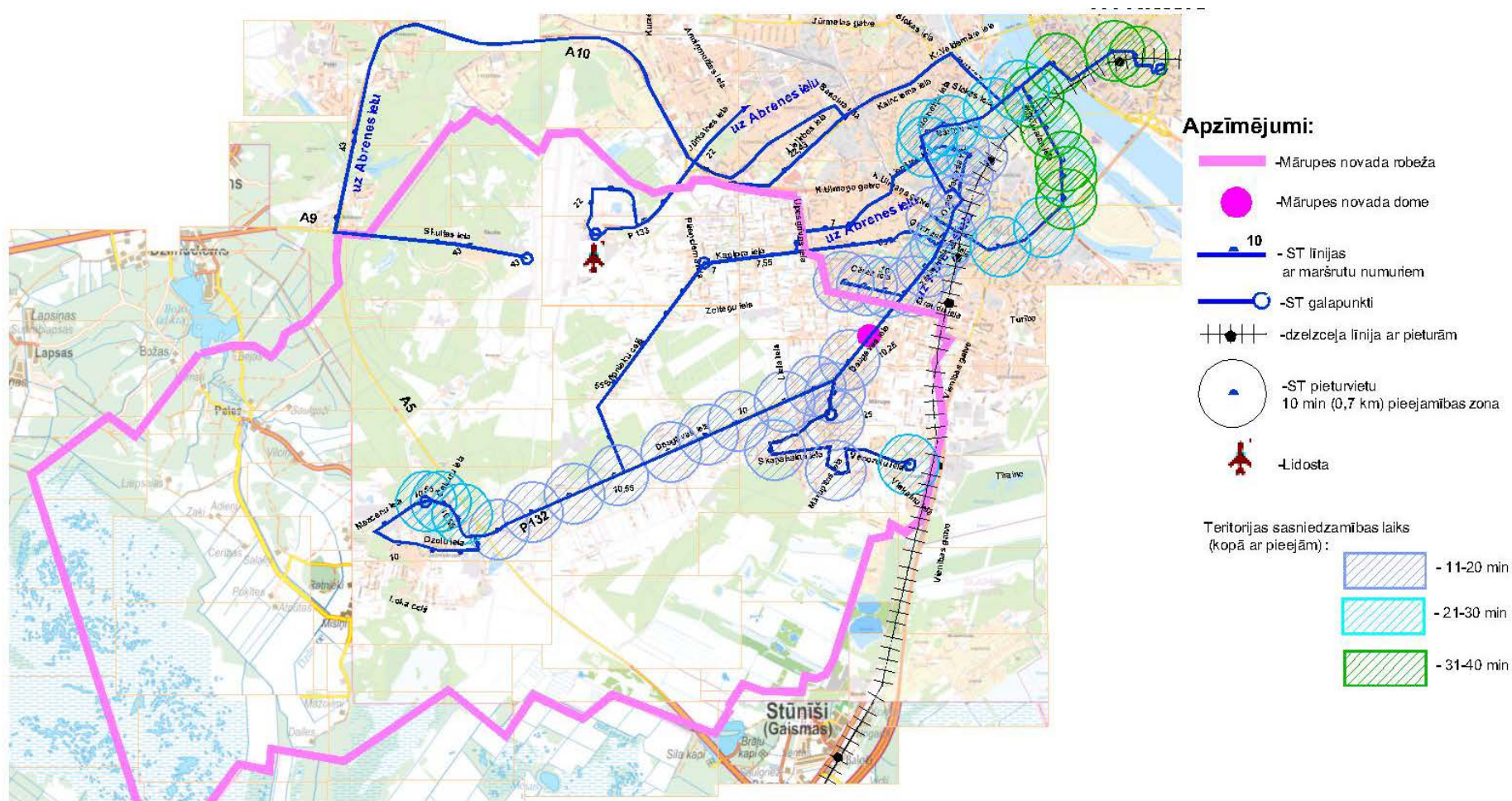
Ciema nosaukums	Iedzīvotāju skaits tūkst. cilvē.	Sasniedzamības zonas							
		21-30 min.		31-40 min.		41-50 min.		Kopā:	
		tūkst. cilvē.	% no iedz.sk.	tūkst. cilvē.	% no iedz.sk.	tūkst. cilvē.	% no iedz.sk.	tūkst. cilvē.	% no iedz.sk.
Mārupe	10,2	1,0	10%	0,8	8%	0,0	0%	1,8	18%
Tīraine	1,6	0,0	0%	0,8	50%	0,0	0%	0,8	50%
Jaunmārupe	2,9	0,0	0%	1,9	66%	0,6	21%	2,5	86%
Skulte	1,5	0,0	0%	0,0	0%	0,0	0%	0,0	0%

Shēma Nr. 12 Mārupes novada teritorijas sasniedzamība, izmantojot autobusu vai vilcienu

Shēma Nr. 13 Mārupes novada teritorijas sasniedzamība ar maršruta taksometru

Shēma Nr. 14 Rīgas Centrālās stacijas un Mārupes novada teritorijas sasniedzamība no Mārupes novada domes ar sabiedrisko transportu

Datu analīze rāda:

- 10 minūšu pieejamības zonā no sabiedriskā transporta pieturām dzīvo 56% no visiem Mārupes iedzīvotājiem. Skultē un Jaunmārupē dzīvesvietas ir tuvu pie pieturām; vidēji lielākos attālumos no autobusu pieturām dzīvo Mārupes un Tīraines ciemu iedzīvotāji;
- novadu apkalpojošos autobusu maršrutos braukšanas ilgums starp galapunktiem nepārsniedz 45 minūtes, tātad teritoriju sasniedzamība nepārsniedz vienu stundu (ieskaitot pārvietošanos kājām 10 min.); maršruta taksometros braukšanas laiks ir par 10 min. mazāks;
- no Rīgas līdz pieturas punktam „Tīraines” visātrāk var atbraukt ar vilcienu – 12 minūtēs, Tīraines stacijas tuvumā dzīvo tikai 0,4 tūkst. cilvēku, t.i. 25% no Tīraines ciema iedzīvotājiem;
- Mārupes novada domi sabiedriskā transporta maršruti savieno tikai ar Jaunmārupi un Rīgu (braukšanas laiks ar autobusu attiecīgi 25 un 30 min).

2.5.1.5. VELOSATIKSME UN GĀJĒJU KUSTĪBA

Mārupes novadā strauji attīstās velosatiksmē (ap 5% gadā) kā lietīšķiem, tā arī atpūtas nolūkiem. Šobrīd Mārupē, tāpat kā visā Rīgas reģionā, trūkst vienota droša veloceliņu tīkla, joslas riteņbraucējiem nav nodalītas.

Mārupes novadā CSNg tiek reģistrēti biežāk nekā pārējos Latvijas novados, un CSNg statistikas datus nav atsevišķi izdalīti gadījumi ar velosipēdistu piedalīšanos, var secināt, ka pašlaik atdalītu veloceliņu trūkuma dēļ braukšana ar divriteņiem nav drošs pārvietošanās veids ne gājējiem, ne riteņbraucējiem, ne autovadītājiem.

2.5.1.6. PROBLĒMAS

Galvenās problēmas Mārupes novada satiksmes infrastruktūrā ir identificētas pamatojoties uz izpētīto transporta plūsmu virzienu un lielumu atbilstību ielu tīkla caurlaides spējām, kā arī uz iedzīvotāju izteikto viedokļu analīzi. Mārupes novadā nav statistikas datu par faktisko iedzīvotāju un strādājošo skaitu, kas neļauj pietiekoši ticami novērtēt apkalpes līmeni esošajā transporta sistēmā un prognozēt tās attīstību perspektīvā.

Problēmas Mārupes novada ielu un ceļu tīklā:

- Transporta saistība starp Rīgu un Mārupi apgrūtināta, jo ir izsmeltas caurlaides spējas šo apdzīvoto vietu savienojošām ielām (Tēriņu, Liepājas, Cēres ar turpinājumu Rīgas teritorijā, šķērsojumā ar K.Ulmaņa gatvi, un ar Vienības gatvi un dzelzceļu);
- Visam novada vietējo ielu tīklam nav kvalitatīva seguma, nav apstākļu drošai velosatiksmēi un velosipēdu glabāšanai; ne visās ielās ir droši apstākļi gājēju kustībai;
- Problēmas sabiedriskā transporta organizācijā:
 - nepietiekoši attīstīta vienota intermodāla satiksmes sistēma dzelzceļš-autobuss-autotransports-velosatiksmē,
 - nepietiekoši tiek izmantota dzelzceļa satiksme - resurss ātriem pasažieru pārvadājumiem saistībā ar Rīgu,
 - nepietiekoši attīstīts autobusu maršrutu tīkls ārpus novada teritorijas,
 - Jaunmārupes un Skultes ciemi atrodas attālināti no autobusu galapunkta Rīgā (ceļā jāpavada vairāk par stundu), tas attiecas uz 27% no novada iedzīvotājiem,
 - nav nodrošinātas ciemu savstarpējām saiknes (no Skultes ciema ir apgrūtināta nokļūšana līdz Mārupes centram)
- nav pamatojuma maršrutu tīkla izveidošanai sasaistei ar Pārdaugavas rietumu un

ziemeļu rajoniem, Daugavas labo krastu, ziemeļu daļu un Vidzemes priekšpilsētu, trūkst sabiedriskā transporta maršrutu uz blakusesošiem novadiem (Babīte, Ķekava, Olaine)

- sakarā ar mazu un nevienmērīgu pasažieru plūsmas blīvumu teritorijā, nav nodrošināta efektīva ekonomiskā darbība transporta jomā strādājošām iestādēm.
- Mārupes teritorijā sabiedriskā transporta pieturvietu 10 minūšu pieejamība nodrošināta tikai 65% iedzīvotāju. Situācijas uzlabošanai jāpapildina maršrutu tīkls.
- Jaunmārupei un Skultei teritorijas sasniedzamības laiks no Rīgas centra ilgāks par stundu.

2.5.2. Perspektīva

2.5.2.1. SATIKSMES INFRASTRUKTŪRAS VĪZIJA

Attīstīta satiksmes infrastruktūra ir viens no faktoriem, kas nodrošina teritorijas attīstību un ekonomisko izaugsmi. Sakārtota transporta infrastruktūra un pakalpojumi veicina novada iedzīvotāju mobilitāti un pārējo reģionu sasniedzamību. Pateicoties ģeogrāfiskajam novietojumam Mārupes novadā ir pārstāvētas nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa sasaistes. Skat attēlu Nr. 21. Novada mobilitātes sistēmai ir jānodrošina:

- Nacionālajā līmenī:
 - sasaiste ar Rīgu, kā galvaspilsētu,
 - sasaiste ar starptautisko lidostu „Rīga”;
- Reģionālajā līmenī:
 - sasaiste ar Rīgu, kā reģionālo centru,
 - sasaiste ar kaimiņu novadu centriem;
- Vietējā līmenī:
 - Mārupes novada ciemu sasaiste ar novada centru,
 - Mārupes novada ciemu sasaiste savā starpā un ar pieguļošām teritorijām.

Satiksmes infrastruktūras mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu, videi draudzīgu, efektīvu, integrētu, multimodālu mobilitātes sistēmu.

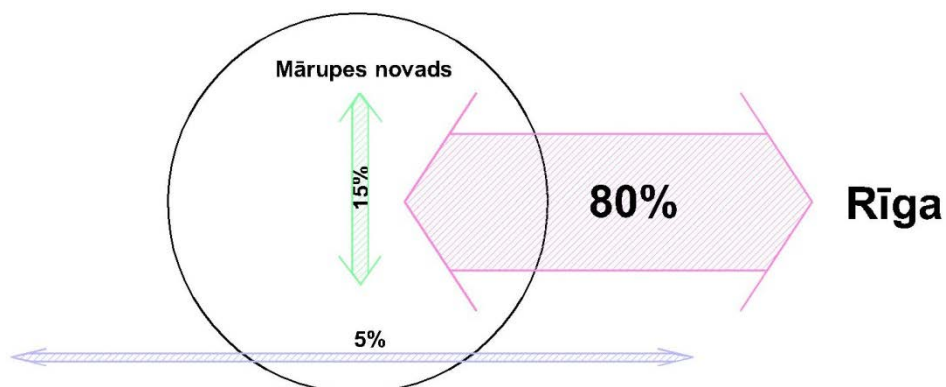
Mārupes novada teritorijas attīstībai ir risināmi sekojoši uzdevumi:

- ilgtermiņa strukturālā plāna izstrāde - ar principiālu ceļu un ielu klasifikāciju,
- vidēja termiņa satiksmes shēmas izstrāde - ar ceļu un ielu klasifikāciju,
- īstermiņa - prioritātes pasākumu kompleksa saraksta izstrāde.

Satiksmes infrastruktūras attīstībai ir izvirzītas sekojošas prioritātes:

- pārvietošanās brīvības nodrošināšana iedzīvotājiem, piedāvājot pēc iespējas lielāku transporta veidu un kustības virzienu izvēli ceļojumu mērķu sasniegšanai;
- satiksmes organizācijā priekšroka gājējiem, velotransportam un sabiedriskajam transportam, pēc iespējas, ar vairākām savstarpējām kombinācijām;
- autotransporta satiksmes organizācijā priekšroka pasažieru transportam attiecībā pret kravas transportu;
- kravas transportam iespēja netraucēti sasniegt nepieciešamos objektus apejot teritorijas ar blīvu dzīvojamo apbūvi.

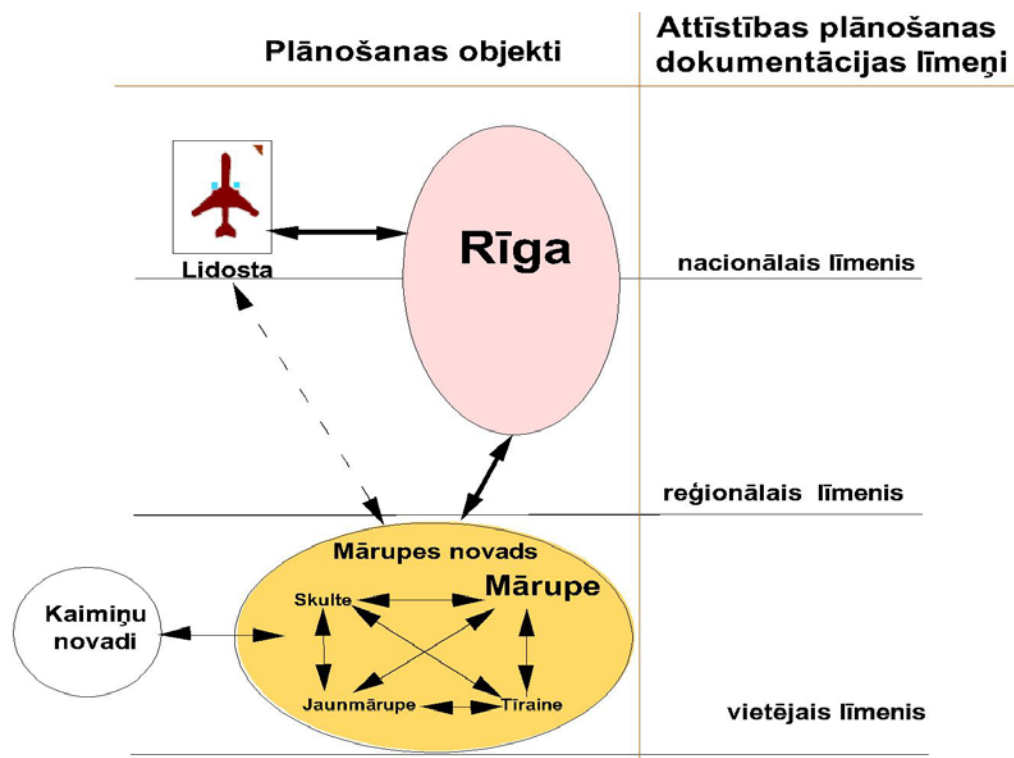
Attēls Nr. 20 Mārupes novada transporta plūsmu struktūra

Apzīmējumi:

- -transporta plūsma starp Mārupes novadu un Rīgu
- -transporta plūsma Mārupes novadā
- - tranzīta transporta plūsma caur Mārupes novada teritoriju

Attēls Nr. 21 Mārupes novada funkcionālās saistības

Veidojot un ekspluatējot satiksmes infrastruktūru, pasākumiem jābūt tehniski ekonomiski pamatotiem, lai sasniegtu vislielāko efektivitāti sabiedrisko un privāto transporta līdzekļu

izmantošanā. 21. gadsimta prasībām atbilstošai satiksmes infrastruktūrai ir jābūt apvienotai, pārvaldītai un orientētai uz pieprasījumu. Veidojot Mārupes novadā nākotnes satiksmes infrastruktūru, tiek pieņemts, ka iedzīvotāju skaits novadā līdz 2026. gadam praktiski dubultosies, sasniedzot 29,4 tūkst. cilv. (Tabula Nr. 13); strādājošo skaits 8-9 tūkst. cilv.

Tabula Nr. 13 Iedzīvotāju skaits Mārupes novada ciemos 2012.- 2026. gadā

Gada beigās:	Iedzīvotāju skaits, tūkst. cilv. (kopā ar nedeklarētajiem)				Pieaugums, reizes
	2012. gadā		2026. gadā		2026./2012.
Mārupē	10,3	64%	20,0	68%	1,9
t.sk. Mārupe	7,8	49%	12,0	41%	1,5
Vētras	0,5	3%	2,0	7%	4,0
Tēriņi	2,0	12%	6,0	20%	3,0
Tīrainē	1,5	9%	2,0	7%	1,3
Jaunmārupē	3,0	18%	6,0	20%	2,0
Skultē	1,4	9%	1,4	5%	1,0
Kopā	16,2	100%	29,4	100%	1,8

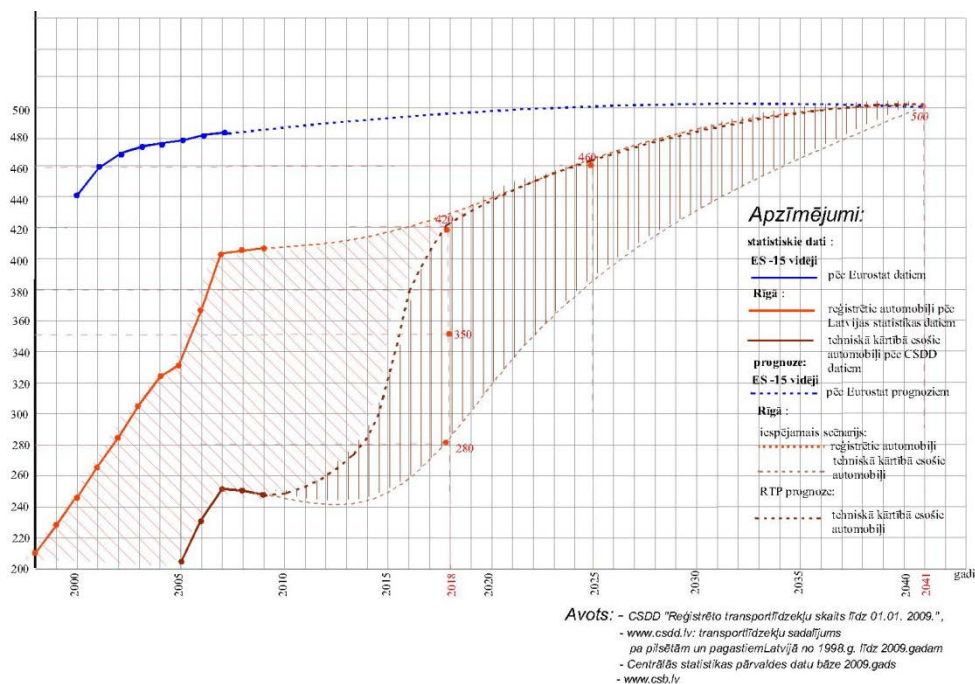
Prognozējams, ka saistībā ar iedzīvotāju dzīvesvietu maiņu būs vērojamas sekojošas tendences:

- paplašināsies un veidosies jauni daudzdzīvokļu dzīvojamo māju kompleksi (Jaunmārupē, Tīrainē, tuvināti pie Lielās ielas un K.Ulmaņa gatves krustojuma);
- aktivizēsies savrupmāju apbūve;
- darbavietu izvietojumā saglabāsies pašreizējā tendence – lielākai daļai mārupiešu strādājot Rīgas teritorijā un attīstoties darbavietām novada teritorijā: biznesa parkā pie Starptautiskās lidostas „Rīga”, darījumu zonā gar K.Ulmaņa gatvi u.c.;
- novada apkalpes centri attīstīsies Mārupē un citos novada ciemos.

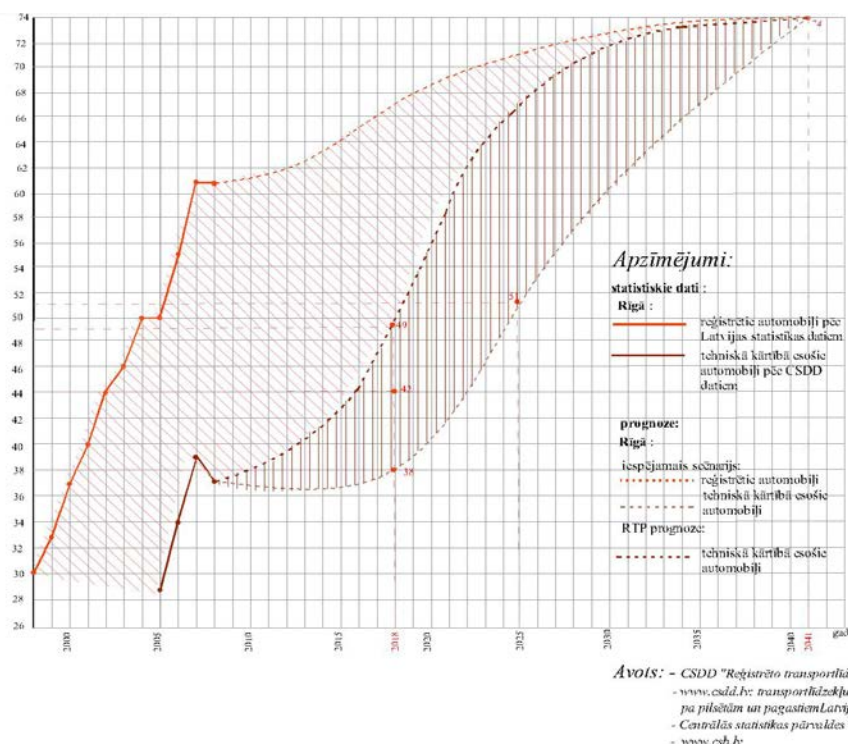
Pieņemot, ka 20-30 gadu laikā Latvija var sasniegt pašreizējo ES valstīs IKP līmeni uz vienu iedzīvotāju, celsies iedzīvotāju labklājība un līdz ar to arī automobilizācijas līmenis. Rīgā pašreizējais automobilizācijas līmenis ir 252 auto uz 1000 iedzīvotājiem, saskaņā ar prognozēm, pēc 14 gadiem (2026. gadā) pieaugs 1,8 reizes, un sasniegs lielumu 460 auto uz 1000 iedz. (27. attēls) Mārupē 2012. gada sākumā automobilizācijas līmenis bija 1,5 reizes augstāks, nekā Rīgā, tātad, saglabājoties šādai starpībai, 2026. gadā Mārupes novadā varam sagaidīt līdz 700 auto uz 1000 iedz. Pieredze rāda AECOM, - ka pēdējā laikā vieglā auto izmantošanas biežums samazinās ik gadu par 0,04%. Ņemot vērā šo faktoru, varam secināt, ka līdz 2026. gadam transporta kustības intensitāte Mārupes novadā pieaugs 1,4 -1,5 reizes salīdzinājumā ar pašreizējo.

Atsevišķām novada teritorijām ir atšķirīgs apbūves raksturs, un līdz ar to arī atšķirīgas iespējas dažādu transporta veidu pielietošanā. Pieaugot saimnieciskajai darbībai Rīgas pilsētā, Mārupes novadā un pārējās Latvijas teritorijās pieaugs arī kravas transporta satiksmes plūsmas. Skat. attēlu Nr. 23.

Attēls Nr. 22 Automobilizācijas līmeņa dinamikas prognoze Rīgā, gada beigās, vieglais transports.
Vieglo automašīnu skaits uz 1000 iedz.

Attēls Nr. 23 Automobilizācijas līmeņa dinamikas prognoze Rīgā, gada beigās, kravas transports.
Kravas automašīnu skaits uz 1000 iedz.

2.5.2.2.
 2.5.2.2.

2.5.2.2.PASAŽIERU PLŪSMAS

Mārupes novada teritorijā pasažieru pārvadājumus veiks dzelzceļš, autobusi, maršruta taksometri, vieglais autotransports. Pasažieru pārvadājumu struktūra pa transporta veidiem novērtēta pēc esošās kustības intensitātes novada ielās (vieglais transports), RP SIA "Rīgas

satiksme" autobusu kustības sarakstiem un AS „Pasažieru vilciens” datu analīzes, un prognozēta, ņemot vērā iedzīvotāju skaita un automobilizācijas līmeņa dinamiku.

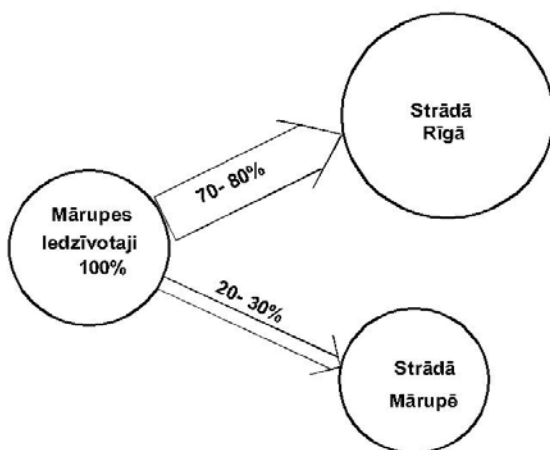
Tabula Nr. 14 Pasažieru pārvadājumi pa transporta veidiem (bez lidostas pārvadājumiem)

Nr. p.k.	Transporta veids	Esošā situācija, 2011. gads		Perspektīva, 2026. gads		2026./2011. reizes
		milj. pas. gadā	% no kopējā skaita	milj. pas. gadā	% no kopējā skaita	
	1	2	3	4	5	6
1	Dzelzceļš	0,2	3	0,4 – 0,6	3	2 - 3
2	Autobusi, ieskaitot maršr. taksometrus	1,0 – 1,2	16	3,5 – 4,0	19	3 - 4
3	Vieglie auto	5,0 – 6,0	81	14,0 – 16,0	78	3,5 – 4,0
	Kopā:	6,2 – 7,4	100	17,9 – 20,6	100	

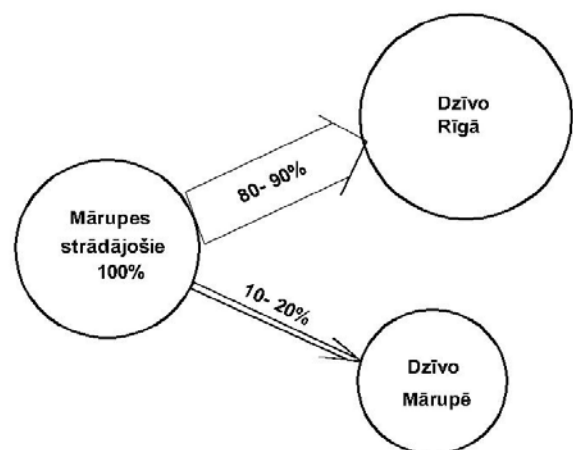
Pieņemts, ka 70-80% no visām plūsmām saistītas ar Rīgas apmeklējumu.

Attēls Nr. 24 Mārupes novada iedzīvotāji un strādājošie

Mārupes novada iedzīvotāju darba vietu sadalījums:

Mārupes novada strādājošo sadalījums pēc dzīves vietām::

2.5.2.3. CEĻU UN IELU TĪKLS

Ielu un ceļu klasifikācija

Ceļu (ielu) tīkls ir satiksmes infrastruktūras sastāvdaļa, kas ietver sevī ceļus (ielas) un inženierbūves. Novada ceļu (ielu) tīklam ir jāveido vienota sistēma ar ārpusnovada ceļu tīklu (starptautiskajā, valsts un reģionālajā līmenī), kurā novada galvenajiem ceļiem (ielām) jāklūst par loģisku turpinājumu ārpusnovada ceļiem. Mārupes novadam ceļu un ielu klasifikācija pēc to funkcionālas izmantošanas izstrādāta, izpētot un savstarpēji salīdzinot citos dokumentos pielietojamās klasifikācijas

Ielu tīkla struktūra

Sakarā ar Mārupes novada teritoriju strauju attīstību, kā arī ar Rīgas maģistrālo ielu tīkla attīstību, piedāvāts pilnveidot novada ielu tīkla struktūru.

Novada ielu tīkla pamatu veido novada maģistrāles, kas šķērso novada teritoriju, nodrošina sasaisti ar Rīgas maģistrālēm (K.Ulmaņa gatve, Vienības gatve) un valsts autoceļiem (A5, A10, A8) un savieno savā starpā novada ciemus. Saskaņā ar ielu klasifikāciju, novada maģistrāle, Daugavas iela (P132) ar turpinājumu Tēriņu ielā apkalpo Mārupes ciemu, Jaunmārupi un jaunveidojamo ciemu Vētras, izvadot transportu uz A5 un uz K.Ulmaņa gatvi-A10. Lai palielinātu transporta caurlaides ir jāveido jauns divu līmeņu Lielās ielas un K.Ulmaņa gatves šķērsojums.

Lidosta "Rīga" savienota ar maģistrāļu tīklu pa a/c P133 (Jūrkalnes ielas turpinājums) caur divlīmeņu satiksmes mezglu ar K.Ulmaņa gatvi. Lai uzlabotu lidostas saistības ar novada ciemiem, kā arī ar A5, A8 un ar Rīgas pilsētu, 2011. gadā tika veikta izpēte „Starptautiskās lidostas „Rīga” sasaistes ar valsts galveno autoceļu tīklu un pilsētas maģistrālajām ielām izpēti”. Darba rezultāti parādīja, ka no satiksmes plūsmas analīzes viedokļa minētais savienojums ir nepieciešams Mārupes iedzīvotājiem (nokļūšanai uz/no Rīgas pilsētas) un ka tranzītsatiksme, kas varētu izmantot jauno savienojumu, lai nokļūtu uz/no lidostas, ir tikai 10-15% no plānotās intensitātes. Tādēļ nav mērķtiecīgi veidot Starptautiskās Lidostas „Rīga” teritorijas tranzīta transporta sasaisti ar valsts autoceļu A8. Lai nodrošinātu Mārupes iedzīvotāju mobilitāti un sasaisti ar Rīgas pilsētu, ir saglabājams izpētē norādītais trases virziens, kas realizējams pa esošajām ielām un pašvaldības ceļiem, paredzot to parametrus atbilstošus novada maģistrālei. Šim mērķim ir nepieciešama valsts autoceļa V22 (Bašēnu ceļš), pašvaldības ceļu C15, C16, C22, kā arī Mārupes ciema ielu izbūve.

Novada esošais ielu tīkls tiek papildināts ar novada ielām, kuras visu Mārupes ciemu teritorijas apvieno vienā sistēmā un savieno ar novada maģistrālēm. Skat. Shēmu Nr. 15.

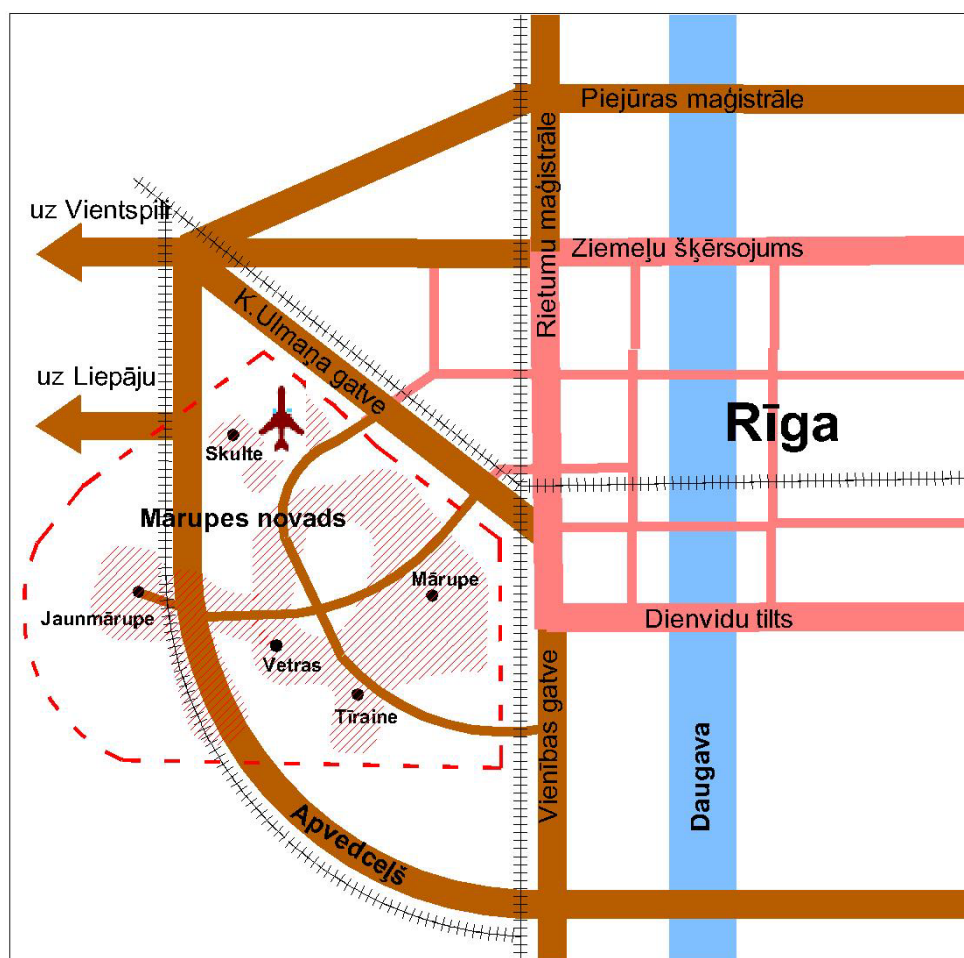
Pie galvenajiem valsts autoceļiem A5, A10, A8 izvietotās apbūvētās novada teritorijas paredzēts apkalpot no vietējās satiksmes blakusceļiem (blakusceļš – ar sānu atdalošo joslu nošķirta palīgbrauktuve automaģistrāles vienā vai abās pusēs, kas savāc vietējo satiksmi no tuvējās apbūvētās teritorijas uz maģistrāli ierobežota skaita pieslēguma punktos). Pie blakusceļiem ir izvietojamas autobusu pieturas, veloceļi un ietves.

Lai nodrošinātu optimālu transporta infrastruktūru, nepieciešams realizēt šķērsojuma mezgla izveidošanu K.Ulmaņa gatve–Lielirbes iela–Lielā iela, ar Lielās ielas rekonstrukciju līdz Daugavas ielai, turpmākā attīstības gaitā nepieciešams nodrošināt lidostas „Rīga” sasaisti ar Rīgas dienvidu teritorijām un ar A8 autoceļu. Viens no pirmajiem veicamajiem pasākumiem Mārupes novada vides kvalitātes uzlabošanai ir ceļiem ar kravas transporta kustību nodrošināt cieto segumu un izveidot atbilstošu labiekārtojumu- ielu apzaļumojumu, gājēju ietves.

Tabula Nr. 15 Mārupes novada ceļu un ielu klasifikācija, funkcionālā nozīme

#	Ielu kategorijas	Pamatnozīme	Satiksmes raksturojums	Kravas transports	Sabiedriskais transports	Velosatiksmē	Stāvvietas gar brauktuvē	Iebraukšana īpašumos	Transporta plūsmas ātrums	Šķērsojumu veidi		Braukšanas joslu skaits vienā virzienā
1	Valsts autoceļi (ar blakusceļiem vietējai satiksmei)	- Savieno galvaspilsētu ar valsts un Eiropas galvenajiem autoceļiem un republikas pilsētām; - Galvaspilsētas apvadceļš.	Nepārtraukta satiksme, apbūvētajās teritorijās ar blakusceļiem vietējai satiksmei	Satiksme atļauta	Ātrgaitas – uz pamatbrauktuvēm, parastais – uz blakusceļa, pieturas – pie blakusceļa.	Uz blakusceļa vai uz atsevišķas veloceļa klātnes	Nav pieļaujamas	- No blakusceļa, ar pieslēgumiem pamatbrauktuvēm, ne biežāk par 1-1,2 km; - Caur transporta mezgliem, ievērojot ielu hierarhiju.	Uz pamatbrauktuves 70-90, uz blakusceļa – 50.	1x1, 1x2 1x6, 1x7	Dažādos līmeņos Dažādos līmeņos	2-3
2	Novada maģistrāles	- Novada administratīvo centru savieno ar galvaspilsētu, kas vienlaicīgi ir reģionālais centrs; - izvadi uz galvenajiem autoceļiem	Regulējama satiksme	Satiksme atļauta	Visi veidi	Pie ietves – atdalīta	Nav pieļaujamas	Ievērojot ceļu hierarhijas sistēmu	50-70	2x2 2x3 2x4 2x6, 2x7	Regulējami Regulējami Pārsvarā regulējami, atkarībā no satiksmes intensitātes un drošības apstākļiem; regulējami	2
3	Novada ielas	- Novada administratīvo centru savieno ar novada ciemiem; - transporta un gājēju saistības starp novada teritorijām; - izvadi uz novada maģistrālēm	Pārsvarā regulējama satiksme	Tikai apkalpojošais	Visi veidi, ar prioritāti starp citiem transporta veidiem	Uz ietvēm – atdalīta ar marķējumu; Uz brauktuvēm – atdarīta ar marķējumu	Izņēmuma kārtā	Atļauta, pēc iespējas ierobežota	50	3x3, 3x4 3x5, 3x6, 3x7	Pārsvarā regulējami, atkarībā no satiksmes intensitātes un drošības apstākļiem; Pašregulējami Pārsvarā regulējami	1-2
4	Vietējas ielas un ceļi	- gājēju un transporta satiksme apbūvētajās teritorijās; - izvadi uz novada ielām un maģistrālēm.	Pašregulējama satiksme	Tikai apkalpojošais	Tikai izņēmuma gadījumos, ar mazu ietilpību	Uz brauktuves neatdalīta	Atļautas	Atļauta	30-50	4x4, 4x5, 4x6, 4x7	pašregulējami	1
5	Piebrauktuves	- gājēju un transporta piekļūšana pie ēkām un ēku grupām; - izvadi uz novada ielām un vietējām ielām.	Pašregulējama satiksme	Tikai apkalpojošais	Nav atļauta	Uz brauktuves neatdalīta	atļautas	atļauta	20-30	5x5, 5x6, 5x7	Pašregulējami	1
6	Veloceļi									6x6 6x7	Pašregulējami Pašregulējami ar priekšroku gājējiem	

Attēls Nr. 25 Mārupes novada struktūras attīstības koncepcija

Apzīmējumi:

- - Lielceļi
- - t.sk. Rīgas lielais maģistrāļu loks
- - novada galvenās maģistrāles (saistības ar galvaspilsētu)
- - Rīgas pilsētas maģistrāles t.sk. Rīgas mazais maģistrāļu loks
- - dzelzceļš

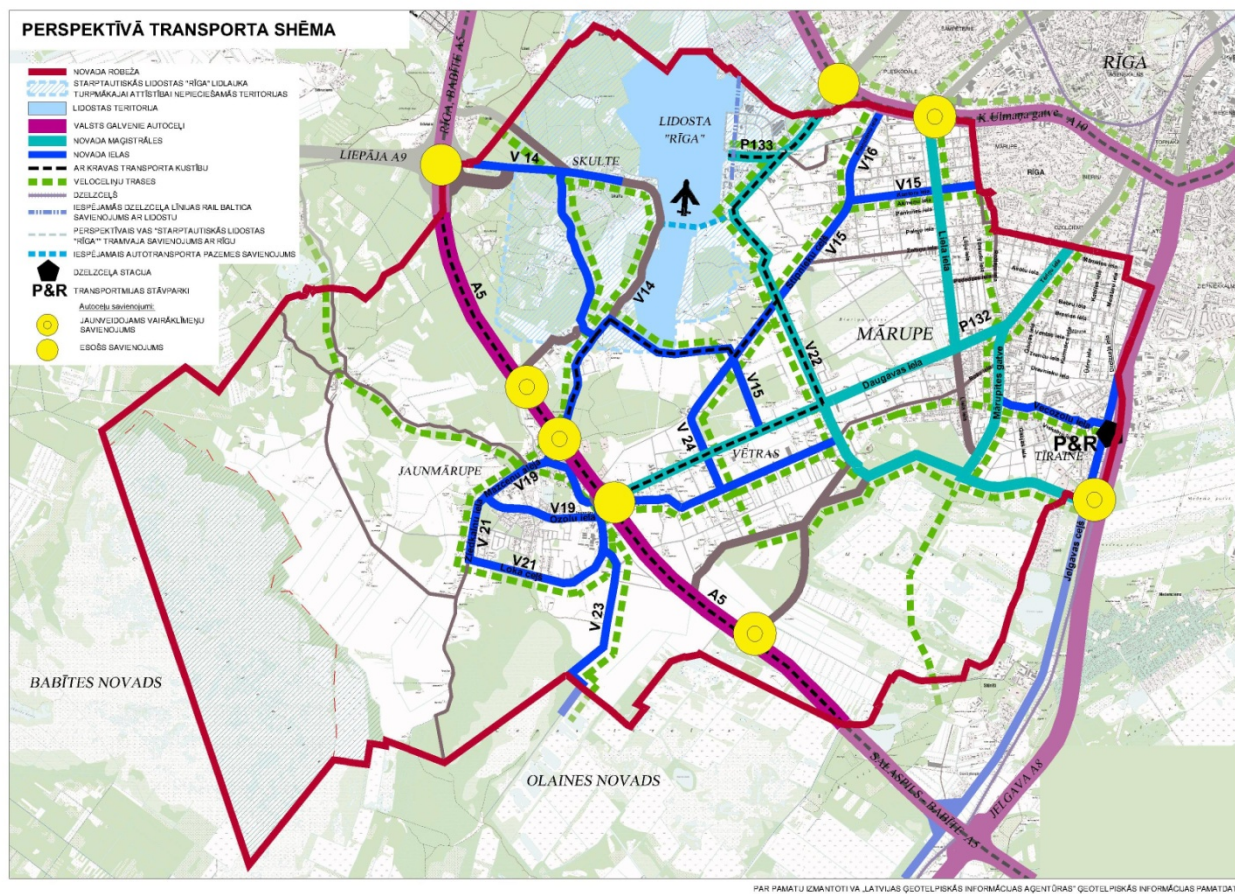
- lidosta "Rīga"

Tiraine - ciematu nosaukumi

 - Mārupes novada robeža

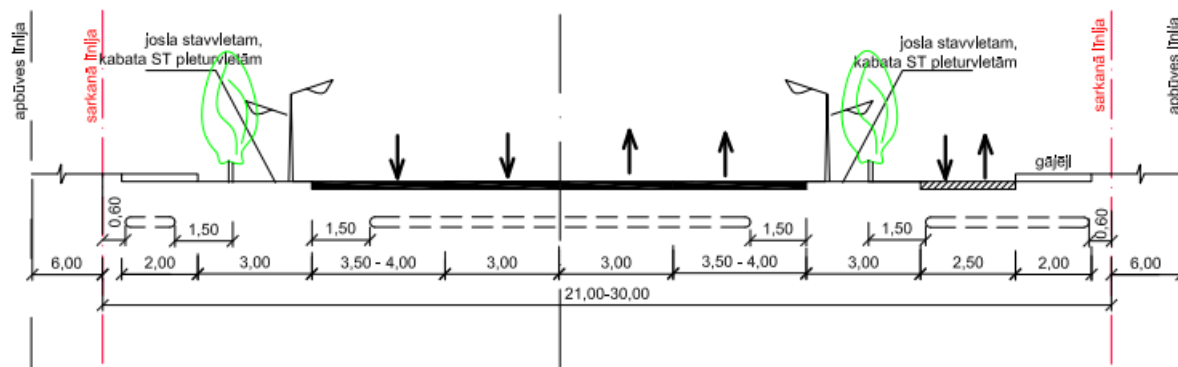
 - Mārupes novada apbūvētas teritorijas

Shēma Nr. 15 Perspektīvā transporta shēma Mārupes novadā

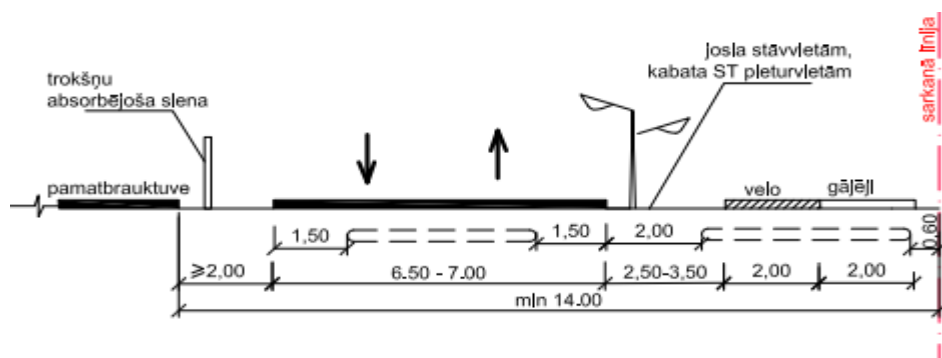

Attēls Nr. 26 .Rekomendējoši ielu šķērsprofili

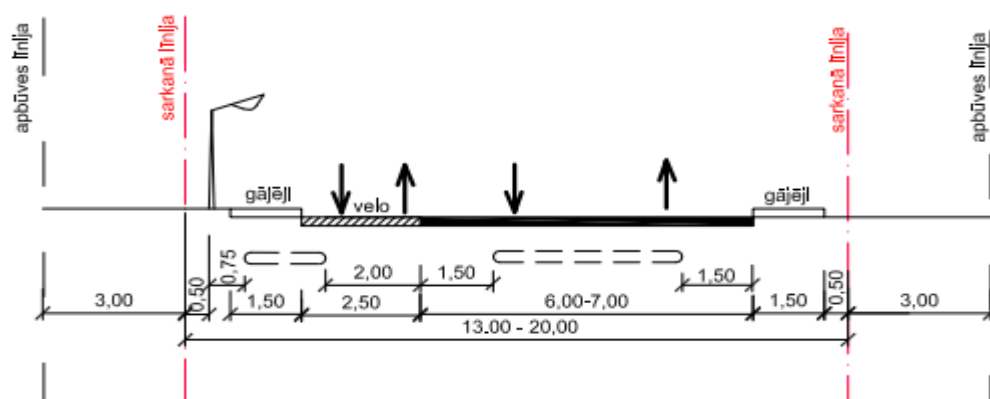
26.1. Novada maģistrāles

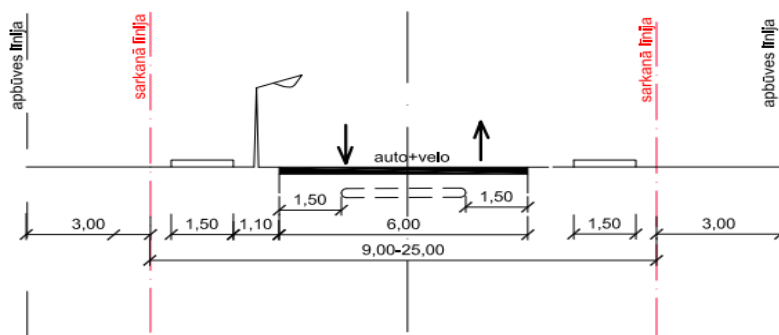
26.2. Blakus ceļi (novada maģistrāles) pie valsts autoceļiem

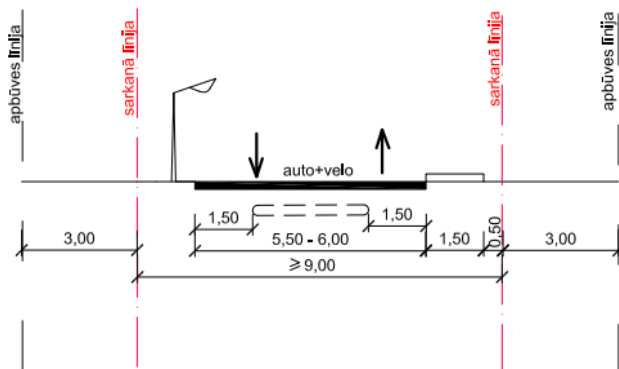
26.3. Novada ielas

26.4. Vietējās ielas

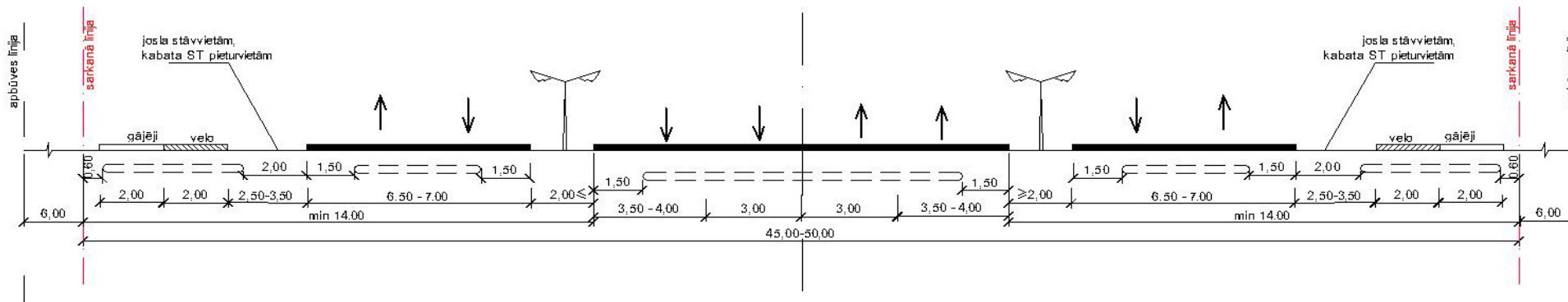

26.5. Piebrauktves

Attēls Nr. 27 Daugavas iela ar blakusceļu

VIII

Transporta kustības intensitāte

Pamatojoties uz iedzīvotāju skaita un automobilizācijas līmeņa līdzšinējo un aplēsto dinamiku perspektīvā sagaidāmā papildus slodze maksimuma stundās uz visām izejām no Mārupes:

- 2019. gadā: papildus 1,4 tūkst.auto/stundā izbrauks no Mārupes visos virzienos;
- 2026. gadā: pašreizējā intensitāte pieaugs pavisam par **4,0** tūkst.auto/stundā.

Ielu tīklā galvenā problēma būs Rīgas maģistrāļu nepietiekoša caurlaides spēja (2012. gadā K.Ulmaņa gatves šķērsojumos ar Mārupes maģistrālēm satiksmes apstākļi jau ir neapmierinoši – H un F komforta līmenis ICU 2003). Līdz 2026. gadam, transporta kustības intensitātei pieaugot 2,6 reizes, lai situācija ievērojami nepasliktinātos, ir jāveido papildus ceļi vai papildus braukšanas joslas Rīgas maģistrāļu (K.Ulmaņa gatves un Vienības gatves) un dzelzceļa šķērsošanai divos līmeņos. Ir pamatota nepieciešamība un piedāvāti risinājuma varianti Lielās ielas šķērsojumam ar K.Ulmaņa gatvi. Bez tam Mārupes novada austrumu pusē autotransportam trūkst kvalitatīva savienojuma ar Vienības gatvi un perspektīvo Dienvidu tilta trasi.

2.5.2.4. TRANSPORTS

Sabiedriskais transports

Sabiedriskā transporta attīstības mērķis ir izveidot pieejamu un ērtu sabiedriskā transporta sistēmu, kas spēj konkurēt ar vieglo transportu un būtu par pamatu ilgtspējīgas un videi draudzīgas satiksmes sistēmai. Mārupes novadā pasažieru apkalpošanā ar sabiedrisko transportu galvenais uzdevums ir novada teritorijas sasniedzamības nodrošināšana sasaistē ar Rīgu.

Pārvietošanās laika samazinājumu varētu veicināt dzelzceļa rezervju izmantošana, ņemot vērā, ka no pieturas punkta „Tiraine” līdz Rīgas centrālajai stacijai laika patēriņš ar vilcienu ir 12 – 13 min, bet ar autobusu un vieglo transportu - ap 30min. Lai to nodrošinātu, pie pieturas punkta „Tiraine” ir nepieciešams ierīkot transportmijas (P&R) stāvparku un velonovietni.

Sabiedriskā transporta maršrutu funkcionālā struktūra sniegta attēlā Nr.28.

I un II līmeņa Sabiedriskā transporta maršrutos jāpielieto vidējas ietilpības ritošais sastāvs. Mārupē un Jaunmārupē sabiedriskā transporta izmantošanu pārvadājumiem I un II līmeņa maršrutos veicinās pieturvietas punkta “Tiraine” pārveide par multimodālu transporta mezglu. Tas būtiski ietekmēs pasažierus no Jaunmārupes, kam laika ietaupījums var sasniegt 20 min. Pasažieriem no Skultes II līmeņa pārvietojumos laika ietaupījums ar dzelzceļa izmantošanu (no Jūrmalas virziena pieturām) - līdz 10%, ko pasažieri parasti novērtē kā neērtību pārsēšanās dēļ, tātad dzelzceļa izmantošana būs mazāk efektīva, un speciāla pievedmaršruta organizācijas lietderība ir apšaubāma. III un IV līmeņa maršrutos pielietojams mazas ietilpības ritošais sastāvs, iespējams, arī paratranzīta tipa (pēc izsaukuma, apvienojot kaimiņus vienā vieglajā mašīnā). Pašvaldības var organizēt šādus pārvadājumus, kā sociālu palīdzību (iespējamās maksājumu kompensācijas, u.tml.). Jāattīsta autobusu un maršruta taksometru tīkls Mārupes saistībām ar Rīgu.

Kravu transports

Apkalpojošā kravu transporta kustība pieļaujama visās ielās. Tranzīta kravu transporta plūsmām izmantojami valsts autoceļi.

Novada teritorijā ar lidostu saistītiem kravu pārvadājumiem izmantojamas novada maģistrāles un novada ielas.

2.5.2.5. VELOSATIKSME

Veloceļu klasifikācija

Veloceļi Latvijā tiek iedalīti četrās kategorijās: Eiropas nozīmes, valsts nozīmes, reģiona vai novada un vietējās nozīmes.

Pēc galvenā lietošanas veida veloceļu sistēma tiek veidota saskaņā ar sekojošu klasifikāciju:

- lietišķie veloceļi – jānodrošina iedzīvotājiem visīsākais attālums līdz darba vietām, skolām, dažādām iestādēm un iepirkšanās vietām (no durvīm līdz durvīm);
- tūrisma veloceļi – nodrošina izklaides un atpūtas iespējas, tie var nesavienot objektus pa īsāko ceļu.

Velosatiksmes sistēmai ir jābūt: ērtai, drošai, atraktīvai, integrētai vienotā multimodālā satiksmes sistēmā, ar iespēju pārvietoties, izmantojot citus satiksmes veidus (velo kā atsevišķs transporta veids, velo-auto, velo-sabiedriskais transports).

Velosatiksmes infrastruktūra

Mārupes novada teritorijā šobrīd neatrodas ne Eiropas, ne valsts nozīmes veloceļi. Ir uzsākta Rīgas pilsētas "zaļā veloceļā" būvniecība līdz Dauguļu ielai Mārupē (ar nodomu turpināt to līdz lidostai "Rīga", vēlāk savienojot to ar Beberbeķu dabas parku.

Velosatiksmes infrastruktūru veido velobūves (veloceļi un velojoslas) un velonovietnes.

Velobūvju izvietojums attiecībā pret autoceļu ir atkarīgs no vairākiem faktoriem: autotransporta, gājēju un divriteņu kustības intensitātes, ielas kategorijas, fiziskām iespējām ielas šķērsprofilā:

a) kopīga brauktuve ar autoceļu:

- neatdalīta ar horizontālo apzīmējumu (pielietojama vietējās ielās un piebrauktuvēs),
- atdalīta ar horizontālo apzīmējumu kā atsevišķa braukšanas josla (novada ielās);

b) veloceļš atvirzīts no brauktuves ceļa klātnes nomalē (novada maģistrālēs);

c) veloceļš kopā ar gājēju ceļu:

- neatdalīts (vietējās ielās),
- atdalīts ar horizontālo apzīmējumu (novada ielās, novada maģistrālēs);

d) atsevišķa veloceļa klātne.

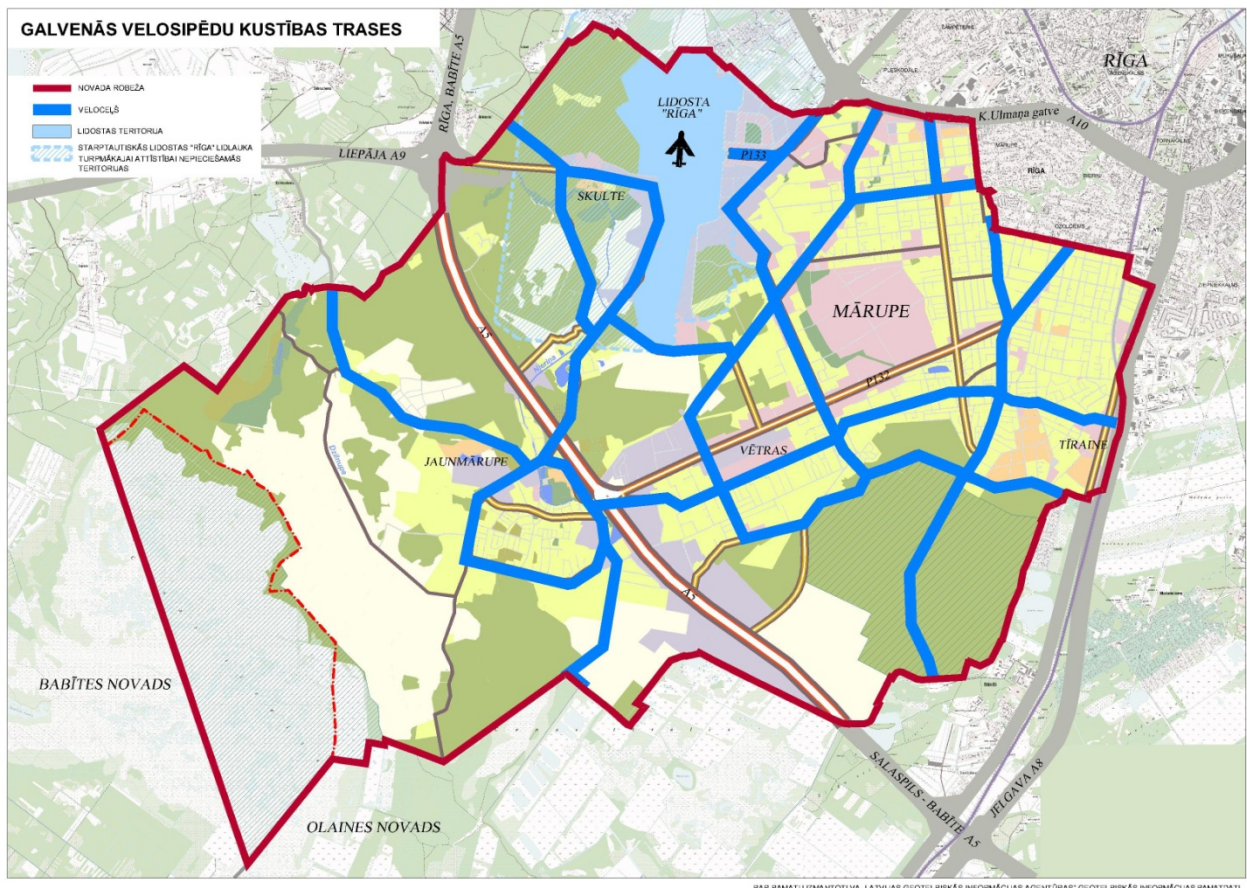
Vietējas nozīmes velosatiksmes tīkla izvietojums Mārupes novada ielu un ceļu struktūrā atkarīgs no velosatiksmes intensitātes un ņemot vērā ielu kategorijas:

- piebrauktuvēs un vietējās ielās - neatdalīts uz brauktuves;
- vietējās ielās - neatdalīts uz ietves;
- novada ielās – atdalīts uz brauktuves, atdalīts uz ietves ;
- novada maģistrālēs – ārpus brauktuves, atdalīts uz brauktuves, atdalīts uz ietves;
- valsts autoceļu tuvumā pie blakusielām atdalīts uz brauktuves, atdalīts uz ietves vai

kā atsevišķa veloceļa klātne

Garākās distancēs (vairāk par 5-8 km) velosipēdu izmantošanai **kombinācijā ar sabiedrisko transportu** jāierīko velonovietnes pie dzelzeļa pieturas „Tīraine”, kā arī pie aktīvāk izmantotām autobusu pieturām. Velosipēdu īslaicīgai un ilglaicīgai izvietošanai jāorganizē velonovietnes ar velostatīviem pie pārvaldes, tirdzniecības, izglītības un citiem publiskiem objektiem.

Shēma Nr. 17 Mārupes novada galvenās velosipēdu kustības trases

2.5.2.6. GĀJĒJU KUSTĪBAS ORGANIZĀCIJA

Gājēju kustības drošībai novada ielās ir jāierīko:

- ietves gar visām novada maģistrālēm un ielām,
- apzīmētās gājēju pārejas ar ceļa ātruma ierobežotājiem – "guļošiem policistiem", sevišķi vietās pie izglītības iestādēm un citiem publiskiem objektiem, kur tuvumā nav luksoforu.

2.5.3. Galvenie veicamie pasākumi

2.5.3.1. TRANSPORTA KUSTĪBAS INTENSITĀTE

Pamatojoties uz iedzīvotāju skaita un automobilizācijas līmeņa līdzšinējo un aplēsto dinamiku, perspektīvā sagaidāmā papildus slodze maksimuma stundās uz visām izejām no Mārupes novada). Var prognozēt, ka 2019. gadā: no Mārupes novada papildus izbrauks 1,4

tūkst.auto/stundā.

Ņemot vērā sagaidāmo transporta plūsmu pieaugumu un esošo ielu nepietiekamo caurlaides spēju sasaistē ar Rīgas maģistrālo ielu tīklu, kā arī ievērtējot Jauktas centra apbūves teritorijas kompleksu būvniecību K.Ulmaņa gatves tuvumā, nepieciešams realizēt sekojošus pasākumus:

- Izveidot šķērsojuma mezglu K.Ulmaņa gatve–Lielirbes iela–Lielā iela, ar Lielās ielas rekonstrukciju līdz Daugavas ielai.
- Izveidot ielu un ceļu tīklu, lai nodrošinātu VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” sasaisti ar Mārupes novada apdzīvotajām vietām, kas perspektīvē savienojama ar valsts autoceļu A8
- Veikt sagatavošanas darbus transporta šķērsojuma mezgla izveidei pieslēgumam pie a/c A8,
- vietās ar aktīvākām gājēju plūsmām, sevišķi pie izglītības iestādēm, veicināt gājēju pāreju izveidošanu ar ātrumvaļņiem.
- Ceļiem ar kravas transporta kustību nodrošināt cieto segumu, izveidot ielu apzaļumojumus, izveidot labiekārtotas gājēju ietves,

2.5.3.2.SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

- Pie dzelzceļa pieturas „Tīraine” multimodālās ST sistēmas izveidošanai ierīkot transportmijas (P&R) sistēmas elementus - stāvparku un velonovietni.
- Sadarbībā ar Rīgu izstrādāt vienotu sabiedriskā transporta maršrutu shēmu sasaistei starp Mārupi un Rīgu.
- Mārupes novada sasaistei ar kaimiņu novadiem izskatīt iespējas izveidot jaunus maršrutus ar mazas ietilpības ritošo sastāvu, iespējams, arī pēc izsaukuma.

2.5.4. Secinājumi

Esošās situācijas un iedzīvotāju viedokļu izpētes rezultātā ir apzinātas galvenās problēmas Mārupes novada transporta sistēmā un izstrādāti priekšlikumi to novēršanai.

1. Ielu un ceļu tīkls:

- izveidot ielu un ceļu struktūru un klasifikāciju pēc to funkcionālas izmantošanas, galveniem parametriem atbilstoši valstī pieņemtajai klasifikācijai, to izbūvei pielietojot ielu un ceļu hierarhijai atbilstošus šķēršļus;
- Mārupes novada un Rīgu ielu tīkla caurlaides spējas palielināšanai, nepieciešams izbūvēt jaunus satiksmes mezglus un ceļus.

2. Sabiedriskais transports:

- izstrādāt sabiedriskā transporta maršrutu klasifikāciju pēc apkalpojamo saistību līmeņiem;
- sadarbībā ar Rīgas pilsētu izstrādāt vienotu maršrutu shēmu I un II līmeņa sasaistei starp Mārupi un Rīgu;
- III un IV līmeņa sasaistei (ar kaimiņu novadiem un Mārupes novadā) izveidot jaunus maršrutus ar mazas ietilpības ritošo sastāvu, iespējams, arī paratranzīta tipa (pēc izsaukuma, apvienojot kaimiņus vienā vieglajā mašīnā).

3. Dažādu transporta veidu mijiedarbība (multimodālas sistēmas izveidošanai):

- Izveidot transportmijas (park&ride) sistēmas stāvparkus un velo novietnes pie pieturas punkta “Tīraine”, kā arī transporta mezglu tuvumā, gadījumā, ja Rīgas

teritorijā un Mārupes novadā tiks izvietota tramvaja līnija.

4. Velosatiksmes

- izstrādāt velosatiksmes shēmu ar ielu šķērsprofilos norādītajiem izmēriem un izvietojumu.

5. Gājēju kustība

- izveidot ielas un ceļus atbilstoši šķērsprofiliem, izbūvējot labiekārtotas gājēju ietves, veidojot drošas gājēju pārejas.

2.5.5. Mārupes novada pašvaldības politika satiksmes infrastruktūras jomā:

- 1) Veicināt novada satiksmes infrastruktūras pilnveidošanu atbilstoši 21. g.s. prasībām, veidojot Mārupes novada teritoriju ērti un ātri sasniedzamu, nodrošinot novada telpiskās struktūras vienotību.
- 2) Veicināt satiksmes infrastruktūras attīstību vienotā sistēmā - iekšējiem un ārpusnovada pārvadājumiem.
- 3) Veicināt satiksmes infrastruktūras plānošanu, kurā priekšroka tiks dota gājējiem, velosipēdistiem un sabiedriskajam transportam, bet autopārvadājumos – pasažieru pārvadājumiem.
- 4) Atbilstoši atsevišķu teritoriju apbūves specifikai (daudzstāvu, mazstāvu, savrupmāju), veicināt piemērotu transporta veidu attīstību un satiksmes organizāciju.
- 5) Veicināt būvniecības vai rekonstrukcijas tehniski – ekonomisko pamatojumu izstrādi, iespējams, pielietojot perspektīvo transporta plūsmu modelēšanu, lai sekmētu operatīvu un objektīvu lēmumu pieņemšanu par kapitālieguldījumu racionālu izmantošanu.

2.5.6. VAS „Starptautiskās lidostas „Rīga”” teritorija

VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” ir lielākā lidosta Latvijā, kā arī Baltijas valstīs, un ir šī reģiona galvenais gaisa satiksmes centrs, kas nodrošina regulāru pasažieru satiksmi, kravas un pasta pārvadāšanu ar civilās aviācijas lidmašīnām uz Eiropas un citām pasaules valstu pilsētām. VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” sniedz gan aviācijas (lidmašīnu, pasažieru un kravu apkalpošana), gan neaviācijas pakalpojumus (telpu un teritorijas noma, autostāvvietas, VIP centra pakalpojumi u.c.). Tā apkalpo gan vietējās, gan starptautiskās aviolīnijas un ir kļuvusi par vienu no nedaudzajām Eiropas lidostām, kas apkalpo pilna servisa un zemo izmaksu lidsabiedrības. Pēdējos gados būtiski palielinājies lidostā apstrādāto kravu apjoms. VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" lidlaukam ir noteikts valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauka statuss.

Šobrīd lidostas teritorija aizņem 628 ha lielu platību Mārupes novadā. 36% no kopējās lidostas teritorijas aizņem skrejceļš, pievedceļi un peroni, 12 % - koplietošanas ceļi, 12 % - ražošanas ēkas, 11 % - meži, 8 % - lauksaimniecības zemes un 21 % - krūmāji, purvi, grāvji un ūdenstilpes.

VAS "Starptautiskā lidosta „Rīga”” piedāvā:

- lidlauka izmantošanas pakalpojumus (skrejceļa un manevrēšanas ceļu, to apgaismojuma, lidlauka vadības dienesta pakalpojumu, perona stāvvietas, kā arī citas lidlauka infrastruktūras izmantošanu);
- infrastruktūras izmantošanas pakalpojumus (reģistrāciju, iekāpšanas sektora, IT infrastruktūras, bagāžas apstrādes infrastruktūras, gaisa kuģu tilta, gaisa kuģu apsildīšanas, ūdens apgādes gaisa kuģiem, kanalizācijas sistēmas gaisa kuģiem,

pasažieru pārvadāšanas autobusa izmantošanu, ugunsdzēsēju pakalpojumus), lidostas drošības pakalpojumus, kā arī ne-aviācijas jeb komercpakalpojumus (telpu nomu lidostas terminālī, zemes nomu lidostas teritorijā u.c.).

VAS "Starptautiskā lidosta „Rīga”" pasažieru apkalpošanas jomā veic:

- transfēra un tranzīta pasažieru, pasažieru ar īpašām vajadzībām, nepilngadīgu bērnu, kas lido bez pavadības apkalpošanu, pasažieru apkalpošanu reisu kavēšanās, bagāžas nepienākšanas gadījumā, pasažieru reģistrāciju, dokumentu pārbaudi, pasažieru iekāpšanas/izkāpšanas gaisa kuģī organizēšanu, kā arī pasažieru uzraudzību uz perona.

Savukārt gaisa kuģu, bagāžas, pasta un kravas apkalpošanā tiek veikta:

- regulāro un neregulāro reisu apkalpošana, uzraudzība.
- Lidosta veic arī tūrisma informācijas sniegšanu, tūrisma informatīvo materiālu un suvenīru tirdzniecību, autostāvvietu pakalpojumus, reprezentāciju, administrēšanu, pārraudzību, ceļojumu apdrošināšanas pārdošanu, biļešu tirdzniecības servisa pakalpojumus vairākām aviokompānijām, tāpat tiek pieņemta samaksa par virssvara bagāžu, kā arī veikta drošības maksas iekasēšana no izlidojošajiem pasažieriem.

Lidostas atrašanās Mārupes novadā un tās attīstība rada virkni priekšrocību uzņēmējdarbībai, kā arī trūkumus iedzīvotāju dzīves vides kvalitātei, t.i.:

1. Lidostas klātbūtne ir nodrošinājusi priekšnosacījumus tam, ka lidostā un tai piegulošajā teritorijā ir attīstījušies dažādu nozaru uzņēmumi, galvenokārt, kas saistīts ar transportu un loģistiku, kā arī sakaru nodrošināšanu (pasts). Perspektīvā tas rada iespējas paplašināt infrastruktūru un pakalpojumus darījumu teritorijas attīstībai (biroju, konferenču telpas, viesnīcas, noliktavas utt.).
2. Ievērojama daļa novada teritorijas ir noteikta kā lidostas trokšņu zona (Skultes un Jaunmārupes ciemi), ar tai raksturīgo ietekmi uz šajā teritorijā esošo iedzīvotāju komforta līmeni.

Šobrīd piekļuvi VAS "Starptautiskā lidosta „Rīga”" nodrošina tikai autoceļi, kas ir savienoti ar valsts ceļu sistēmu. P133 pievedceļš savieno lidostu ar A10 autoceļu, kas apbrauc lidostu, apmēram, 2 kilometru attālumā. A10 autoceļš atrodas uz austrumiem no lidostas un ved uz Rīgu. Izeja uz P133 pievedceļu atrodas uz A10 autoceļa. P133 pievedceļš ved uz lidostu no austrumu puses un noslēdzas termināļa zonā. Uz autoceļa P133 ir izbūvēts ar luksoforu regulējams vienlīmeņa krustojums ar Dzirnietu ielu, no kura iespējams nokļūt Mārupes novada ielu tīklā.

Perspektīvā VAS "Starptautiskā lidosta „Rīga”" pakāpeniski ir veicami modernizācijas un paplašināšanas darbi. Līdz ar lidostas pārvadājumu apjomu pieaugumu būtiski palielināsies arī apkalpojošo uzņēmumu skaits lidostas tuvumā. Laika posmā līdz 2020. gadam, lai nodrošinātu lielāku reisu skaitu un pasažieru apkalpošanu, ir paredzēts izbūvēt jaunu piestātņi jeb Ziemeļu piestātņi un termināļa piebūvi, kas ietver pasažieru reģistrācijas, bagāžas automātiskās apstrādes, bagāžas un pasažieru drošības pārbaužu, bagāžas saņemšanas un pasažieru sagaidīšanas funkcijas, vienlaikus paredzot izbūvēt īslaicīgas lietošanas daudzstāvu autostāvvietas. Laika posmā līdz 2026. gadam iespējams izveidot Dienvidu piestātņi. Laika posmā līdz 2036. gadam iespējams izveidot otru skrejceļu.

Mārupes novada teritorijas attīstības risinājumos ir paredzēti jauni pievedceļi Lidostas teritorijai, nodrošinot arī kravas transporta plūsmu. Stratēģiski risinātas dzelzceļa līnijas novietojuma un perspektīvo pieslēgumu iespējas. Bez tam ir paredzēts veidot divlīmeņu savienojumu esošajam Lidostas pievedceļam P133 un ceļam uz esošo kravu termināli. Laika

posmā pēc 2036. gada iespējama termināļa paplašināšana.

Šim nolūkam un aviācijas nozares attīstības nodrošināšanai ir noteikts valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauka statusu valsts akciju sabiedrības "Starptautiskā lidosta "Rīga"" lidlaukam, kā arī noteiktas lidlauka turpmākajai attīstībai nepieciešamās teritorijas.

2.6. Inženiertehniskā infrastruktūra

2.6.1. Ūdensapgāde un kanalizācija

Mārupes novada teritorijā pašlaik četros ciemos - Mārupē, Jaunmārupē, Tīrainē, Skultē ir vietējas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas.

Mārupes novadā darbojas 4 neatkarīgas ūdensapgādes sistēmas - apvienotā Mārupes un Tīraines ciema, Mārupes vidusskolas, Skultes un Jaunmārupes. Dzeramā ūdens ieguvei Mārupes novada ciemos izmanto tikai pazemes ūdeņus.

Valsts Ģeoloģijas dienesta datu bāzē ir informācija par 60 ūdensapgādes urbumiem Mārupes novadā.

Lielāko daļu ūdensapgādes urbumu (37) izmanto, 5 ir likvidēti, bet pārējie ir iekonservēti. Lielākā daļa aku pieder privātpersonām. Mārupes, Tīraines un Skultes ciemu ūdensapgādes tīklā ūdens tiek padots no novadam piederošajām artēziskajām akām, bet Jaunmārupes ciemā - no SIA "Mārupe" artēziskajām akām. SIA "Mārupe" pieder arī abas Jaunmārupes ciemā esošās ūdens atdzelžošanas stacijas.

Katram ciemam ir savas lokālās notekūdeņu attīrīšanas ietaises. Netiek kontrolēta notekūdeņu attīrīšanas kvalitāte privātās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās un krājrezervuāru izbūves atbilstība būvnormatīviem, kas rada augstu risku neattīrītu notekūdeņu izplūdei vidē

Lietus kanalizācijas sistēma ir tikai Jaunmārupē.

Pēc Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstības projekta realizācijas centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi būs pieejami 97% jeb 11 398 iedzīvotājiem no ūdensapgādes pakalpojumu teritorijas kopējā iedzīvotāju skaita, centralizētās kanalizācijas pakalpojumi būs pieejami 74% jeb 8 688 iedzīvotājiem no aglomerācijas teritorijas kopējā iedzīvotāju skaita. Paplašinot kanalizācijas sistēmu, plānots notekūdeņus pārsūknēt uz Rīgas pilsētas kanalizācijas sistēmu vienlaicīgi slēdzot esošās attīrīšanas iekārtas, kas ir AS „Mārupes komunālie pakalpojumi” īpašumā. Kanalizācijas tīklu paplašināšana un papildus pārsūknēšanas staciju ierīkošana Mārupē nodrošinās efektīvu notekūdeņu savākšanas sistēmu un novērsīs grunts un gruntsūdeņu piesārņošanu no izvedamajām bedrēm un septiņiem.

Mārupes un Tīraines ciemu ūdensapgādes sistēmu artēziskie urbumi tiek noslogoti apmēram 45% apjomā no to kopējās ražības. Ūdens skaitītāji ir uzstādīti visu daudzdzīvokļu māju un visu privāto māju pieslēgumos.

Mārupes ciemā tiek izmantotas trīs dziļurbumu akas, no kurām trešā ir rezervē. Kanalizācijas sistēma apkalpo 230 iedzīvotājus (daudzdzīvokļu mājās dzīvojošos), kas sastāda 17% no ciema iedzīvotāju skaita. Vietās, kur nav kanalizācijas tīkla, notekūdeņi tiek novadīti uz septiņiem, iespējams, ka nelegāli tiek izmantoti arī filtrācijas lauki.

Esošo ūdens uzglabāšanas rezervuāru tilpumi ir nepietiekami, lai varētu nodrošināt ūdens daudzumu vasaras mēnešos un patēriņa maksimuma stundās, kā arī ugunsgrēku dzēšanas vajadzībām. Esošās ūdens attīrīšanas stacijas jauda (64 m³/h) nav pietiekama.

Mārupes un Tīraines ciema ūdensapgādes tīklu kopējais garums ir ap 35 km. Centrālās ūdensapgādes sistēmas izmanto apmēram 5 225 iedzīvotāji jeb 53% no Mārupes un Tīraines

iedzīvotāju kopskaita. Mārupes novadā nav nozīmīgu rūpniecisko patērētāju, kas izmantotu centralizētās ūdensapgādes sistēmas pakalpojumus.

Kanalizācijas pakalpojumus izmanto ap 30% iedzīvotāju. Ir izveidotas 4 notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstības projekta ietvaros notekūdeņu attīrīšanas ietaises, kas nenodrošina pilnīgu notekūdeņu attīrīšanu, tiks slēgtas un notekūdeņi tiks novadīti Rīgas notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs.

Tirainē ar ūdens apgādes pakalpojumiem tiek nodrošināti 74% no ciema iedzīvotājiem. Ar kanalizācijas pakalpojumiem tiek nodrošināti apmēram 70%. Gandrīz visi apkalpojamie cilvēki dzīvo daudzdzīvokļu mājās Vietās, kur nav kanalizācijas, notekūdeņi tiek novadīti uz septiskām tvertnēm vai filtrācijas laukiem.

Jaunmārupes ūdensapgādes sistēmu veido ūdensapgādes tīkli, kuru kopējais garums ir 14.4km, 7 artēziskie urbumi (izmanto 5 urbumus), viens ūdenstornis un divas ūdens attīrīšanas stacijas (atdzelžošana, katras stacijas jauda ~250m³/dnn). Ūdens sadales tīklā iebūvēto ugunsdzēsības hidrantu skaits neatbilst ugunsdzēsības prasībām. Ciemā ir viens ūdenstornis, kas ir labā tehniskā stāvoklī un nodrošina tīklā pietiekamu spiedienu.

Pašlaik ar ūdeni tiek apgādāti 88% no ciema iedzīvotājiem. Kanalizācijas pakalpojumus saņem apmēram 79% iedzīvotāji. Tiek apkalpotas arī 40 juridiskās personas, tai skaitā divas skolas. Vietās, kur nav kanalizācijas, notekūdeņi tiek novadīti uz septiskām tvertnēm vai filtrācijas laukiem. Notekūdeņi tiek attīrīti Jaunmārupes NAI.

Skultē ir vienota centralizēta ūdensapgādes sistēma, kur ūdensapgāde tiek nodrošināta no vienas ūdens ņemšanas vietas. Kopumā ir ierīkoti 6 artēziskie urbumi, no kuriem 4 ir darba un 2 - rezerves. Visi artēziskie urbumi ir tehniski nolietotojušies. Tīrā ūdens uzkrāšanai tiek izmantots pazemes ūdens rezervuārs un ūdenstornis, kas vienlaicīgi nodrošina arī ūdens spiedienu visā sistēmā. Tornis ir tehniski nolietojies. Ūdenstornja tilpums 50 m³ ir pietiekams tikai ūdens patēriņa nodrošināšanas sadzīves vajadzībām.

Visi patērētāji ir koncentrēti. Ar ūdeni tiek apgādāti 100% no ciema iedzīvotājiem, kanalizācijas pakalpojumi apmēram 97% iedzīvotājiem.

Mājas, kuras nav pieslēgtas pie kanalizācijas tīkla, notekūdeņus novada uz septiņiem vai izmanto filtrācijas laukus.

VAS Starptautiskā lidosta „Rīga”. Ūdens apgāde saimnieciskām un sadzīves vajadzībām tiek nodrošināta no lidostai piederošiem trim artēziskiem urbumiem divi urbumi atrodas rezervē. Sistēmai ir papildu rezerve divos ūdens rezervuāros ar tilpumu V=300m³ katrs un ūdenstornī ar tvertnes tilpumu V=200m³.

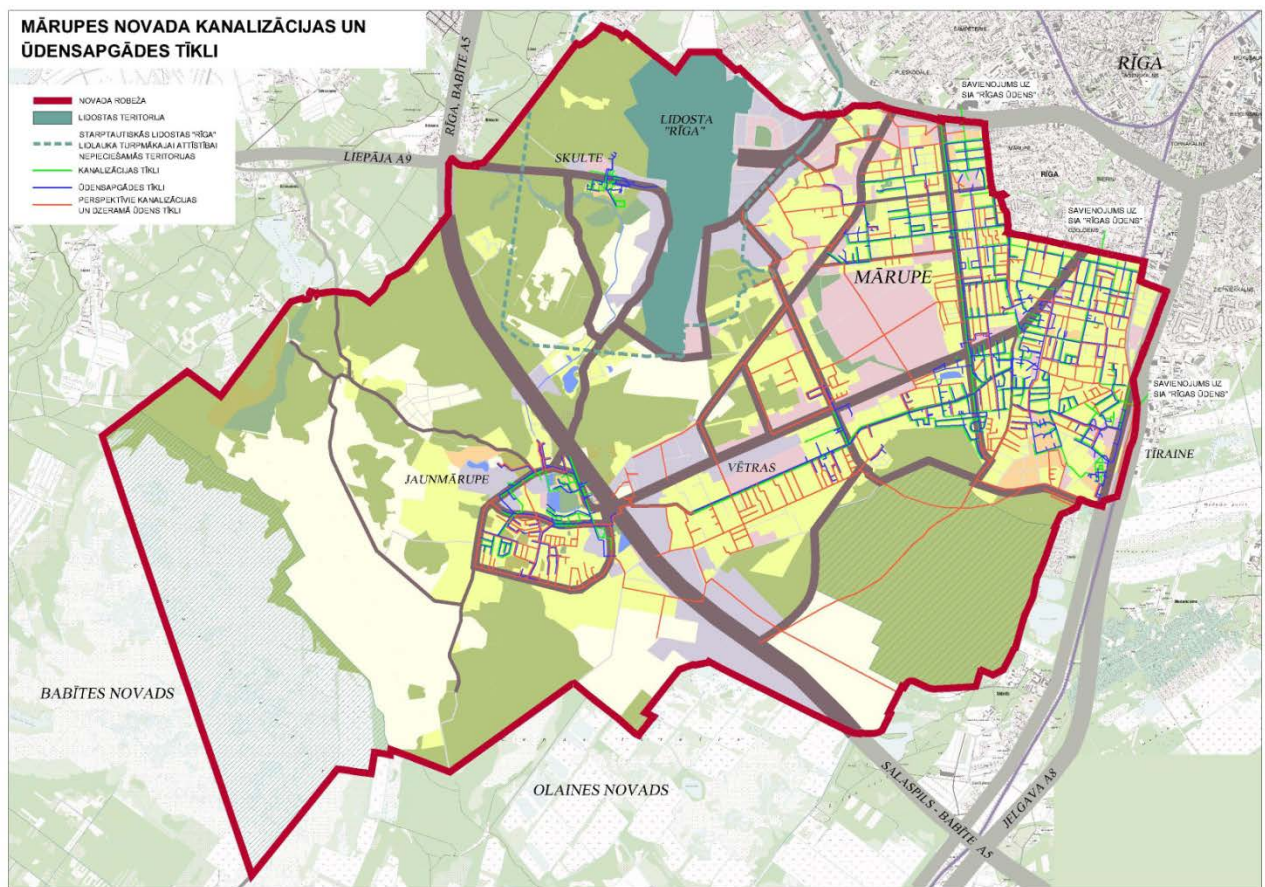
Lidostas un tās nomnieku radītos sadzīves notekūdeņus sadzīves kanalizācijas tīkls novada uz divām kanalizācijas sūkņu stacijām un caur vienu spiedvadu novada sadzīves notekūdeņus uz Rīgas pilsētas kanalizācijas tīkliem ar pieslēguma vietu Jūrkalnes ielā. . Lidosta gadā vidēji novada ~80 000 m³ sadzīves notekūdeņu Rīgas pilsētas kanalizācijas sistēmā.

Sadzīves notekūdeņos iespējama naftas produktu klātbūtne, jo vēsturiski daļa lietuss kanalizācijas ir pieslēgta sadzīves kanalizācijas tīklu sistēmai. Tā kā inženiertehniskajā zonā tiek veikta transportlīdzekļu mazgāšana, tehniskā apkope un remontdarbi, pastāv iespēja, ka sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmā varētu notikt naftas produktu noplūde.

Lietuss ūdens notekūdeņi no skrejceļa D daļas tiek novadīti uz ūdens nosēdbaseinu ar ūdens izlaidi grāvī pie ieplūdes Neriņas upē. Notekūdeņi no lidlauka vidusdaļas bez attīrīšanas tiek novadīti meliorācijas grāvī. Notekūdeņi no peroniem un skrejceļa vidusdaļas, kā arī no lidostas teritorijas pārējās daļas tiek novadīti uz lietuss notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Lietuss notekūdeņu izplūdes vieta ir arī Mehanizācijas nodaļas degvielas uzpildes punkta teritorija. Teritorija ir aprikota ar lietuss notekūdeņu kanalizāciju, braucamā daļa noklāta ar asfaltbetona segumu. Vietās, kur potenciāli iespējama naftas produktu noplūde, zem betona seguma ir iebūvēta ģeomembrāna, kas izslēdz jebkādas naftas produktu iesūkšanās iespējas gruntī. Lietuss

notekūdeņi pirms ievadīšanas meliorācijas grāvī tiek novadīti uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. 2011. gada aprīlī ūdens vides stāvokļa novērtēšanai lidostas apkārtnē tika ņemti virszemes ūdeņu paraugi. Iegūtajos paraugos tika analizēts gaistošo naftas produktu saturs un propilēnglikols, kā arī noteikti organisko vielu saturu identificējoši rādītāji. Analīžu rezultāti liecina, ka virszemes ūdeņi ne lidostas izplūdēs, ne Neriņā nav piesārņoti ar gaistošajiem naftas produktiem, to kopsumma visos paraugos ir zemāka par metodes detektēšanas robežu. Arī lidostas veiktais vides monitorings attiecībā uz naftas produktu saturu virszemes ūdeņos (2009. gada dati) liecina, ka izlaidēs no lidostas teritorijas nav konstatēta naftas produktu klātbūtne.

Shēma Nr. 18 Ūdensapgāde un kanalizācija

2.6.2. Gāzes apgāde

Mārupes novadam tiek nodrošināta gan dabas gāzes, gan sašķidrinātās gāzes apgāde.

Mārupes novada gāzes apgādi šobrīd nodrošina esošais augstā spiediena gāzes vads Dn 700 mm Ventas ielā posmā no dzelzceļa līnijas Rīga -Jelgava līdz Daugavas ielai, tālāk šķērsojot Mārupes novada teritoriju ziemeļrietumu virzienā līdz VAS "Starptautiskā lidosta Rīga".

Augstā, vidējā vai zemā spiediena gāzes vadu novietne saskaņā ar izstrādāto Mārupes novada perspektīvo gāzes apgādes shēmu tiek plānota valsts vai pašvaldību ceļu nodalījuma joslās vai ielu sarkanajās līnijās.

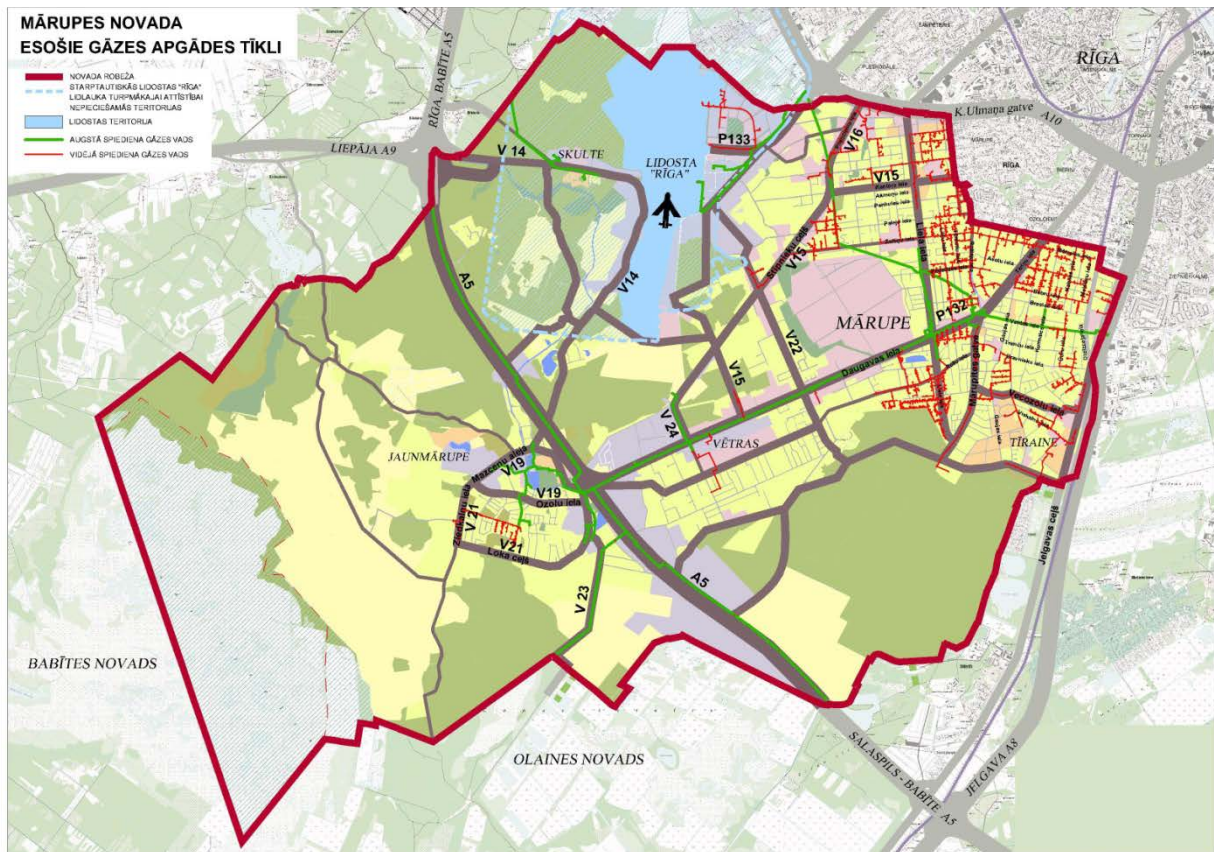
Mārupes novada teritorijā un AS „Latvijas Gāze” ekspluatācijas Rīgas iecirkņa ekspluatācijas zonā atrodas:

- augstā spiediena ($P < 1,2 \text{ MPa}$ un $P < 0,6 \text{ MPa}$)
- vidējā spiediena ($P < 0,4 \text{ MPa}$ un $P < 0,01 \text{ MPa}$),

- zemā spiediena ($P < 0,005 \text{ MPa}$) sadales gāzesvadi un to iekārtas.

Mārupes novada teritorijas perspektīvā gāzes apgāde iespējama no esošiem augstā, vidējā un zemā spiediena gāzesvadiem.

Shēma Nr. 19 Gāzes apgāde

2.6.3. Elektroapgāde

Mārupes novada teritorijās elektroapgādes līnijas apkalpo AS „Sadales tīkls”, kura pārziņā ir vidēja sprieguma (20kV) un zemsprieguma (0,4kV) elektrolīnijas un 20/0,4kV transformatoru apakšstacijas.

Mārupes novada teritoriju šķērso elektroenerģijas pārvades tīkla 110 kV un 330 kV gaisa vadu līnijas. Elektroenerģijas gaisa vadu līnijas rada ievērojamus ierobežojumus zem tām esošo teritoriju izmantošanā.

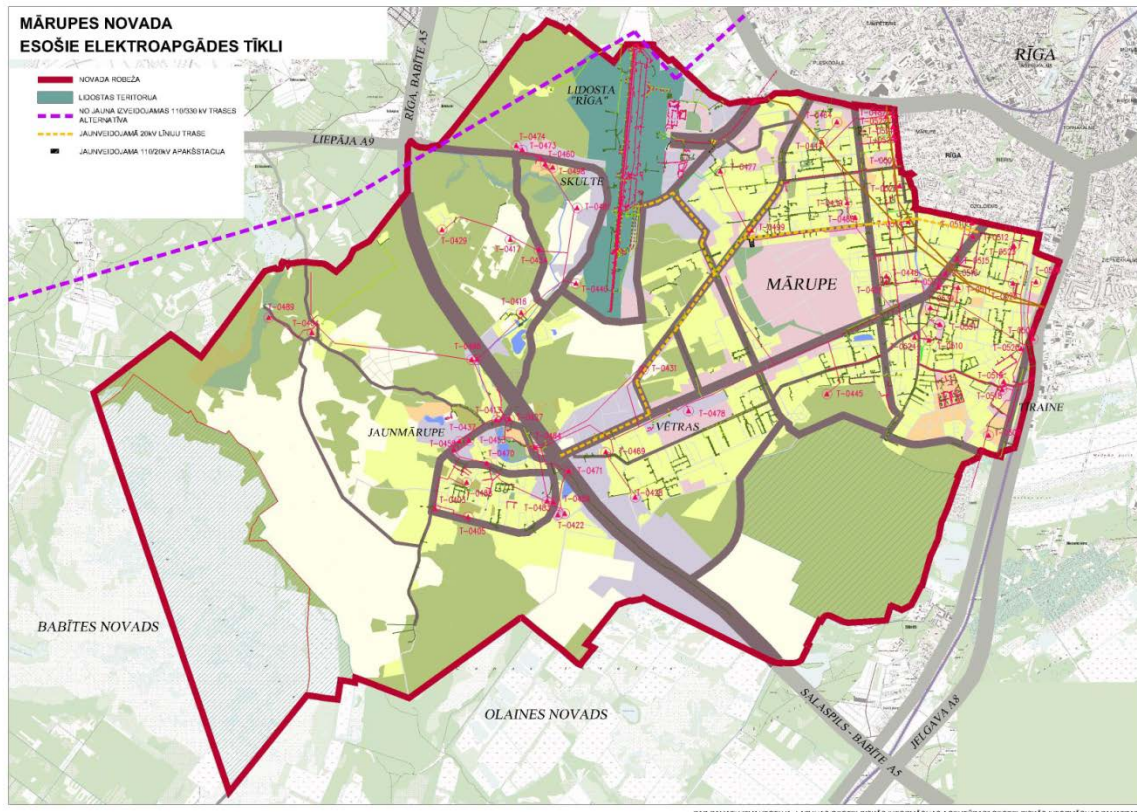
Mārupes novada elektroapgādi nodrošina trīs 110/20-10 kV transformatoru apakšstacijas. Neviena no apakšstacijām neatrodas Mārupes novada teritorijā, tāpēc ir ierobežotas jaunu slodžu pieslēgšanas iespējas Mārupes novadā. Šāda situācija potenciāli negatīvi ietekmē uzņēmējdarbības un ražošanas attīstību novadā. Jaunu kabeļu guldīšana Mārupes novada jaunu un esošo patērētāju elektroapgādei no Rīgas pilsētas TA nav iespējama, kā arī būtiski pasliktinās esošo sarežģīto situāciju ar brīvām zonām jaunu komunikāciju izbūvei Rīgas pilsētā.

Mārupes novadā ir paredzēta jaunas 110/20kV apakšstacijas izveide Zeltiņu ielā 128, zemes kadastra Nr.8076 003 1501, kā arī paredzēta trase divām 110kV pazemes kabeļu elektrolīnijām, kā arī vienai optisko sakaru kabeļu līnijai no plānotās apakšstacijas pa Zeltiņu ielu līdz esošajai 110kV gaisvadu elektrolīnijai Zeltiņu ielas sākumā. Turklāt, lai nodrošinātu

perspektīvos elektroenerģijas patērētājus un veicinātu elektrotīklā attīstību, teritorijas plānojumā tiek paredzētas 20kV līniju trases Stīpnieku ceļa visā garumā no Kantora ielas līdz Jaunmārupes ceļam un Zeltiņu ielā virzienā līdz Daugavas ielai.

AS „Latvenergo” „Kurzemes loka” projekta viena no alternatīvām paredz, ka tiks būvēta jauna 330 kV elektropārvades līniju trase, kuras daļa šķērsos Skultes ciemu.

Shēma Nr. 20 Elektroapgāde

2.6.4. Meliorācijas sistēma

Mārupes novads atrodas Daugavas un Lielupes, sateces baseinos. Kā promtekas kalpo valsts nozīmes ūdensnotekas Mārupīte, ŪSIK kods 41312:01; Neriņa, ŪSIK kods 381222:01; Dzilnupe, ŪSIK kods 381222:01. Valsts nozīmes ūdensnoteku kopējais garums 20.88 km, to skaitā regulētas 20.88 km. 70% ūdensnoteku piesērējušas, nepieciešama to pārtīrīšana.

Mārupes novads dienvidos robežojas ar purvu masīvu, kas ir Rīgas pilsētas īpašumā. No šī masīva iztek trīs mazupītes, kas iekļautas valsts uzraudzībā - ekspluatācijā:

- 1) Mārupīte $F=35,4$ km, garums 11 km. Tā ir Daugavas kreisā krasta pieteka, kurai uzplūst:
 - Koplietošanas novadi – 34,7km;
 - koplietošanas kontūrgrāvji – 12,8 km;
 - koplietošanas segtie novadi – 2,971 km;
- 2) Mārupītes augšgala baseina ūdens noteka no pik. 25/20 līdz pik. 65/80 $F=1,2$ km, garums 4,06 km - iztek no Mārupītes un ietek Mārupītē (saskaņā ar nodošanas aktu no 2002. gada 18. jūnija);
- 3) Neriņa $F=15,2$ km, tās garums ir 18 km, un tā ietek Babītes ezerā. Neriņas upei uzplūst:
 - koplietošanas novadi – 46,4 km;
 - koplietošanas kontūrgrāvji – 34,2 km;
 - koplietošanas segtie novadi – 1,171 km;

- 4) Dzilnupe F=51 km, tās garums ir 13 km, un tā ietek Babītes ezerā. Dzilnupītei uzplūst:
- koplietošanas novadi – 36,9 km;
 - koplietošanas grāvji – 11,98 km

Mārupīte tek pa lēzenām platībām, tādēļ ūdens līmeņa garenkritumi ir nelieli un sastāda 0,15 - 0,30%. Mārupītes gultnes dimensija nenodrošina pieguļošo meliorācijas objektu optimālu nosusināšanu un virsūdeņu novadišanu. Nepieciešama Mārupītes gultnes pārtīrīšana.

Mārupītes augšgala meliorētās platības atrodas ūdensšķirtnē starp Mārupītes un Neriņas upēm. Daļa no ūdens notekām izbūvētas ar bezkrituma ūdens tecī uz Neriņu, daļa - uz Mārupīti. Tā kā platības ir līdzenas, ar maziem ūdenskritumiem, grāvji aizplūduši, tādēļ ūdens notece no platībām ir neapmierinoša, radot nepietiekamus nosusināšanas apstākļus un pat platību pārpurvošanos.

Jaunmārupes ciemā ir izraktas ūdenstilpes - Pavasaru dīķis ar platību 3,1 ha, Gravu dīķis - 1,2 ha, Bērziema dīķis - 5,1 ha un Imaku dīķis. Mārupes ciemā atrodas Aigu dīķis (2 ha). Arī pārējā novada teritorijā atrodas mākslīgās ūdenstilpes, kā - Lagatu dīķis, Ceru dīķis u.c.

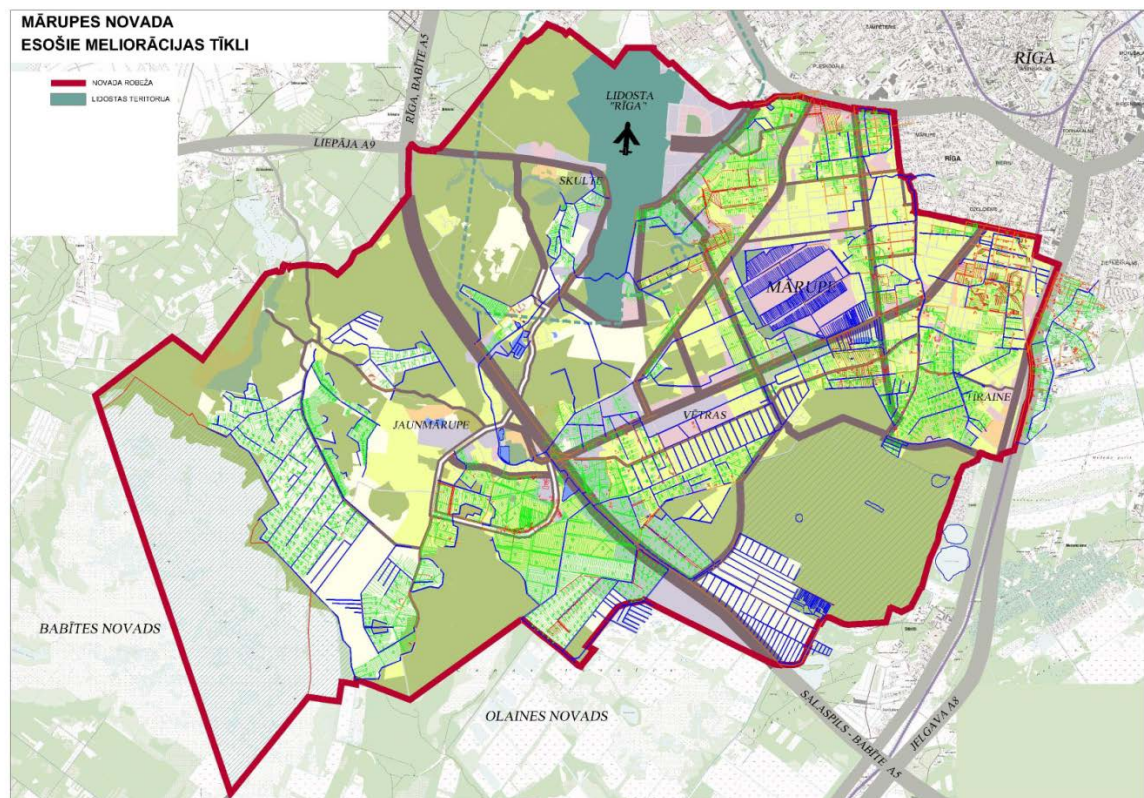
Dzilnupe ietek Babītes ezerā. Pēc Babītes polderu izbūves, Dzilnupe apvadīta gar poldera dambi un ieplūst Neriņā, kas savukārt poldera apvedkanālā. Dzilnupe vairākas reizes regulēta.

Drenāžas tīkls kopumā ir iebūvēts 818,09 km, tas uz šo brīdi nav precīzi sadalīts pa noteces baseiniem un ir būvēts lielsaimniecības ražošanas vajadzībām. Zeme ir fizisko personu īpašumā; izveidojušies koplietošanas drenu zari, kas apgrūtina drenāžas kopšanu un ekspluatāciju.

Mārupes novadā 80% lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir meliorētas.

Mārupes novadā ir jānodrošina meliorācijas sistēmu saglabāšana, ekspluatācija, uzturēšana, tām jākalpo sākotnēji paredzētajam mērķim - optimāla mitruma režīma nodrošināšanai augsnē, liekā ūdens aizvadīšanai

Shēma Nr. 21 Meliorācijas tīkli

2.6.5. Siltumapgāde

Mārupes novadā siltumapgādes pakalpojumi tiek nodrošināti Mārupē, Skultē, Tīrainē un Jaunmārupē.

Mārupes ciema centralizētās siltumapgādes sistēmas infrastruktūru veido katlu māja (jauda 1 MW, kurināmais - gāze) un siltumapgādes tīkli (~0.23 km).

Tīraines ciema centralizētās siltumapgādes sistēmas infrastruktūru veido katlu māja (jauda 3.2 MW, kurināmais – skaidas/kūdra) un siltumapgādes tīkli

Skultes ciema centralizētās siltumapgādes sistēmas infrastruktūru veido katlu māja (jauda 4.2 MW, kurināmais – gāze) un siltumapgādes tīkli (~0.8 km).

Jaunmārupes ciema centralizētās siltumapgādes sistēmas infrastruktūru veido katlu māja (jauda 37.188 MW, kurināmais – gāze) un siltumapgādes tīkli (5.75 km).

Lai nodrošinātu siltumapgādes sistēmas efektivitāti novadā nepieciešama māju un ēku siltināšana, ēku tehnisko koridoru siltuma pārvedes cauruļu renovācija un to izolācija, kā arī citi pasākumi.

2.6.6. Elektronisko sakaru tīkli

Mārupes novadā ir pieejams SIA „Lattelecom” fiksētais publiskais telekomunikāciju tīkls. SIA „Lattelecom” nodrošina klientiem dažādus pakalpojumus: balss telefonu, ISDN, dažāda ātruma datu pārraides līnijas un interneta pakalpojumus izmantojot telefona līnijas (DSL).

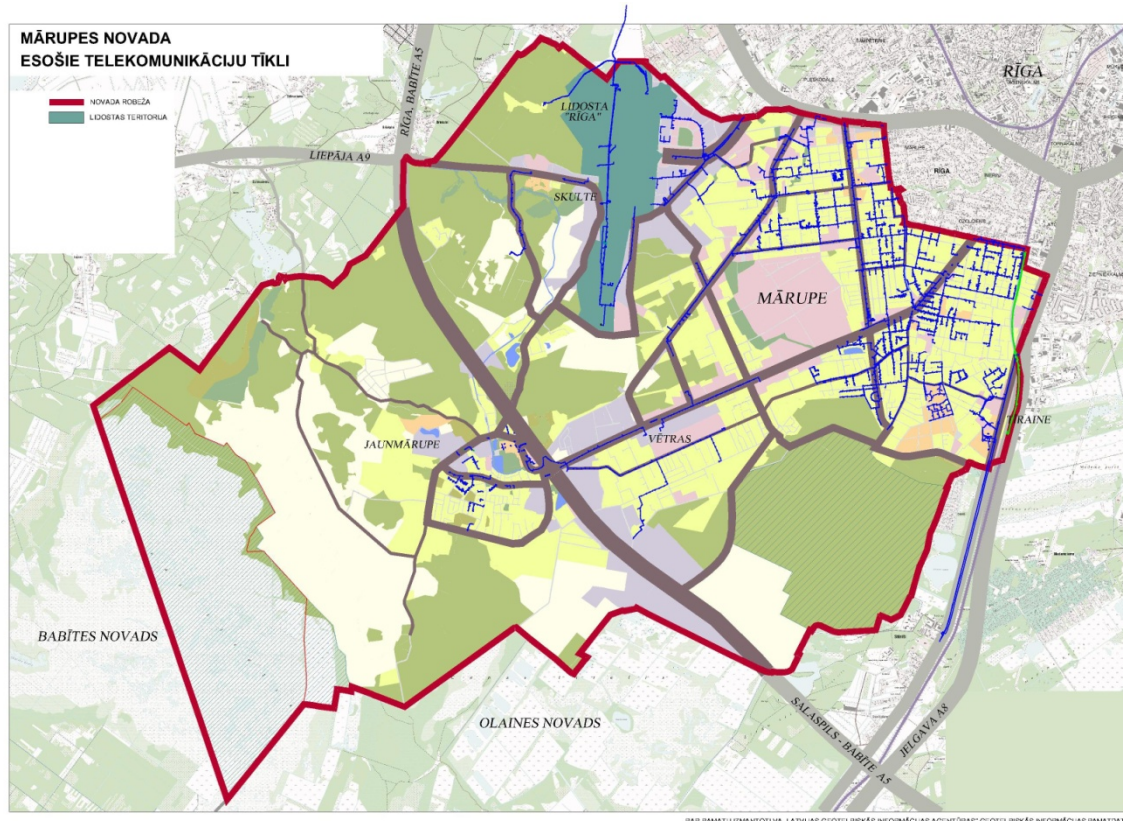
Mobilo sakaru pakalpojumus Mārupes novadā piedāvā SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, SIA „Tele 2” un SIA „Bite Latvija”. Mārupes novada teritorijā ir 13 SIA „Latvijas mobilais telefons” bāzes stacijas, SIA „Tele2” un SIA „Bite Latvija” pārklājums nodrošināts visā Mārupes novada teritorijā. Visām komunikācijām ir noteiktas ekspluatācijas aizsargjoslas.

Interneta un datu pārraides pakalpojumi Mārupes novadā tiek nodrošināti ar mobilajām telekomunikācijām, t.i., mobilais internets un datu pārraide, ko piedāvā visi mobilo sakaru operatori. SIA „Lattelecom” pakalpojumus nodrošina ar fiksētajām tālruņa līnijām, kā arī ar kabeļtīklu pieslēgumiem.

Tuvākajos gados paredzēts izveidot jaunas elektronisko sakaru komunikācijas Mazcenu alejā, Skultes ielā, Krones ielā, Mazajā Spulgu ielā, Mazajā Zemturu ielā, Zemturu ielā.

Tabula Nr. 16 SIA Lattelecom īpašumā esošie un plānotie objekti Mārupes novada teritorijā
īpašuma objektu saraksts

Mārupe/BD9	Mārupe	Daugavas 29/1
Mārupe/AC9	Lidosta "Rīga"	Lidosta "Rīga"
Mārupe/BH9	Lidosta "Rīga"	Cildas
Mārupe/AE9	Jaunskulte	Skultes 23
Mārupe/AJ9	Mārupe, Mārasciems	Rožu-Lielā, Mārasciems
Mārupe/AM9	Jaunmārupe	Mazcenas al. 29
Mārupe/AN9	Tīraine, Bērzpils	Viršu 10(11)
Mārupe/AT9	Mārupe	Liela 76, LTK tornis
Mārupe/AU9	Sēļi	Zeltrītu 20
Mārupe/BC9	Mārupes pag.	Plienčiema 30 -Vārpu 70 (Eisneri)
Mārupe/AW9	Mārupes pag.	Kantora 97

Shēma Nr. 22 Telekomunikācijas

Mārupes novadā pasta pakalpojumus nodrošina 3 pasta nodaļas, no kurām tikai viena, pasta nodaļa „Mārupe” Daugavas ielā 27, atrodas ārpus lidostas teritorijas. Pasta nodaļu nodrošinājums ir nepietiekams. Perspektīvē katrā ciemā ir nepieciešams izvietot pasta nodaļu.

2.6.7. Civilā aizsardzība un ugunsdzēsība

Mārupes novadā par ugunsdzēsību atbild Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona brigāde.

Civilās aizsardzības sistēmu veido valsts iestāde, pašvaldības, komersanti, kā arī visi darbaspējīgie Latvijas pilsoņi un nepilsoņi. Sistēmas organizācijas pamatā ir administratīvi teritoriālais princips.

Mārupes novadā ir plānota jauna Valsts ugunsdzēsības depo būvniecība Jaunmārupes ciemā, Ozolu ielā.

Riska teritorijas Mārupes novadā:

- Nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta riska teritorija - autoceļš A-5 (Rīgas apvedceļš);
- paaugstināta transporta riska zona pa dzelzceļu, kur tiek pārvadātas bīstamas ķīmiskas vielas un produkti - Stratēģiskā (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija - Rīga - Jelgava
- Starptautiskās lidostas „Rīga” maksimālā skaņas līmeņa diskomforta zona un gaisa kuģu avārijas to sadursmes rezultātā, kas rada draudus lidmašīnā esošajiem pasažieriem un iedzīvotājiem lidmašīnas nogāšanās vietā;
- teritorijas ar paaugstinātu ugunsbīstamību - mežu teritorijas (paaugstinātas un vidējas ugunsbīstamības tipi) un kūdras purvi;

Paaugstinātas bīstamības un riska teritorijas un objekti

1. Ugunsnedrošie un sprādzienbīstamie objekti, ugunsbīstamās teritorijas:

- SIA "Mārupe" degvielas glabātuve;
- SIA "Mārupe" gāzes apkures katlumāja;
- VAS lidosta "Rīga" teritorija, t.sk. lidostas degvielas uzpildes stacija;
- DUS "Shell Latvia";
- DUS "Neste";
- Gāzes uzpildes stacija - SIA "Kubs E";
- Gāzes uzpildes stacija SIA "ES Gāze";
- Maģistrālais gāzes vads - no Ventas ielas uz lidostu;
- Maģistrālais naftas vads - šoseja A5 - Salaspils virziens;
- Bierīņu purvs;
- Kūdras purvi Olaines virziena, Medema purvs, Bierīņpurvs, it sevišķi karjera zonā.

2. Ķīmiski bīstamie objekti:

- Saldētava pie zvēru fermas "Vētras";
- SIA "Mārupe" minerālmēslu glabātuve.

3. Masu pulcēšanās objekti un vietas:

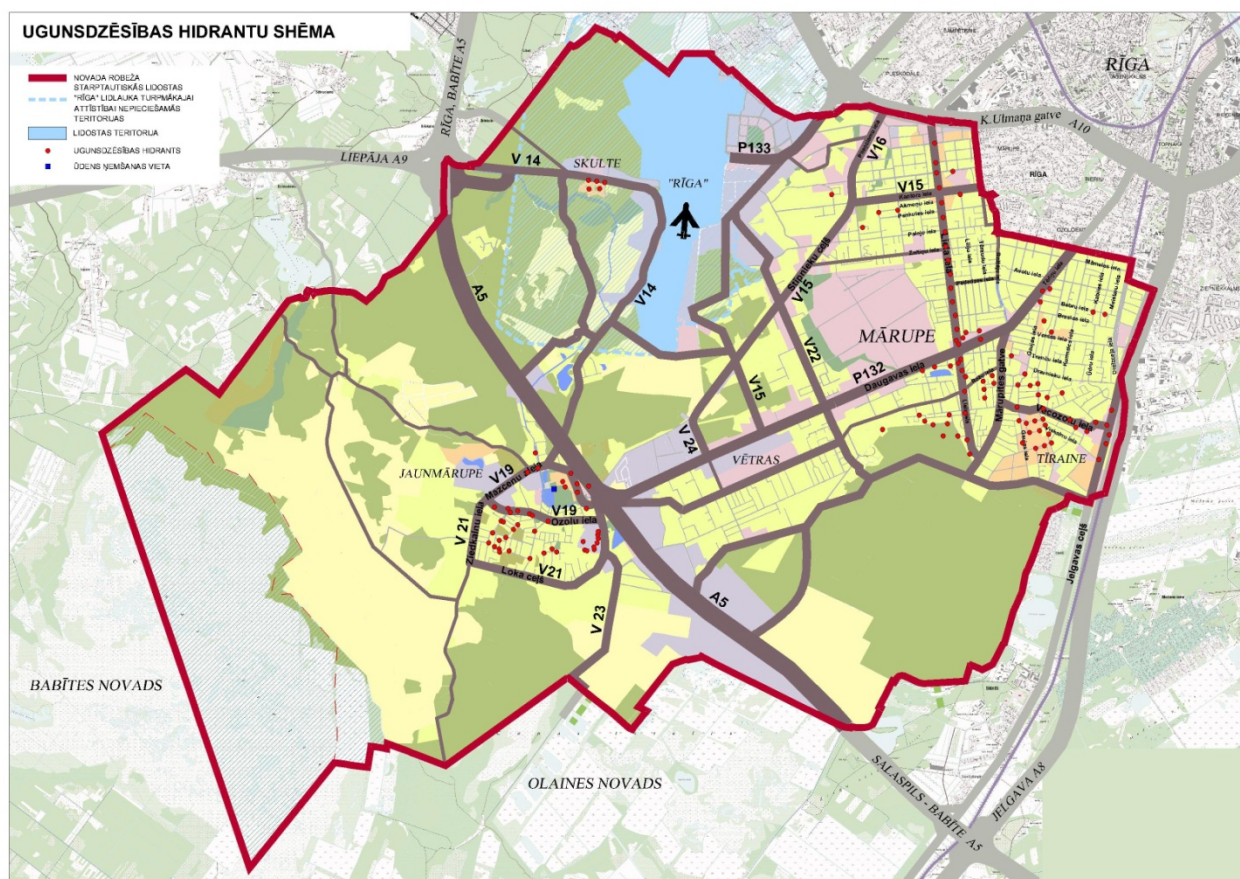
- Mārupes vidusskola;
- Pirmsskolas izglītības iestāde "Lienīte";
- Pirmsskolas izglītības iestāde "Tiraine";
- Mārupes pamatskola Tiraines ciemā;
- Skultes pamatskola;
- Mārupes mūzikas un mākslas skola Jaunmārupē ciemā;
- Mārupes novada padomes ēka, teritorija;
- Mazcenu bibliotēka;
- VAS lidosta "Rīga".

Valsts aizsardzības un civilās aizsardzības teritorijas un objekti - Aizsardzības ministrijas valdījumā atrodas būvju nekustamais īpašums Ceri, Mārupes novads, ar kadastra Nr.80765040004, kura sastāvā ietilpst 32 būves.

Ugunsdrošības un glābšanas darbu nodrošināšanai perspektīvē Jaunmārupē Ozolu ielā 2, Mārupes novadā, ir plānota Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvaldes Mārupes (C kategorijas) ugunsdzēsības depo būvniecība.

Ugunsdzēsības, glābšanas un civilās aizsardzības darbu nodrošinājumu saskaņā ar Latvijas būvnormatīvu un Civilās aizsardzības likuma prasībām tiek veidota ārējā ugunsdzēsības ūdensapgāde. Pakāpeniski novada teritorijā tiek veidota centralizēta ūdensapgādes sistēma ar cīlpveida tīkliem un ugunsdzēsības hidrantiem. Bez tam Mārupes novadā tiek veidotas ūdens ņemšanas vietas.

Shēma Nr. 23 Ūdens ņemšanas vietas un ugunsdzēsības hidranti

PAR PAMATU ŒMANTOTTI VĀ „LATVIJAS ĢEOTELPISKĀS INFORMĀCIJAS AĢENTĪBRAS” ĢEOTELPISKĀS INFORMĀCIJAS PAMATDĀTI

3. MĀRUPES NOVADA TERITORIJAS PERSPEKTĪVĀ ATTĪSTĪBA

3.1. Mārupes novada telpiskās attīstības koncepcija

Mārupes novada teritorija saskaņā ar Mārupes novada ilgtermiņa attīstības stratēģijas un Mārupes novada attīstības programmas nospraustajām vadlīnijām ir veidojama kā kvalitatīva dzīvesvieta, izdevīga biznesa realizācijas vide un kā vieta, kur harmoniski līdzās pastāv pilsētas un lauku vide un dzīves veids, kur tiek koptas un saglabātas dabas vērtības. Plānojot Mārupes novada teritorijas attīstību ir ievērota vēsturiskā pēctecība, respektētas iedzīvotāju šodienas vajadzības un nākotnes nepieciešamības, nodrošināta darījuma un ražošanas iespēju realizēšana tik lielā mērā, cik tas nodrošina teritorijas sabalansētu dabas un cilvēku radītās vides līdzāspastāvēšanu.

Mārupes novada ģeogrāfiskais stāvoklis un vēsturiski izveidojusies apbūves struktūra un dabas apstākļi ir noteikuši skaidri izteiktu telpiskās uzbūves struktūru:

- Blīvi apbūvētas dzīvojamās un darījumu teritorijas Rīgas un Starptautiskās lidostas „Rīga” tuvumā.
- Aktīvā darījumu un ražošanas objektu koncentrācija izdevīgu autoceļu tuvumā.
- Retināta lauku tipa apbūve kā pāreja no pilsētas tipa apbūves uz lauku teritorijām.
- Unikālās dabas teritorijas ar plašiem purviem, mežiem un laukiem.

3.1.1. Apbūve

Mārupes novadā izkopjama vēsturiski izveidojusies apdzīvojuma struktūra. Taču Mārupē, kā ekonomiski augošā novadā, ir plānota iedzīvotāju skaita un ekonomisko aktivitāšu palielināšana. Šim nolūkam paredzēta esošo inženiertehniski sagatavoto teritoriju intensīva izmantošana, esošās apbūves struktūras intensificēšana, nav paredzēta jaunu dabas teritoriju piemērošanu apbūves vajadzībām.

Šobrīd apbūves telpisko struktūru veido četri ciemi un lineāra darījumu apbūve pie valsts un pašvaldības ceļiem. Lai nodrošinātu kvalitatīvu dzīves vidi blīvi apdzīvotā vietā, kas izvietojusies paralēli valsts autoceļam P132, ir veidojams jauns ciems Vētras, kur perspektīvē ir nodrošināms pilns pakalpojumu spektrs.

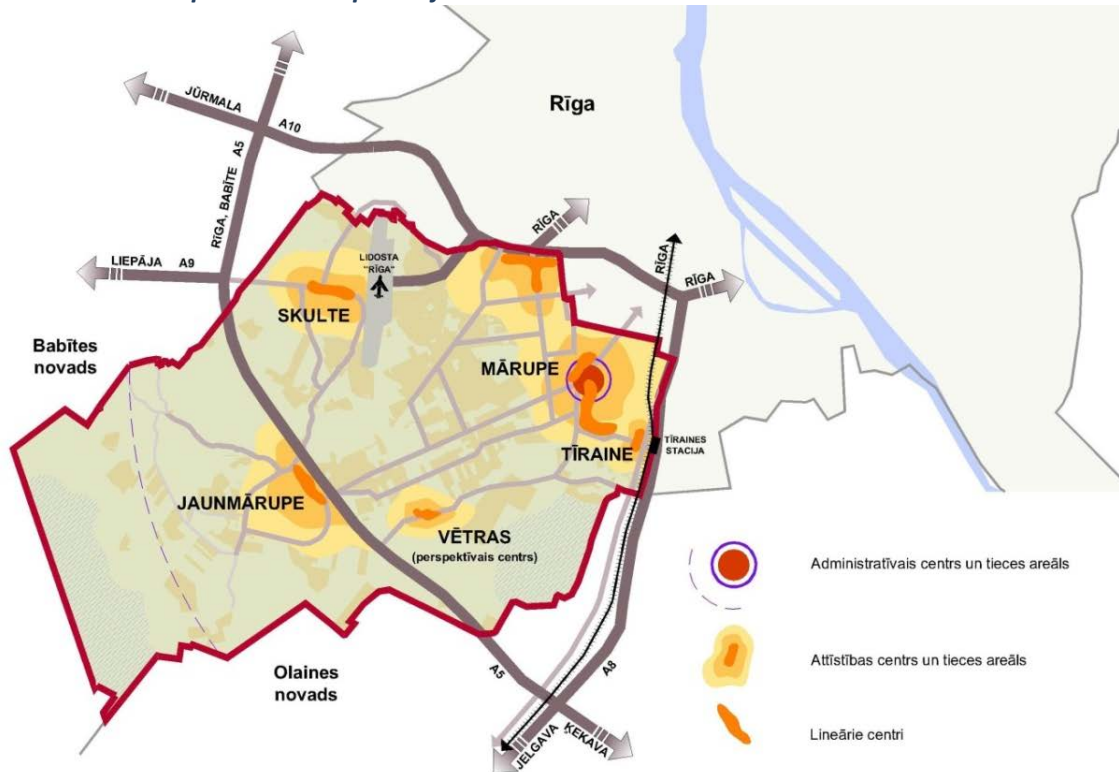
Mārupes ciemā tradicionāli ir veidojusies savrupmāju apbūve, kas cieši pieklāvusies Rīgas apbūvei. Paaugstinoties dzīves līmenim Mārupes novadā, vērojams liels pieprasījums pēc kvalitatīvām dzīvojamās apbūves teritorijām, kas vienlaicīgi pieprasa atbilstošu apkopes objektu izvietojumu. Mārupes ciemā vēsturiski izveidojusies blīvā apbūve un smalkais ielu tīklojums apgrūtina mūsdienu vajadzībām atbilstošu plašu apkopes un publisko ārtelpu izveidošanu. Mārupes ciemā veidojams lineārs apkopes centrs gar Daugavas ielu, kur palielināma pakalpojumu daudzveidība, veidojamas publiskas ārtelpas. Lai to realizētu, ciema centrā ir noteikta Jauka centru apbūves teritorija, kas pieļauj izvietot dažāda spektra apkopes objektus.

Jaunveidojamā savrupmāju apbūve ir koncentrējama neapbūvētajās, bet inženiertehniski sagatavotajās teritorijās. Mārupes ciema apbūve ir saaugusi ar Tiraines ciema apbūvi, izveidojusies blīva savrupmāju apbūve, kā arī plašas daudzstāvu dzīvojamo māju teritorijas. Tiraines ciems vēsturiski ir veidojies pie Rīgas-Jelgavas šosejas, kur šobrīd ir izveidojies nopietns darījumu objektu koncentrācijas centrs, ko būtiski ietekmē Rīgas un autoceļu tiešais tuvums. Jaunas darījumu teritorijas ir veidojamas starp dzelzceļa līniju un Jelgavas ceļu.

Mārupes ciemā tuvināti Tiraines ciemam ir veidojama daudzdzīvokļu apbūve un jauna

savrupmāju apbūve. Šīs teritorijas varētu būt pievilcīgas dzīvošanai, jo atrodas pie izdevīgiem transporta ceļiem un to tiešā tuvumā ir veidojams aktīvās atpūtas parks Medemu purva teritorijā. Tīraies ciema apkalpes centrs ir veidojams pie Mārupes pamatskolas.

Shēma Nr. 24 Mārupes novada apdzīvojuma struktūra

Mārupes ciema Z daļā pie Kantora ielas un Lielās ielas (Tēriņos) ir izveidojušās savrupmāju apbūves teritorijas, kas ir papildināmas ar jaunu savrupmāju apbūvi. Vienlaicīgi attīstās darījumu apbūve pie K.Ulmaņa gatves, kas uzskatāma par Mārupes novada vienu no svarīgākajām iezīmēm. K.Ulmaņa un Lielās ielas krustojuma tuvumā paredzēts izvietot jaukta centra apbūves teritoriju, kur veicama daudzfunkcionāla apbūve, pielietojot augstvērtīgus arhitektoniskus risinājumus. Jauktā centru apbūve ir veidojama ar paaugstinātu stāvu skaita un pilsētas tipa ēkām. Tā kā Lielā iela veidosies par galveno piekļuves vietu Mārupes novadam, ielas apbūvi ir jāveido arhitektoniski izteiksmīgu. Lineārais apkalpes centrs ir veidojams gar Lielo ielu. Intensīva darījumu apbūve ir veidojama Plienčiemā un K.Ulmaņa gatves krustojuma tuvumā.

Tikpat svarīga nozīme ir jaunveidojamai darījumu apbūvei tuvināti Starptautiskajai lidostai „Rīga”. Jau šobrīd lidostas tuvumā ir izveidojies loģistikas uzņēmumu klasteris. Tuvināti valsts autoceļam P133, kas ved uz lidostu, pie atjaunojamās Dzirnieku ielas un pie pašvaldības ceļa, kas veidojams kā Bašēnu ceļa pagarinājums, ir veidojamas lidostu apkalpojošu uzņēmumu teritorijas. Tuvināti lidostai galvenokārt ir izvietojami loģistikas uzņēmumi, bet pie valsts autoceļa P133 augstvērtīga darījumu apbūve, kas būtu orientēta galvenokārt uz tranzīta pasažieru apkalpošanu.

Jauna un daudzfunkcionāla attīstība ir paredzama izstrādātā Bieriņu purva teritorijā. Bieriņu purva teritorijā ir veidojama jaukta centru apbūves teritorija, kur iespējams izvietot administratīvos, apkalpes, kultūras un sporta objektus, kā arī dzīvojamo apbūvi. Teritorijai ir obligāti veicama detalizācija, izstrādājot lokālpilānojamu vai detālpilānojamu. Kopējā teritorijas izmantošanā ir jāparedz liels dabas teritoriju īpatsvars ar mākslīgām ūdenskrātuvēm. Apbūvi savienojot ar dabas pamatnes elementiem, ir iespējams veidot atraktīvu un vizuāli izteiksmīgu dzīves vidi gan iedzīvotājiem, gan darījumu objektiem. Būtiska loma ir teritorijas

kompozicionālajai uzbūvei. Ja Bierīņu purva teritorija perspektīvē veidosies kā svarīgs darījumu un administratīvais centrs, aktuāli ir akcentēt šīs teritorijas kompozicionālo centru, kā arī galvenās ieejas no blakus esošajām ielām.

Plašas darījumu teritorijas ir izveidojušās un paredzētas papildināt ap valsts autoceļu P132 Mārupe - Jaunmārupe. Izdevīgā novietojuma dēļ šī teritorija ir pievilcīga darījumu objektu attīstībai. Šobrīd uzņēmējdarbībai traucējošais faktors ir valsts autoceļa P132 neatbilstošs labiekārtojums. Valsts autoceļam ir nodrošināma kvalitatīva brauktuve, ietve, kā arī vietējas nozīmes brauktuves, kas nodrošinās piekļuvi gar valsts autoceļu izvietotajiem darījuma objektiem. Tiešā valsts autoceļu tuvumā ir izvietojama darījumu un vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve. Neskatoties uz saimnieciskās darbības veidu, uzņēmumu galvenajai fasādei ir jābūt orientētai pret Mārupes - Jaunmārupes ceļu, tai jābūt arhitektoniski augstvērtīgai un priekšpagalmos izvietojami tikai reklāmas elementi. Gar pašvaldības autoceļu C6 ir veidojamas darījumu un apkalpes teritorijas. Valsts autoceļu A-5 un P132 krustojuma tuvumā ir veidojama augstvērtīga apbūve ar paaugstinātu stāvu skaitu un vertikāliem akcentiem, lai uzsvētu nonākšanu Mārupes novadā un virzību uz darījuma objektiem, tomēr ievērojot Starptautiskās lidostas „Rīga” ēku un būvju augstuma ierobežojumus.

Jauns Vētras ciems ir veidojams pie valsts autoceļa P132 un pašvaldības autoceļa C6. Perspektīvā ciema teritorijā ir izveidojusies blīva savrupmāju apbūve, kas nav nodrošināta ar ikdienas pakalpojumiem. Šim nolūkam ir veidojams jauns sabiedriskais centrs ciema Z daļā pie pašvaldības autoceļa C11, kurā izvietojami ciema iedzīvotājiem nepieciešamie ikdienas pakalpojumi, kā arī sporta, kultūras un izglītības objekti.

Jaunmārupes ciemā ir saglabājama vēsturiski izveidotā apbūves struktūra ar izteiktu daudzstāvu dzīvojamā māju koncentrāciju un savrupmāju izvietojumu pārējā ciema daļā. Jaunmārupei ir paplašināmas ciema robežas, jo ciema teritorijā ir izvietoti apkalpes un izglītības objekti, kas piesaista lielu potenciālo iedzīvotāju skaitu. Saglabājama esošā Ciema centra teritorijas apbūve, kur līdzās daudzstāvu mājām ir izveidotas labiekārtotas ārtelpas. Jaunveidojamā daudzstāvu un savrupmāju apbūve ir izvietojama ciema R daļā pašvaldības autoceļa C4 tuvumā. Lineārais sabiedriskais centrs ir veidojams gar Mazcenu aleju, koncentrējoties galvenokārt ap Jaunmārupes sākumskolu. Jaunmārupē veicami pasākumi galvenokārt dzīves kvalitātes uzlabošanai, veidojot autotransporta, velotransporta un gājēju drošu pārvietošanos ciema teritorijā. Nepieciešams veidot jaunus apkalpes un tirdzniecības objektus ikdienas vajadzību apmierināšanai, kā arī veicināt jaunu nelielu pirmsskolas izglītības iestāžu radīšanu.

Skultes ciems ir raksturīgs ar vēsturiski izveidotām daudzstāvu dzīvojamo māju teritorijām. Diemžēl palielinātā trokšņa līmeņa dēļ Skultes ciems dzīvojamai funkcijai nav piemērots. Turklāt Skultes ciems pilnībā ietilpst „Starptautiskās lidostas „Rīga” lidlauka turpmākajai attīstībai nepieciešamajā teritorijā. Skultes ciemā visām ēkām un būvēm ir piemērojams pagaidu izmantošanas raksturs. Plānojuma aprēķina periodā Skultes ciemā nav veidojama jauna apbūve. Ir veicami pasākumi iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai. Perspektīvē Skultes ciemā paredzēts dzīvojamās teritorijas transformēt par darījuma teritorijām, kas saistītas ar periodisku dzīvošanu (viesnīcas apkalpojošam personālam vai tml.), kā arī veidojamas ražošanas teritorijas, kas saistītas ar augsto tehnoloģiju pielietošanu, kā arī izvietojami lidostu apkalpojoši vai ar lidostu saistīti darījuma objekti.

Jauns industriāls parks ir veidojams pie valsts autoceļa A5. Teritorijas dēļ izdevīgā novietojuma pie valsts autoceļa perspektīvē varētu būt pievilcīgas darījumiem, kas saistīti ar loģistikas pakalpojumiem, dažāda veida ražotnēm, kā arī tās varētu būt pievilcīgas tranzīta

transporta apkalpošanai. Apbūve ir veidojama arhitektoniski daudzveidīga un augstvērtīga. Teritoriju aktīvu apgūšanu veicinās valsts autoceļa A5 rekonstrukcijas projekts, kura ietvaros iespējams realizēt drošu piekļūšanu jaunveidojamiem objektiem.

3.1.2. Transports

Mārupes novada teritorijas plānojumā ir respektēti valsts līmeņa, reģiona līmeņa un vietējā līmeņa transporta sistēmas attīstības nosacījumi un nepieciešamības

Valsts līmenī Mārupes teritorijas plānojumā ir iekļauti valsts autoceļa A5 rekonstrukcijas risinājumi, un ir noteiktas Nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstībai nepieciešamās teritorijas, kā arī ir respektēts iespējamais Daugavas kreisā krasta dzelzceļa maršruts, kas veido kopīgu dzelzceļa – autotransporta koridoru Rīgas apvedceļa koridorā un maršruta Ziemeļu daļā iekļausies perspektīvajā Ziemeļu transporta koridorā. Mārupes novada teritorijas plānojumā tas attēlojams kā multimodāls transporta koridors.

Rīgas reģiona līmenī galvenās transporta problēmas ir saistītas ar racionālu sasaistes nodrošinājumu starp pašvaldību administratīvajiem centriem un apdzīvotām vietām. Visbūtiskākā ir sasaistes nodrošināšana ar Rīgas pilsētu. Svarīga loma ir jaunu vairāklīmeņu savienojumu izveidei K.Ulmaņa un Lielās ielas krustojumā, kā arī Lapiņu dambja un Vienības gatves sasaistei. Mārupes novada teritorijas plānojuma risinājumi ir veidoti, lai vecinātu šo savienojumu izveidi.

Mārupes novada teritorijas plānojuma risinājumos ir iekļauti arī Starptautiskās lidostas „Rīga” un Rīgas pilsētas Dienvidu tilta savienošās ceļa trases plānošanas priekšlikumi. Pamatojoties uz prognozējamo transporta plūsmu un valsts autoceļu tīkla attīstības prioritāšu izmaiņām, Starptautiskās lidostas „Rīga” un Rīgas pilsētas Dienvidu tilta savienošā ceļa trase Mārupes novada teritorijas plānojumā ir saglabāta, bet tās parametri ir piemērojami Rīgas reģiona ikdienas migrācijas un vietējām Mārupes novada vajadzībām. Mārupes novada teritorijas plānojumā savienojums iezīmējas kā Bašēnu ceļa pagarinājums Z un D virzienā, kas savienojas ar Lapiņu dambi. Tehnisko projektu izstrādes gaitā ir precizējami racionālākie savienojumi ar Vienības gatvi.

Vietējā līmenī Mārupes novadā galvenais uzdevums ir savstarpēju savienojumu nodrošinājums visām apdzīvotajām vietām un apdzīvoto vietu savienojums ar novada centru, kā arī savienojums ar Rīgas pilsētu. Problemātiskākais ir Skultes ciema savienojums ar Mārupes ciemu. Šim nolūkam ir izveidojams pašvaldības ceļš gar lidlauka D daļu, kas turpinās kā Dzirnietu iela un savienojas ar pašvaldības ceļu, kas turpinās kā Bašēnu ceļš. Plānotais ceļš ir veidojams kā galvenais tranzīta transporta ceļš, lai novērstu paaugstinātu transporta plūsmu caur blīvi apdzīvotām vietām.

Starptautiskās lidostas „Rīga” attīstība ir veicama saskaņā ar lidostas attīstības stratēģiskiem risinājumiem. „Starptautiskās lidostas „Rīga” lidlauka turpmākajai attīstībai nepieciešamajā teritorijā ir iespējams izvietot attīstībai nepieciešamos infrastruktūras elementus, tādus kā lidostas skrejceļa pagarinājumu, paplašinātus peronus un lidmašīnu stāvvietas, vietas gaisa kravu glabāšanai, kā arī paralēlo lidostas skrejceļu ārpus esošās lidostas teritorijas, un perpendikulāro skrejceļu esošā skrejceļa ziemeļu galā. Perspektīvā lidostas teritorijā ir veidojams dzelzceļa līnijas ievads.

Mārupes novada teritorijas attīstības un kvalitatīvas dzīves vide nodrošinājuma viens no

pamatnosacījumiem ir racionāls sabiedriskais transports. Šobrīd sabiedriskais transports galvenokārt tiek realizēts kopīgi ar Rīgas pilsētu. Mārupes novadā nepieciešams nodrošināt visu apdzīvoto vietu un pakalpojumu vietu savstarpēju sasaisti.

Daļa Mārupes novada iedzīvotāju kā sabiedrisko transportu izmanto esošo elektrovilcienu satiksmi. Lai palielinātu dzelzceļa transporta iekļaušanos sabiedriskā transporta struktūrā, veidojami jauni maršruti apdzīvoto vietu sasaistei ar dzelzceļa pieturām. Turklāt ir paredzēta stāvparka izveide pie Tīraines stacijas, kas atvieglos Rīgas pilsētas ielu tīkla noslogojumu ar vieglajām automašīnām.

Lai uzlabotu sabiedriskā transporta savstarpējo saistību ar lidostu „Rīga”, ir plānota iespēja izveidot tramvaju līniju, kas iekļautos Rīgas pilsētas tramvaju ceļu tīklā. Skat. Shēmu Nr. 12 Sabiedriskais transports

Visās ciemu teritorijās jāparedz pasākumi drošai gājēju kustībai. Mārupes novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ir noteikti ielu un ceļu konceptuālie šķērsprofili, kuros bez brauktuves un inženierinfrastruktūras elementiem paredzēts izvietot gājēju ietves, ielu apgaismojumu un apstādījumu joslas.

Svarīga loma Mārupes novada transporta sistēmā ir atvēlama velosipēdu kustībai. Tā kā Mārupes novadā attālums starp blīvi apdzīvotām vietām un pakalpojumu objektiem ir samērā liels gājējiem, bet neliels autobraucējiem, racionālākais transporta veids būtu velotransports. Šim nolūkam Mārupes novada teritorijā ir izveidojami veloceliņi, kas var tik iekļauti ielu sarkanajās līnijās un ceļu nodalījuma joslās, vai arī veidoti kā atsevišķi transporta infrastruktūras elementi. Velotransports ir izmantojams gan kā ikdienas transporta līdzeklis lietišķām vajadzībām, gan atpūtas un veselīga dzīvesveida vajadzībām. Mārupes novada veloceliņi ir iekļaujami reģiona veloceliņu tīklā. Skat. Shēmu Nr. 13 Velotransports.

3.1.2. Dabas teritorijas

Mārupes novadā dabas teritorijas ir saudzējamas un kopjamas. Šim nolūkam nosakāma pieļaujamā antropoloģiskā slodze katrai dabas teritorijai. Novada teritorijas attīstībā ir strikti nodalāmas dabas vērtības, kas saglabājamās nemainīgā veidā un dabas teritorijas, kas piemērojamas iedzīvotāju un viesu atpūtai.

Mārupes novada nozīmīgākais “dabas kapitāls” ir mežu un purvu teritorijas. Daļu Mārupes novada teritorijas aizņem Rīgas pilsētas meži, kuru apsaimniekošanas mērķos ir saglabāt dabisko mežu biotopus, reto un aizsargājamo sugu biotopus, kā arī nodrošināt iedzīvotājiem rekreācijas iespējas. Izmantojot mežu rekreācijas, organizētā tūrisma attīstībai, noteicošais faktors ir meža ainavas saglabāšana. Mežu teritorijas paredzēts saglabāt neskartas, pieejamas sabiedrībai. Lai nodrošinātu cilvēku organizētu kustību atsevišķās mežiem tuvējās teritorijās, tajās paredzēts izvietot atpūtas objektus.

Mārupes novada teritorijā atrodas unikāla dabas vērtība - Cenu tīrelis, kurā sastopamie biotopi ir iekļauti aizsargājamo biotopu sarakstā. Tīrelis ar savām lāmām un ezeriņiem starptautiskā līmenī iekļauts putniem nozīmīgo vietu sarakstā. Cenu tīrelis ir aizsargājama dabas teritorija, kur nav pieļaujama iejaukšanās dabas procesos. Cenu tīreļa tuvumā ir izvietojamas dabas takas, putnu vērošanas laukumi. Tīreļa tuvumā pie esošajiem piebraucamajiem ceļiem ir veidojamas atpūtas vietas.

Visas esošās ūdenstilpes un ūdensteces Mārupes novadā ir paredzēts saglabāt un kopt. Lai novērstu pārmitru teritoriju veidošanos, papildus vēlams veidot mākslīgās ūdenskrātuves.

Mārupes raksturīgā iezīme ir mozaīkveida ainava. Tipiska lauku ainava ir saglabājama D virzienā no valsts autoceļa A5, kā arī lidostas skrejceļa tiešā tuvumā. Kā tradicionāla Mārupes novada saimnieciskā darbība dabas vidē ir jāsaglabā lauksaimniecība, balstīta uz modernām tehnoloģijām un pielietojot intensīvas apsaimniekošanas metodes. Tā kā lauksaimniecība ir viens no novada ekonomiskās attīstības pamatelementiem, bet vienlaicīgi šīs teritorijas atrodas tiešā dzīvojamo un darījuma teritoriju tuvumā, ir nepieciešams lauksaimniecības uzņēmumus veidot

videi un ainavai nekaitīgus.

Diemžēl Mārupes novada teritorijas ūdensteces meliorācijas būvniecības ietekmē zaudējušas savu ainaviskumu. Mārupes novadam ir raksturīgas vairākas ūdenskrātuves. Jaunmārupes centrā esošās ūdenskrātuves ir iekļautas dabas parka teritorijā. Jaunas ūdenskrātuves varētu veidot gan izstrādātā Bierīņu purva teritorijā, Medema purva izstrādātajās daļās.

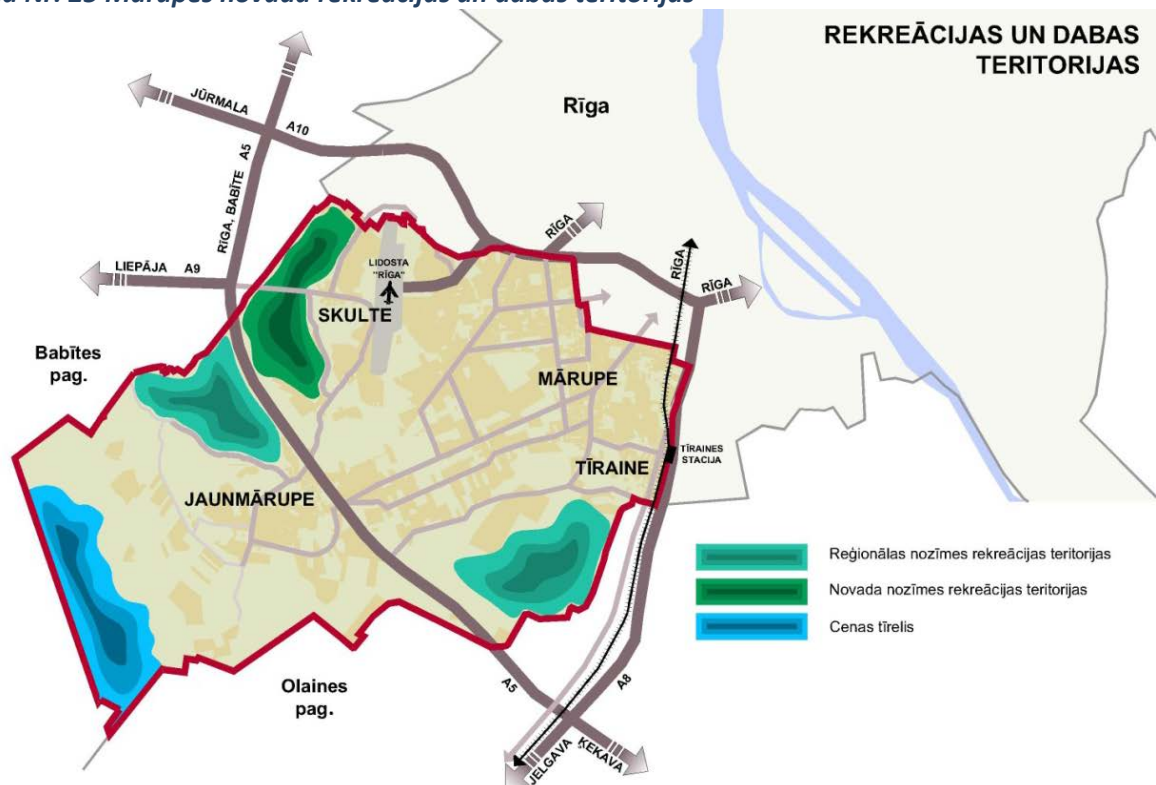
Mārupes novadā ir veicināma aktīvā atpūta. Plašām rekreācijas vajadzībām ir izmantojami esošie un paplašināmie golfa laukumi ar tiem pieguļošajām teritorijām.

Skultes tuvumā esošās dabas teritorijas ir saglabājamās neapbūvētas, bet ar iedzīvotāju aktīvas atpūtas vajadzībām atbilstošu labiekārtojumu. Veselīga dzīvesveida nodrošināšanai ir veidojamas pastaigu takas, atpūtai un sportam ir izmantojamas zirgu izjādes.

Kā jaunas atpūtas vietas, kas nodrošinās Mārupes novada, kā arī Rīgas iedzīvotāju un viesu brīvā laika pavadīšanas iespējas, ir veidojamas izstrādātā Medemu purva teritorijā, paredzot aktīvas atpūtas iespējas ūdens tuvumā. Medemu purvu perspektīvē paredzēts veidot par aktīvās atpūtas parku, kurā paredzētas pastaigu, makšķerēšanas un citas atpūtas iespējas. Veidojamas mākslīgas ūdenskrātuves, kur paredzēts izvietot peldētavas un ūdens atrakciju teritorijas. Pirms teritorijas piemērošanas rekreācijas vajadzībām ir veicama rekultivācija, kas var saistīties ar melioratīvo sistēmu likvidāciju, tādējādi panākot purva dabīgo aizaugšanas procesu, iespējama arī daudzveidīgas ainavas izveide ar ūdenskrātuvēm un mežaudzēm.

Mārupes novadā ir veidojama kvalitatīva ikdienas rekreatīvā vide dzīvojamās un darījuma teritorijās, kur kopjamas un saglabājamās esošās labiekārtotās apzaļumotās teritorijas. Šim nolūkam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ir noteiktas obligāti saglabājamās brīvās teritorijas un jaunas apbūves gadījumos ir noteikti publiski pieejamo labiekārtoto teritoriju lielumi.

Shēma Nr. 25 Mārupes novada rekreācijas un dabas teritorijas

3.2. Mārupes novada teritorijas funkcionālais zonējums

Mārupes novada teritorijas izmantošanai saskaņā ar novada telpiskās attīstības koncepciju ir noteikts funkcionālais zonējums. Funkcionāli Mārupes novada teritorijas var iedalīt dzīvojamās apbūves teritorijās, publiskās apbūves teritorijās, rūpnieciskās apbūves teritorijās, lauku apbūves teritorijās kā arī transporta infrastruktūras un inženierkomunikāciju teritorijās un dabas teritorijās, kur ietilpst meži, parki, purvi, ūdeņi.

Tabula Nr. 17 Mārupes novada teritorijas funkcionālais zonējums

Nr.	Apakš-zonējums	Apzīmējums	Atļautā izmantošana	Palīgizmantošana	Minimālā zemes Vienības platība
Savrupmāju apbūves teritorijas					
1.	Savrupmāju teritorijas	DzS	Savrupmāju (t.sk. dvīņu māju, rindu māju) un to pakārtoto saimniecības ēku būvniecība	Tirdzniecības, pakalpojumu objekti, pirmsskolas izglītības iestādes, veselības aizsardzības un sociālās aprūpes objekti, publiski labiekārtoti laukumi	1200m ²
2.	Retinātas savrupmāju teritorijas ciemos	DzS1	Savrupmāju (t.sk. dvīņu māju, rindu māju) un to pakārtoto saimniecības ēku būvniecība	Tirdzniecības, pakalpojumu objekti, pirmsskolas izglītības iestādes, veselības aizsardzības un sociālās aprūpes objekti, tūrisma un atpūtas objekti, publiski labiekārtoti laukumi	2000m ²
3.	Mežaparku apbūves teritorijas	DzS2	Savrupmāju (t.sk. dvīņu māju, rindu māju) un to pakārtoto saimniecības ēku būvniecība	Tirdzniecības, pakalpojumu objekti, pirmsskolas izglītības iestādes, veselības aizsardzības un sociālās aprūpes objekti, publiski labiekārtoti laukumi	2000m ² Maksimālais apbūves blīvums 20%
4.	Mazsaimniecību teritorijas ārpus ciemiem	DzSM	Savrupmāju (t.sk. dvīņu māju, rindu māju) un to pakārtoto saimniecības ēku būvniecība	Tirdzniecības, pakalpojumu objekti, pirmsskolas izglītības iestādes, veselības aizsardzības un sociālās aprūpes objekti, tūrisma un atpūtas objekti, publiski labiekārtoti laukumi	3000m ²
5.	Vasarnīcu teritorijas	DzSV	Vasarnīcu, brīvdienu māju, dārza māju, savrupmāju būvniecība	tirdzniecības, pakalpojumu objekti, publiski labiekārtoti laukumi	600m ²

Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas					
6.	Daudzdzīvokļu māju apbūve	DzD	Daudzdzīvokļu māju būvniecība	Tirdzniecības, pakalpojumu objekti, pirmsskolas izglītības iestādes, sporta un kultūras iestādes, veselības aizsardzības un sociālās aprūpes objekti, publiski labiekārtoti laukumi garāžas, autostāvvietas	200 m ² uz 1 dzīvokli, bet ne mazāk kā 5000 m ²
Publiskās apbūves teritorijas					
7.	Publiskās apbūves teritorijas	P	Pārvaldes iestāžu apbūve, kultūras iestāžu apbūve, izglītības iestāžu apbūve, sporta ēku un būvju apbūve, veselības aizsardzības un sociālās aprūpes objekti	Tūrisma un atpūtas iestāžu objektu apbūve, tirdzniecības, pakalpojumu objekti, publiski labiekārtoti laukumi, reliģisko ēku apbūve, autostāvvietas, visu transporta veidu pasažieru stacijas, aizsardzības un drošības iestāžu apbūve	2000 m ²
8.	Darījumu un apkopes objektu apbūves teritorijas	PD	Biroju ēku apbūve tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve, sporta ēku un būvju apbūve, daudzfunkcionāla, kompleksa apbūve, tūrisma un atpūtas iestāžu objektu apbūve	Publiski labiekārtoti laukumi, reliģisko ēku apbūve, autostāvvietas, garāžas, automašīnu apkopes uzņēmumi, visu transporta veidu pasažieru stacijas, aizsardzības un drošības iestāžu apbūve, lauksaimnieciskā izmantošana	1ha
Jauktas centru apbūves teritorijas					
9.	Jauktas centra apbūves teritorijas	JC	Savrupmāju (t.sk. dvīņu māju un rindu māju) apbūve, daudzdzīvokļu māju apbūve, biroju ēku apbūve, tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve, kultūras iestāžu apbūve, izglītības iestāžu apbūve, sporta ēku un būvju apbūve, veselības aizsardzības un sociālās aprūpes objekti, daudzfunkcionāla, kompleksa apbūve	Tūrisma un atpūtas iestāžu objektu apbūve, publiski labiekārtoti laukumi, reliģisko ēku apbūve, autostāvvietas, garāžas, aizsardzības un drošības iestāžu apbūve, lauksaimnieciskā izmantošana	Saskaņā ar precizēto atļauto izmantošanu

Rūpniecības teritorijas					
10.	Darījumu un vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve	RD	Biroju ēku apbūve, loģistikas uzņēmumi, vairumtirdzniecības iestādes, vieglās rūpniecības uzņēmumi	Tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve, publiski labiekārtoti laukumi, autostāvvietas, garāža transporta līdzekļu apkopes uzņēmumi, aizsardzības un drošības iestāžu apbūve, inženiertehniskās infrastruktūras apbūve, degvielas uzpildes stacijas, lauksaimnieciskā izmantošana	1ha
11.	Rūpnieciskā apbūve	R	Vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve Smagās rūpniecības uzņēmumu apbūve leguves rūpniecība un karjeru izstrāde Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu apbūve	Biroju ēku apbūve, loģistikas uzņēmumu apbūve, vairumtirdzniecības iestāžu apbūve, tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve, aizsardzības un drošības iestāžu apbūve, energoapgādes uzņēmumu apbūve, autostāvvietas, garāžas transporta līdzekļu apkopes uzņēmumi, lauksaimnieciskā izmantošana	1ha
12.	Lauksaimnieciskās ražošanas objektu apbūve	RL	Lauksaimnieciskās ražošanas un pārtikas ražošanas uzņēmumi	Tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve, lauksaimnieciskā izmantošana	1ha
Transporta infrastruktūras objekti					
13.	Auto-transporta infrastruktūras objekti	TR	Transporta infrastruktūras objektu apbūve, inženiertehniskās infrastruktūras objektu apbūve	Tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve, transporta apkalpes uzņēmumi, degvielas uzpildes stacijas	
14.	Dzelzceļa infrastruktūras objekti	TDZ	Dzelzceļa infrastruktūras objektu apbūve	Tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve	
15.	Lidlauka teritorija	LO	Lidostas un tās infrastruktūras objektu apbūve	Biroju ēku apbūve, loģistikas uzņēmumu apbūve, tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve,	

				aizsardzības un drošības iestāžu apbūve, autostāvvietas, garāžas	
Tehniskās apbūves teritorijas					
16.	Tehniskās apbūves teritorijas	TA	Inženiertehniskās infrastruktūras objektu, transporta infrastruktūras objektu apbūve, energoapgādes uzņēmumu apbūve	Biroju ēku apbūve, tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve, aizsardzības un drošības iestāžu apbūve, autostāvvietas, garāžas	
Ūdeņu teritorijas					
17.	Upes, dīķi, ezeri	Ū	Dabīgas ūdensteces, dabīgas vai mākslīgas ūdenskrātuves	Publiska ārtelpa bez labiekārtojuma vai ar labiekārtojumu, sporta ēku vai būvju apbūve, sezonas rakstura pakalpojuma objektu apbūve	
18.	Purvi	ŪP	Dabas teritorija bez labiekārtojuma	Tūrisma un atpūtas iestāžu objektu apbūve	
Mežu teritorijas					
19.	Meži	M	Mežsaimnieciskā izmantošana, labiekārtota publiskā ārtelpa	Tirdzniecības, pakalpojumu tūrisma un atpūtas iestāžu objektu apbūve, sporta ēku un būvju apbūve, viensētu apbūve	
Dabas un apstādījumu teritorijas					
20.	Publiska labiekārtota ārtelpa	DA	Publiska ārtelpa bez labiekārtojuma, labiekārtota publiska ārtelpa	Tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve Tūrisma un atpūtas iestāžu objektu apbūve, sporta ēku un būvju apbūve, lauksaimnieciskā izmantošana	
21.	Kapsētas	K	Kapsētas	Tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve, Autostāvvietas	
Lauksaimniecības teritorijas					
22.	Lauksaimniecības teritorijas	L	Lauksaimnieciska teritorijas izmantošana, lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve, dīksaimniecība dzīvojamā apbūve, energoapgādes uzņēmumu apbūve, publiska ārtelpa	Tirdzniecības, pakalpojumu objektu apbūve, tūrisma un atpūtas iestāžu objektu apbūve, sporta ēku un būvju apbūve, meža apsaimniekošana, vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve, aizsardzības un drošības iestāžu apbūve	

3.3. Aizsargjoslas

Mārupes novada teritorijā tiek noteiktas visu veidu aizsargjoslas:

- 1) vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas;
- 2) ekspluatācijas aizsargjoslas;
- 3) sanitārās aizsargjoslas;
- 4) drošības aizsargjoslas.

3.3.1. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas

Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa, lai samazinātu vai novērstu antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas.

Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas

Atbilstoši Aizsargjoslu likumam, no 10-25 km garām upēm, lai samazinātu negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām un saglabātu apvidum raksturīgo ainavu gar Mārupīti, Neriņu un Dzilnupīti, noteikta aizsargjosla 50 m platumā ārpus ciemu robežām un 10 m ciemu robežās. Nodrošinot aizsargjoslas gar upēm, samazinās tiešā un netiešā piesārņojuma noplūde ūdenstecē, veidojas zaļā zona, kas saista atsevišķus mežu masīvu nogabalus.

Božu ūdenskrātuvei noteikta aizsargjosla - 100 m. Mākslīgiem ūdensobjektiem, kuru platība ir lielāka par 0,1 ha aizsargjoslas platums – 10 m plata josla katrā krastā

Aizsargjoslas ap purviem

Aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas) zonā.

Mārupes novadā vērtīgākā dabas vides teritorija ir **Cenu tīreļa neskartā daļa**, kuru var uzskatīt par unikālu veidojumu ar vairākām ezeru grupām un bagātu ar aizsargājamo putnu sugām. Teritorijai noteikta **100 m aizsargjosla**, kurā ierobežojama saimnieciskā darbība. Purva teritorijas apsaimniekošanai Mārupes un Babītes novadā izstrādājams vienots apsaimniekošanas plāns.

Dabas vides saglabāšanai nosakāma aizsargjosla **50 m ap Medema purva neizstrādāto daļu** un **20 m aizsargjosla ap purva izstrādāto daļu**. Bierīņu purvs ir zaudējis purvam raksturīgo veģetāciju, aizsargjosla tam nav nosakāma.

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām nosaka, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā (ne mazāk kā uz 25 gadiem). Ūdens ņemšanas vietām nosaka stingrā režīma, bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu.

Tabula Nr. 18 Ūdens apgādes urbumi, kuriem noteiktas aizsargjoslas

Urbuma Nr.	Aprēķinātie aizsargjoslu rādiusi (m)		
	Stingra režīma	Bakterioloģiskā	Ķīmiskā
9932	10	nav nepieciešama	20*
10004	10	nav nepieciešama	nav nepieciešama
7765	10	nav nepieciešama	301
7625	10	nav nepieciešama	204

Mežu aizsargjoslas ap pilsētām

Mežu aizsargjoslas ap pilsētām tiek noteiktas, lai nodrošinātu pilsētu iedzīvotājiem atpūtai un veselības uzlabošanai nepieciešamos apstākļus, kā arī lai samazinātu vai kompensētu pilsētu negatīvo ietekmi uz vidi. Mežu aizsargjoslas ap pilsētām robeža ir precizējama Mārupes novada domei un Rīgas pilsētas mežu apsaimniekošajam uzņēmumam noslēdzot savstarpēju līgumu. Mārupes novada teritorijā mežos, kas ieskaitāmi aizsargjoslās ap pilsētām, nav pieļaujama saimnieciska darbība, izņemot kopšanas cirtes, izlases cirtes un sanitārās cirtes, kas arī veicinātu meža sanitārā stāvokļa uzlabošanu.

Visos pārējos mežos Mārupes novadā iespējama tikai tāda saimnieciska darbība, kas saistīta ar rekreācijas funkcijas nodrošināšanu vai arī nepieciešama Mārupes novada infrastruktūras nodrošināšanai, kā arī pieļaujamās kopšanas cirtes, izlases cirtes un sanitārās cirtes. Mežu teritorijās aizliegts izvietot lopbarības minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu, kokmateriālu un citu veidu glabātavas.

3.3.2. Eksploatācijas aizsargjoslas

Eksploatācijas aizsargjoslas tiek noteiktas gar transporta, sakaru un citu komunikāciju līnijām, kā arī ap objektiem, kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību. Eksploatācijas aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu eksploatāciju un attīstības iespējas.

Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem

Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu ielu, autoceļu un dzelzceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu eksploatāciju un drošību, kā arī izveidotu no apbūves brīvu joslu, kas nepieciešama ielu un autoceļu rekonstrukcijai.

Mārupes novada teritorijā ciemos gar ielām un autoceļiem - aizsardzības zona noteikta kā ielas sarkanā līniju (esoša vai projektēta ielas robeža) un būvlaide (līnija, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei).

Ārpus ciemiem noteiktas sekojošas valsts autoceļu un pašvaldības ceļu aizsargjoslas

Valsts galvenajiem autoceļiem - 100 metri uz katru pusi no ceļa ass

A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte)

Valsts reģionālajiem autoceļiem - aizsargjosla 60 metri uz katru pusi no ceļa ass:

P132 Rīga - Mārupe

P133 Lidostas "Rīga" pievadceļš

Valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem - aizsargjosla 30 metri uz katru pusi no ceļa ass:

V13 Tīraine - Jaunolaine

V14 Jaunmārupe - Skulte

V15 Rīgas robeža - Silnieki - Puķulejas

V16 K.Ulmaņa gatve - Silnieki

V19 Pievedceļš Mārupes darba vadītāja iecirknim

V21 Bērziems - Lācplēši - Kalngale

V22 Bašēni - Mežgaļi

V23 Kalngale - Lagatas

V24 Pievedceļš Mārupes zvēru fermā

Pašvaldības ceļiem aizsargjosla tiek noteikta 30 m no ceļa ass uz katru pusi.

Dzelzceļa līnijai Rīga - Jelgava noteikta aizsargjosla Tīraines ciemā 50 m no malējās sliedes dzelzceļa katrā pusē, ārpus ciemu teritorijām –100 m katrā pusē no malējās sliedes

Aizsargjoslas gar elektronisko sakaru tīkliem

Aizsargjoslas gar visu veidu un piederības elektronisko sakaru tīkliem un to infrastruktūras būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektronisko sakaru tīklu un to infrastruktūras būvju maksimālu aizsardzību no cilvēka, dabas vai citu faktoru nevēlamas ietekmes, kuras rezultātā var tikt traucēta elektronisko sakaru tīklu droša ekspluatācija, radīti zaudējumi tautsaimniecībai un valstij.

Aizsargjoslām gar elektronisko sakaru tīkliem, ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem, antenu mastiem un to atsaitēm nosaka saskaņā ar aizsargjoslu likuma prasībām. Aizsargjoslas precizējamas veicot zemes gabalu uzmērījumus, izstrādājot detālplānojumus un lokālplānojumus

Aizsargjoslas ap valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un hidrometriskajiem posteņiem un ap citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem.

Mārupes novada administratīvajā teritorijā atrodas meteoroloģiskais radars un pazemes ūdeņu valsts nozīmes stacija Mārupe. Aizsargjoslas ap valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un hidrometriskajiem posteņiem un ap citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem nosaka, lai nodrošinātu novērojumu precizitāti un nepārtrauktību. Aizsargjoslās ir aizliegta jebkura darbība bez saskaņošanas ar „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru”.

Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem

Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības elektriskajiem tīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektrisko tīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību. Lai nodrošinātu elektrisko tīklu drošu ekspluatāciju, kā arī piekļūšanu energoobjektiem, ir noteikts šāds aizsargjoslu platums:

- gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu 110 kilovoltu 7 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas, ārpus ciemiem 30 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas,
- gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu 330 kilovoltu ciemu robežās 12 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas, ārpus ciemiem 30 metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas;
- 20 kV gaisvadu elektrolīnijas trase mežu zemēs ir noteikta 13 metru platā joslā, kas ir vienāda ar aizsargjoslas platumu ārpus ciemiem. 20 kV gaisvadu elektrolīnijas aizsargjosla ciemos ir 2,5 metru attālumā no līnijas ass.
- 0,4 kV gaisvadu elektrolīnijas trase mežu zemēs ir noteikta 5 metru platā joslā, bet 0,4 kV elektrolīnijas aizsargjosla ārpus ciemiem 6,5 metru attālumā no līnijas ass. 0,4 kV elektrolīnijas aizsargjosla ciemos ir 2,5 metru attālumā no līnijas ass.
- 0,4-20 kV kabelīlīnijām - trase mežu zemēs ir noteikta divus metrus platā joslā. 0,4-20 kV kabelīlīniju aizsargjosla- kabelu līnijas katrā pusē 1 metra attālumā no līnijas ass.
- Aizsargjosla gar elektrisko tīklu sadales iekārtām, fideru punktiem, transformatoru apakšstacijām ir noteikta 1 metra attālumā ārpus šo iekārtu nožogojuma vai to vistālāk ārpusē izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai grīdas virsmas.

Siltumtīklu aizsargjoslas

Ekspluatācijas aizsargjoslas gar siltumtīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu siltumtīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību. Tās tiek noteiktas gar pazemes siltumvadiem, siltumapgādes iekārtām un būvēm, ap virszemes siltumvadiem, sadales iekārtām un siltuma punktiem. Aizsargjoslas precizējamas veicot zemes gabalu uzmērījumus, izstrādājot detālplānojumus un lokālplānojumus

Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm

Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu meliorācijas būvju un ierīču ekspluatāciju un drošību. Mārupes novadā ēkas un būves drīkst izvietot ne tuvāk kā 10 m no valsts meliorācijas sistēmu būvēm vai ierīcēm, no koplietošanas ūdensnotekām.

Aizsargjoslas precizējamas veicot zemes gabalu uzmērījumus, izstrādājot detālplānojumus un lokālplānojumus.

Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem.

Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem tiek noteiktas, lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību. Aizsargjoslas platums gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem tiek noteikts atbilstoši Aizsargjoslu likuma un aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem noteikšanas metodikas prasībām.

Aizsargjoslas ap ģeodēziskā tīkla punktiem tiek noteiktas ap valsts ģeodēziskā tīkla un vietējā ģeodēziskā tīkla punktiem, kuriem apvidū ir ierīkots pastāvīgs ģeodēziskā punkta centrs, lai nodrošinātu piekļuvi ģeodēziskā tīkla punktiem un ģeodēzisko darbu veikšanu tajos, ģeodēziskā tīkla punktu ilgstošu saglabāšanu, stabilitāti un konstrukcijas nemainību.

Aizsargjoslas ap navigācijas tehniskajiem līdzekļiem.

Mārupes novadā VAS „Starptautiskās lidostas „Rīga”” teritorijā ir izvietoti navigācijas tehniskie līdzekļi. Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām aeronavigācijas iekārtām ir noteiktas iekārtu darbības tuvās ietekmes zonas un iekārtu darbības tālās ietekmes zonas. Aizsargjoslu ap navigācijas tehniskajiem līdzekļiem aizsardzības prasību ievērošanu kontrolē valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra".

Aizsargjoslas ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm. Ekspluatācijas aizsargjoslas ap gāzesvadiem, gāzapgādes iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu gāzesvadu, gāzapgādes iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju ekspluatāciju. Aizsargjoslas tiek noteiktas atbilstoši Aizsargjoslu likuma un aizsargjoslas noteikšanas metodikas prasībām. Mārupes novadā augstā, vidējā vai zemā spiediena gāzes vadu novietnes tiek plānotas ceļu nodalījuma joslās vai ielu sarkanajās līnijās.

3.3.3. Sanitārās aizsargjoslas

Sanitārās aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem, kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības. To galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana.

Aizsargjoslas ap kapsētām

Aizsargjoslas ap kapsētām tiek noteiktas, lai nepieļautu tām piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos. Mārupes novada teritorijā atrodas Mārupes un Mazcenu darbojošās tradicionāla apbedīšanas veida kapsētas. Aizsargjoslas platums ir noteikts 300 metru no kapsētas teritorijas robežas ārējās malas.

Mārupes novadā paredzēta Mazcenu kapsētas paplašināšana. Aizsargjosla paplašinātajai kapsētas daļai ir nosakāma pēc kapsētas robežas precizēšanas.

Aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm, ap izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu lielveikalu sadedzināšanas uzņēmumiem vai pārstrādes uzņēmumiem un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm nosaka, lai

nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no šo objektu negatīvās ietekmes. Mārupes novadā Skultes ciemā, Tīraines ciemā, Jaunmārupes ciemā un pie Mārupes vidusskolas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām ir noteikta aizsargjosla. Perspektīvā Mārupes kanalizācijas tīklus paredzēts pārslēgt ar notekūdeņu novadīšanu Rīgas attīrīšanas ietaisēs.

3.3.4. Drošības aizsargjoslas

Drošības aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt vides un cilvēku drošību šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī pašu objektu un to tuvumā esošo objektu drošību.

Aizsargjoslas gar dzelzceļiem, pa kuriem pārvadā naftu, naftas produktus, bīstamas ķīmiskās vielas un produktus nosaka, lai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz cilvēkiem avārijas gadījumā. Dzelzceļa līnijai Rīga - Jelgava tiek noteikta drošības aizsargjosla 25 m katrā pusē dzelzceļam no malējās sliedes ciemu teritorijās un 50 m ārpus ciemu teritorijām.

Aizsargjoslas ap ogļūdeņražu ieguves vietām, naftas, naftas produktu, bīstamu ķīmisko vielu un produktu cauruļvadiem, tilpnēm, krātuvēm, pārstrādes un pārkraušanas uzņēmumiem, degvielas uzpildes stacijām tiek noteiktas lai nodrošinātu šo objektu drošību, kā arī samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēkiem šo objektu ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā.

Mārupes novada teritorijā atrodas pašlaik neizmantots naftas produktu vads no „Lukoil” naftas bāzes Olaines novadā uz starptautiskās lidostas „Rīga” teritoriju. Naftas vads tiek uzturēts ekspluatācijas kārtībā un perspektīvā iespējama tā izmantošana. Tādēļ ir nosakāma aizsargjosla gar cauruļvadu trasēm - zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes katrā pusē 25 metru attālumā no cauruļvada ass. Nav veikta naftas vada trases precīza uzmērīšana, aizsardzības josla ir noteikta aptuveni. Pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas minētās aizsargjoslas teritorijās un to tiešā tuvumā ir nepieciešams veikt precīzus topogrāfiskos uzmērījumus un precizēt aizsardzības joslu.

3.3.5. Papildus aizsardzības teritorijas

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Mārupes novada teritorijā atrodas 2 īpaši aizsargājamās teritorijas un dabas objekti Cenu tīrelis Valsts nozīmes īpaši aizsargājama dabas teritorija (MK 212; 15.06.99), NATURA 2000 teritorija

Dabas parks Jaunmārupē pie Pavasara dīķa, vietējas nozīmes dabas objekts

Perspektīvie dabas aizsardzības objekti:

Bērzs pie “Zālīšu” mājām (pēc apsekošanas akta nr.7-02 slēdziena iekļaujams dižkoku sarakstā). Baltalkšņu audzes pie Mazcenu bibliotēkas.

3.4. Teritorijas, kur nepieciešama teritorijas plānojuma detalizācija

Mārupes novada teritorijas plānojuma detalizācija izstrādājot lokālpāņojumus un detālpāņojumus ir obligāti veicama sekojošām teritorijām:

- Visās vasarnīcu un dārzkopības sabiedrību teritorijās jāizstrādā lokālpāņojumus vai detālpāņojumus, paredzot piebraucamo ceļu un ielu parametru precizēšanu, nosakot ielu sarkanās līnijas un inženierkomunikāciju novietojumu,
- Izstrādātajā Bierīņu purva teritorijā, kur veicama Jaukta centru apbūve. Lokālpāņojumā vai detālpāņojumā ir precizējami apbūves parametri, nosakāms ielu tīkls un inženierkomunikāciju novietojums. Jauktas centru apbūves teritorijas atļautā izmantošana stājas spēkā tikai pēc tās precizēšanas ar lokālpāņojumu vai detālpāņojumu.

3.5. Teritorijas, kas nepieciešamas pašvaldības funkciju realizēšanai

Mārupes novadā pašvaldības funkciju realizēšanai ir izmantojami pašvaldības īpašumā esoši nekustamie īpašumi un pašvaldības īpašumā esošās zemes.